ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИК

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн танилцуулга

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2018/12

Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: WWW.1212.MN

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

12 сар

2018

Сүхбаатар сум

ГАРЧИГ

ЕРӨНХИЙ ТЭМДЭГЛЭЛ 3
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР 4
ТОВЧ АГУУЛГА 6
I. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР 19
II. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ 20
2.1. ХҮН АМ 20
2.2. ЭРҮҮЛ МЭНД 32
2.3. БОЛОВСРОЛ 36
2.4. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ 45
2.5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ 48
2.6. ГЭМТ ХЭРЭГ 49
2.7. ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД 52
III. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ 53
3.1. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН 53
3.2. БАНК, САНХҮҮ 54
3.3. АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР 56
3.4. ГАДААД ХУДАЛДАА 59
3.5. ҮНЭ 59
IY. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ 62
4.1. БИЗНЕС РЕГИСТР 62
4.2. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ 63
4.3. АЖ ҮЙЛДВЭР 89
4.4. АВТО ТЭЭВЭР 92
Y. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ 94
YI. БУСАД 96

ЕРӨНХИЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:
ГХ- Гэмт хэрэг
ХАА- Хөдөө аж ахуй
АҮ - Аж үйлдвэр
ЖДҮ- Жижиг дунд үйлдвэрлэл
СЭ - Сэлэнгэ

II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)

III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв

IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:
... Мэдээлэл байхгүй
X Бүтцийн өөрчлөлт
0.0 Маш бага тоо
+, - Зөрүү
- Гүйцэтгэл байхгүй
* Дахин
"Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл

VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Суурин хүн ам: Тухайн Засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг харуулдаг.
Хүн амын тоо. Тодорхой хугацаанд, тухайн нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын тоог илэрхийлнэ. Хүн амын тоог бэлэн болон суурин хүн амаар тооцдог.
Суурин хүн ам. Тухайн баг, хорооны нутаг дэвсгэрт 6 сараас дээш хугацаагаар оршин суугаа бүх хүнийг суурин хүн ам гэнэ. Мөн 6 сараас доош хугацаагаар түр эзгүй байгаа байнга оршин суудаг хүмүүсийг суурин хүн амын бүртгэлд оруулна.
Өрх. Ураг төрлийн болон гэр бүлийн холбоотой нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын бусад хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг өрх гэж үзнэ.
Хүйсийн харьцаа. Хүйсийн харьцаа гэсэн үзүүлэлт нь 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоог илэрхийлдэг.
Хүн ам зүйн ачаалал. Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох тэжээлгэгчийн тоог харуулдаг.
Хүн амын нас-хүйсийн суварга. Судалгаанд хүн амын нас, хүйсийн суваргаар нас, хүйсийн бүтцийг зураглан харуулдаг. Энэ нь зэрэгцүүлэхэд хялбар, хүйсний ялгавраар төв абцисс тэнхлэгээс хамгийн залуугаас эхлэн насны өсөх дарааллаар, доороос дээш суварган хэлбэртэй байна. Нас, хүйсний бүлэг бүр 100 хувьтай тэнцүү байна.
Орон сууцны байшин. Бүхэлдээ буюу ихэнх хэсэг нь сууцны зориулалтай, тоолох үед бүхлээрээ хүн амьдрахаас өөр зорилгоор ашиглагдаагүй байгаа суурин барилгын доторх сууцыг хэлнэ.
Бие даасан тохилог сууц. Бие даасан сууц (хаус) нь нэг өрх амьдрах зориулалтай, төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээний системд холбогдсон эсвэл инженерийн шугам сүлжээний системийн холболт болон оролт нь бие даасан, дулаан агааржуулалтын систем, усан хангамж, бохирын шугам, цахилгаан хангамж болон холбооны шугам сүлжээтэй, дотроо боловсон бие засах газартай байна.
Төсөв: Аймгийн төсвийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.
Зээл: Гэрээний дагуу олгосон мөнгөн хөрөнгийн төлбөрийг үүрэг гүйцэтгэгчээс шаардах эрх үүсгэж байгаа санхүүгийн хөрөнгийг
Ажилгүйчүүд: Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

Үнэ: Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.
Хэрэглээний үнийн индекс: Өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.
Гэмт хэрэг: Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.
Хээлтэгч мал: Нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд: Халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Аж үйлдвэр: Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний хэмжээ юм. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцоход нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2016 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно. Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

ТОВЧ АГУУЛГА

Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал

(2018 оны жилийн эцсийн байдлаар)

1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР

1.1 Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж

Сэлэнгэ аймаг нь 17 сум, 56 багтай. Үүнээс Тосгоны статустай Дулаанхаан, Бугант, Номгон, Рашаант, Тунхэл, Хэрх гэсэн 6 багтай. Хамгийн олон хүн амтай сум нь Мандал 27 241, аймгийн төв Сүхбаатар сум 23 151, Сайхан сум 9 418 байна.

Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ 41152.6 км2, нэг хавтгай дөрвөлжин км квадрат тайлбайд 2.6 хүн ногддог. Хүн амын нягтрал хамгийн их нь Сүхбаатар сум 1 км2-д 509.9 хүн ногдож байна.

2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.1 Хүн ам

2018 оны жилийн эцэст суурин хүн амын тоо 109 255 -д хүрсэн нь өмнөх оноос 0.5 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Хүн амын нас хүйсийн бүтцээр авч үзвэл нийт хүн амд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 50.7, эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 49.3 байгаа бол 0-14 насны хүүхэд 29.8, 15-59 насны хүн 62.9, 60-аас дээш насны хүмүүс 7.4 хувийг эзэлж байна.

2018 оны байдлаар манай аймагт бусад аймаг хотоос бүгд 2 619 хүн шилжин ирж, 2 544 хүн шилжин явсан байна. Нийт шилжин ирэгсдийн 49.5 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.5 хувь эмэгтэйчүүд байгаа бол нийт шилжин явагсдын 48.0 хувь нь эрэгтэйчүүд, 52.0 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Энэ оны эцсээр аймгийн хэмжээгээр хагас өнчин хүүхэд 1 328, бүтэн өнчин 633, өрх толгойлсон хүүхэдтэй гэр бүлгүй хүн 3 902 байгаа ба үүнээс 2 496 нь гурав хүртэлх хүүхэдтэй өрх байна.

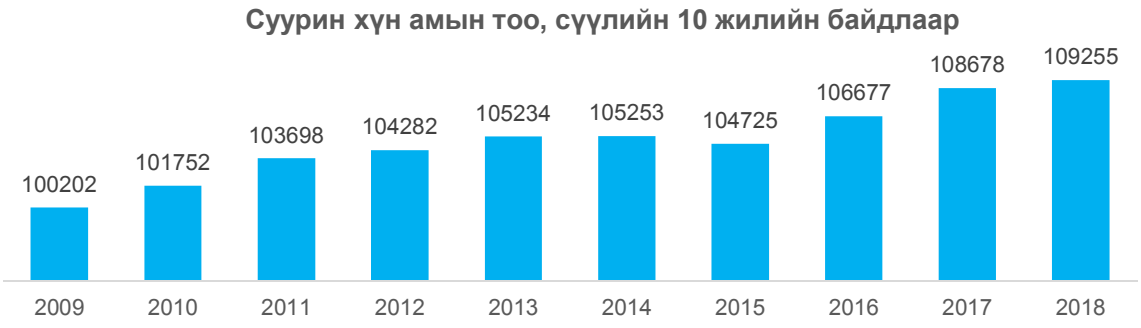

2.2. Эрүүл мэнд

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагад их эмч 251, эм зүйч 31, тусгай мэргэжлийн 603 мэргэжилтэн тус тус ажиллаж байна.

2018 онд аймгийн хэмжээгээр нийт 1 705 эх төрж, 1 706 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс төрөлт 0.4 хувиар буурчээ.

Төрөлтийг насны бүтцээр нь харахад 25-29 насны 535 буюу 31.4 хувь, 20-24 насны 429 буюу 25.2 хувь, 30-34 насны 377 буюу 22.1 хувь, 35-39 насны 236 буюу 13.8

хувь, 40-44 насны 45 буюу 2.7 хувь, 20 хүртэлх насны 81 эх төрсөн буюу 4.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

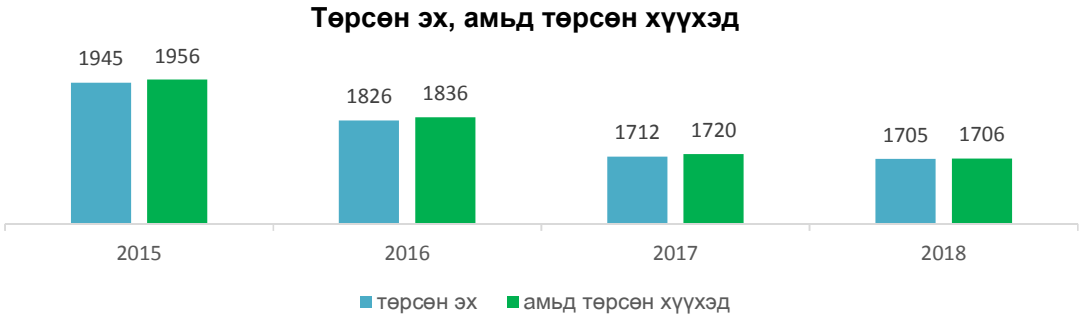

Энэ онд 2 310 жирэмсэн шинээр хяналтад орсны 84.2 хувийг жирэмсний эхний 3 сарын дотор хяналтанд авсан байна. Шинээр хяналтанд авсан жирэмсний 95.8 хувийг цусны шинжилгээнд хамруулснаас 38.0 хувьд нь сум, тосгодын эмнэлэгүүдэд гемоглобины тестээр шинжилсэн ба шинжилгээнд орсон 2 214 жирэмсний 2.0 хувьд нь цус багадалт илэрчээ.

Нас барсан хүний тоо 529 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 35 хүнээр буюу 7.1 хувиар өссөн байна. Нийт нас баралтын шалтгааны 11.5 хувь нь осол гэмтлийн, 28.5 хувь нь хорт хавдрын өвчний шалтгаантай байна. 0-1 хүртэлх хүүхдийн эндэгдэл 18, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 3 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна.

Халдварт өвчнөөр 805 хүн өвчилж бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 3.3 хувиар өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 67.7 хувийг бэлгийн замын халдварт өвчин, 18.6 хувийг сүрьеэ, 13.7 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна.

2017 онд нийт 389 692 үзлэг хийсний 31.9 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 6.7 хувь нь гэрийн идэвхитэй үзлэг, 13.9 хувь нь диспансерийн хяналтын үзлэг эзэлж, нийт 33 645 дуудлаганд үйлчилсний 12.6 хувийг алсын дуудлагаар үйлчилж яралтай тусламж үзүүлсэн.

2.3 Боловсрол

2018- 2019 оны хичээлийн жилд 35 сургуульд 1 028 үндсэн багш ажиллаж байгаа ба үүнээс эмэгтэй үндсэн багш 853 буюу 82.9 хувийг эзэлж байна. Нийт 19 054 сурагчид суралцаж байгаа бөгөөд үүнээс эмэгтэй сурагчид 9 374 буюу 49.2 хувийг эзэлж байна. Энэ хичээлийн шинэ жилд 2 192 хүүхэд шинээр нэгдүгээр ангид элсэн орж, албан бус сургалтанд нийт 326 сурагч суралцаж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн үдийн цай хөтөлбөрт 10 208 хүүхэд хамрагдаж 904 608.7 мян.төг зарцуулжээ. Ерөнхий боловсролын сургуульд 1 718 нийт ажиллагсад ажиллаж байгаа бөгөөд эмэгтэй 1 360 ажиллагсад байна.

Аймгийн хэмжээнд 42 цэцэрлэгийн 279 бүлэгт 289 багш багшилж, 8 440 хүүхэд хүмүүжиж байна.

Тайлангийн хугацаанд биеийн тамир, спортын 171 секци дугуйлан хичээллэж, 2 890 хүн хамрагджээ. Мөн хугацаанд улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс 168 медаль авсан байна.

2018 оны байдлаар хүүхэд хамгааллын чиглэлээр хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд 136, хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд 118 байна.

Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт 7, сэтгэл зүйн зөвлөгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэд 28 байна.

Хүүхдийн хөгжил оролцооны чиглэлээр багачуудын дунд хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр зохиосон 11 удаагийн арга хэмжээнд 1 389 хүүхэд хамрагджээ. Улсын чанартай уралдаан тэмцээнээс 627 хүүхэд медаль авчээ.

2.4 Хөдөлмөр

2018 оны байдлаар бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 745 болсон нь өмнөх оны мөн үеэс 9.6 хувиар буурсан байна. Нийт ажилгүйчүүдийн 49.0 хувийг ерөнхий боловсролтой, 29.1 хувийг дээд боловсролтой, 14.8 хувийг мэргэжилтэй ажилчид, 5.8 хувийг тусгай дунд боловсролтой, 1.3 хувийг боловсролгүй хүмүүс эзлэх боллоо. Энэ сард бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 24 хүн ажилд зуучлагдан орж, 78 хүн идэвхгүйн улмаас хасагдаж, 116 хүн шинээр бүртгэгдсэн байна. Шинээр 1 203 ажлын байр бий болж хөдөө аж ахуй, ан агнуур ой аж ахуй загас агнуур хувь, боловсруулах үйлдвэр, худалдаа гэр ахуйн засвар үйлчилгээ, боловсролын салбар тус тус 68.5 хувийг эзэлж байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд боловсролийн түвшингээр

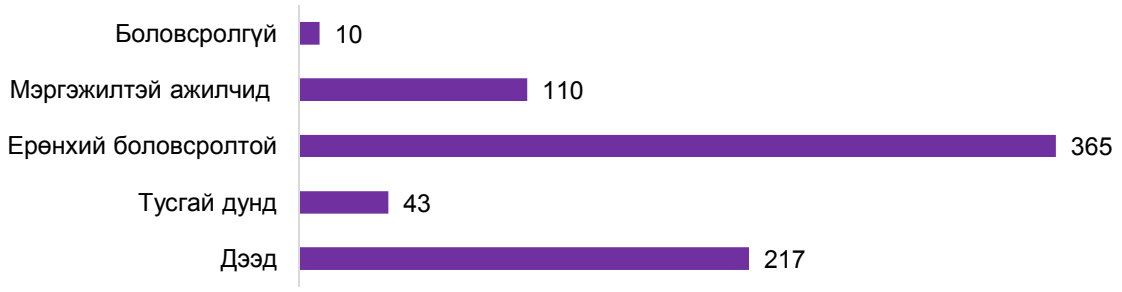

2.5 Нийгмийн даатгал, халамж

2018 оны байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас 16 510 тэтгэвэр авагчдад 67943.3 сая төгрөгийг тэтгэвэрт, Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 7 662 хүнд 2 923.7 сая төгрөгийг хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан, жирэмсэн амаржсан, оршуулга, өвчтөн сахисны тэтгэмжид, үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин, даатгалын сангаас үйлдвэрлэлийн ослын тэтгэвэр, хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 308 хүнд 2 350.8 сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 559 хүнд 938.9 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас эмнэлэг, эмийн сангуудад 5 363.1 сая төгрөгийн зардлыг тус тус олгожээ. Нийгмийн халамжийн сангаас 46315 хүнд 13879.4 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая.төг

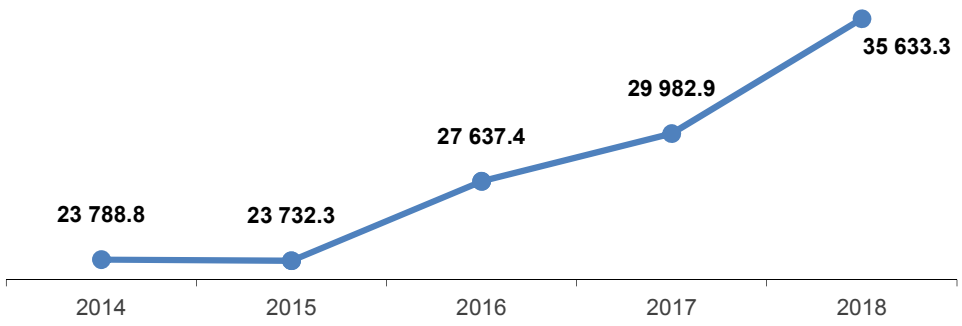

2.6 Гэмт хэрэг

2018 оны байдлаар Цагдаагийн газрын мэдээгээр нийт 779 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 193 нь согтуугаар үйлдэгдсэн ба гэмт хэргийн тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 6.9 хувиар өсч гэмт хэргийн илрүүлэлт 55.7 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 11.6 пунктээр буурсан байна.

Иргэн болон байгууллагад нийт 1649.8 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 48.7 сая төгрөгөөр буурсан байна. Учирсан хохирлоос 860.2 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, нөхөн төлөлт 52.1 хувьтай байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 34.9 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 38.3 хувийг хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 9.4 хувийг байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг, 8.7 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 8.7 хувийг бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 13.6 хувийг малын хулгай эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр

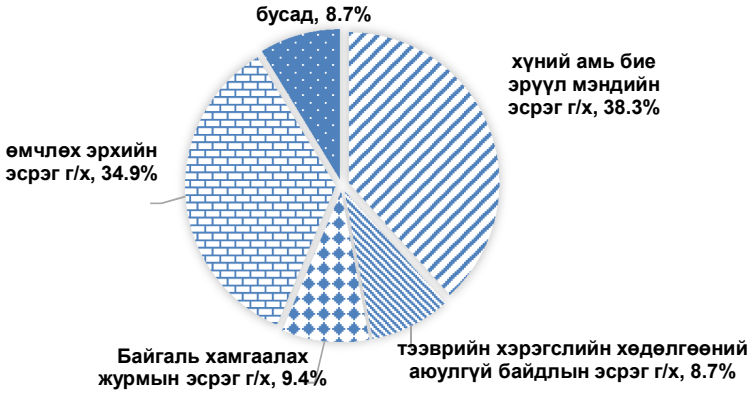

2.7 Хилээр орсон, гарсан иргэд

Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 749 733 зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4.6 хувиар өссөн байна. Нийт зорчигчдын 79.5 хувь нь Монгол иргэд, 20.5 хувь нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 0.1 хувиар, гадаад иргэдийн тоо 27.2 хувиар өссөн байна.

Монгол-Оросын хилийг хялбарчилсан журмаар хил нэвтрэх эрхийн үнэмлэхээр 39 500 хүн зорчсон байна.

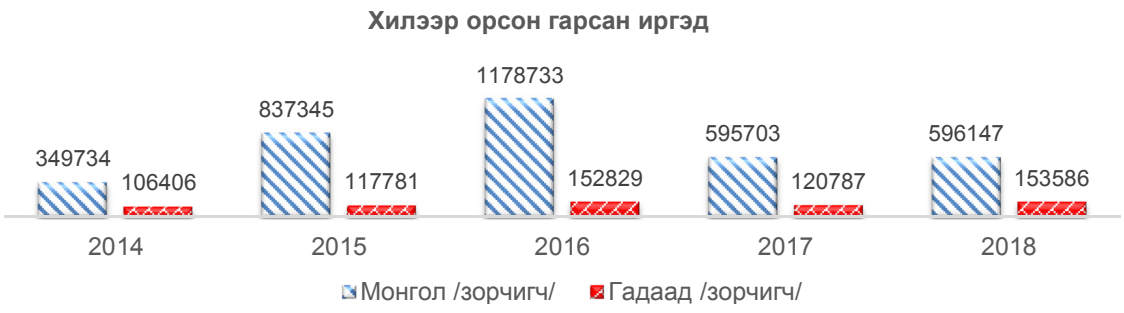

3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн

Аймгийн 2017 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 602.2 тэрбум төгрөг болж, 2016 оны дүнгээс 8.4 хувиар өссөн байна. Аймгийн нэг хүнд 5.5 сая төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн ногдож байна. 2017 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд аж үйлдвэрийн салбар 309.5 тэрбум.төг буюу 51.4 хувь, үйлчилгээний салбар 168.2 тэрбум.төг буюу 27.9 хувь, хөдөө аж ахуйн салбар 124.5 тэрбум.төг буюу 20.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн салбарт эзлэх хувь

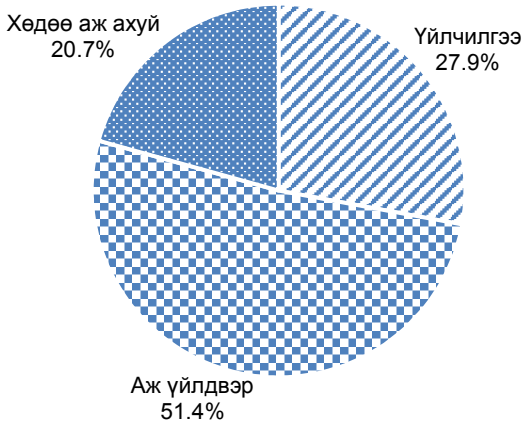

3.2 Банк, санхүү

Монгол банкны мэдээгээр энэ сард кассын цэвэр орлого 66 722.8 сая төгрөг, цэвэр зарлага 68 173.5 сая төгрөгт хүрчээ. Зээлийн өрийн үлдэгдэл 323 122.7 сая төгрөг байгаа ба үүний 1.8 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна. Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 97 454.7 сая төгрөг байна

Зээлийн өрийн үлдэгдэл /тэрбум төг/

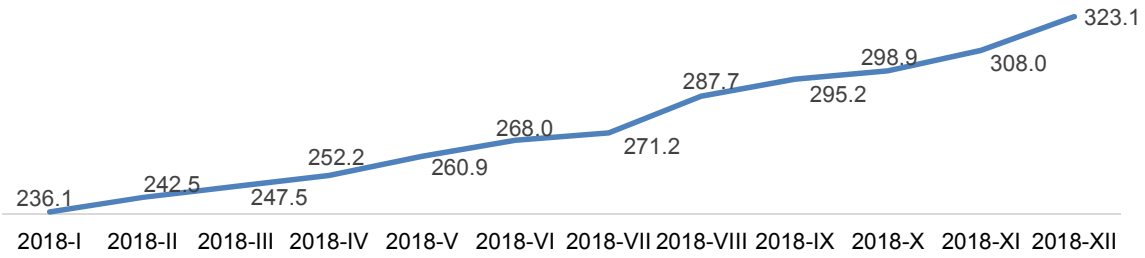

3.3 Төрийн сан, татвар

2018 оны 12 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн орлого 18 826.9 сая төгрөг буюу 110.4 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс аймгийн төсвийн орлого 13 747.6 сая төгрөг буюу 106.8 хувийн

гүйцэтгэлтэй, сумдын төсвийн орлого 5 079.3 сая төгрөг буюу 121.6 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. 2018 оны 12 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн зарлага 77 563.6 сая төгрөг буюу 97.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зарлага 30 512.7 сая төгрөг буюу 95.2 хувь, Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын төсвийн зарлага 47 050.9 сая төгрөг буюу 99.7 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн гүйцэтгэл 304.1 сая төгрөг буюу 98.4 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Татварын орлогын гүйцэтгэл 23 241.9 сая төгрөг болж төлөвлөгөөний биелэлт 119.6 хувьтай байна. 2018 онд 299 аж ахуйн нэгж байгууллага шинээр бүртгэгдэж, 16 аж ахуйн нэгж, байгууллага татан буугдан нийт 3 379 аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байна.

НӨАТ-ын урамшууллын систем аймгийн хэмжээнд 360 нөат суутган төлөгч байгууллага, 199 пос, 506 Е-баримт хэвлэгч машин ажиллаж байгаа. Мөн цахимд холбогдох боломжтой 1 006 аж ахуйн нэгж, байгууллагууд байна. Мөн 2017 оны эхний 11 сарын байдлаар татвар төлөгч иргэд цахим төлбөрийн баримтын системд 9 удаагийн сугалааны тохирлоор Сэлэнгэ аймгаас нийт 901 иргэн азтан тодорч, 28.0 сая төгрөгийн сугалааны урамшуулал олгосон байна.

3.4 Гадаад худалдаа

Сэлэнгэ аймагт 2018 онд гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 294.97 сая ам доллар, үүнээс экспорт 6.07 сая ам доллар, импорт 288.9 сая ам доллар байна.

3.5 Үнэ

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2018 оны 12 сард өмнөх сараас 0.3 хувиар өсч, өмнөх оны мөн үеэс 3.8 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 3.8 хувиар өсөхөд тээвэр 10.5 хувь, согтууруулах ундаа тамхи мансууруулах бодис 9.9 хувь, эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээ 9.6 хувь, хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 4.1 хувь, гэр ахуйн тавилга гэр ахуйн бараа 2.3 хувь, орон сууц ус цахилгаан хийн болон бусад түлш 1.7 хувь, амралт чөлөөт цаг соёлын бараа үйлчилгээ 1.2 хувь, хувцас бөс бараа гутал 1.0 хувь, боловсролын үйлчилгээ 0.3 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ 3.5 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.3 хувиар өсөхөд хүнсний бараа согтууруулах бус ундаа 0.9 хувь, гэр ахуйн тавилга гэр ахуйн бараа 0.3 хувиар өсч, тээвэр 0.3 хувиар буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны 12 дугаар сар = 100%), хувь

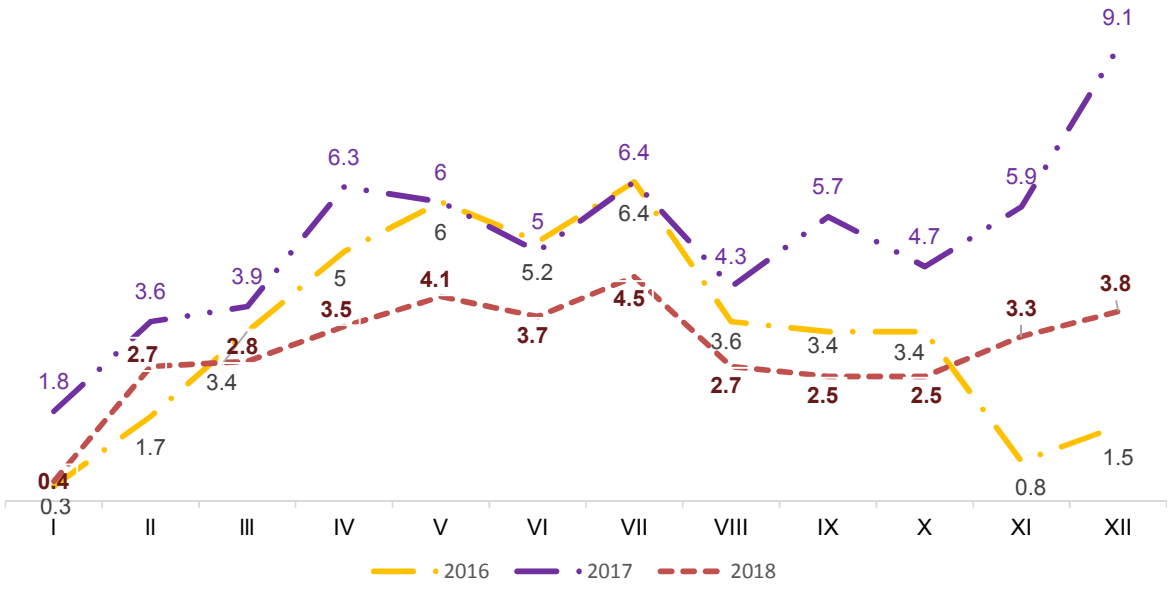

ХАА-н бүтээгдэхүүний үнэ.

2017 оны мөн үеэс малын үнэ 15 000-270 000 төгрөгөөр өссөн байна. Түүхий эдийн хувьд 2017 оны мөн үед адууны дэл, сүүл 3 000 төгрөг, хонины арьс 4 000 төгрөг, адууны шир 20 000 төгрөг, үхрийн шир 15 000 – 35 000 төгрөг, ямааны ноолууртай арьс 25 000 төгрөгөөр тус тус худалдаалагдаж байсан бол 2018 онд адууны дэл сүүл 6 500 төгрөг буюу 2.1 дахин өссөн, адууны шир 6 000 төгрөг буюу 3.3 дахин, үхрийн шир 5 000 – 10 000 төгрөг буюу 3.0 дахин, хонины арьс 1 000 төгрөг буюу 2.5 дахин буурсан дүнтэй худалдаалагдаж байгаа бол ямааны ноолууртай арьсны хувьд үнийн өөрчлөлтгүй байна.

4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1 Бизнес регистрийн сан

Статистикийн бизнес регистрийн санд 2018 оны эхэнд 3 316 аж ахуйн нэгж бүртгэлтэй байсан бөгөөд 434 аж ахуйн нэгж шинээр бүртгүүлж, 8 аж ахуйн нэгж татан буугдан оны эцэст бүртгэлтэй 3 742 аж ахуйн нэгж, байгууллага байна.

4.2 Хөдөө аж ахуй

2018 онд аймгийн нийт малын тоо 1 540 036 толгой болж урьд оноос 30.1 мянган толгой буюу 1.9 хувиар өссөн нь 1 хүнд 14.1 толгой мал ногдож байна. Нийт малтай өрхийн тоо 9 494 болсон нь 2017 онтой харьцуулахад 47 өрхөөр хасагдсан байна. Үүний дотор малчин өрхийн тоо 4 850 болсон нь урьд онтой харьцуулахад 171 өрхөөр нэмэгдсэн байна.

Жилийн эцсийн байдлаар шувуу 11 130, гахай 3 868, зөгийн бүл 5 260 тоологджээ. Урьд оны мөн үетэй харьцуулахад шувуу 313 толгойгоор, гахай 691 толгойгоор тус бүр буурч, зөгий 902 бүлээр өссөн байна. Мөн 659.9 мянган ширхэг өндөг, 63.0 тонн гахайн мах, 126.7 тонн зөгийн бал бэлтгэжээ.

2018 оны мал тооллогын аймгийн дүнгээр 200 хүртэлх малтай 7 064 өрх, 201-999 хүртэлх малтай 2 290 өрх, 1 000 болон түүнээс дээш малтай 140 өрх тоологджээ.

604.0 мянган эх мал төллөсөн нь урьд оны мөн үеэс 49.4 мянган толгойгоор их ба Сайхан, Сүхбаатар, Жавхлант, Ерөө сумдад төллөлтийн хувь өндөр буюу 90.6-100.0 хувьтай байна.

595.7 мянган толгой төл бойжиж байгаа нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 65.7 мянган толгой буюу 12.4 хувиар их байна.

2018 онд оны эхний нийт малын 0.97 хувьтай тэнцэх 14 608 толгой мал хорогдсон нь урьд онтой харьцуулахад 4.7 дахин буурчээ. Хорогдсон нийт малын 4.0 хувийг өвчнөөр хорогдсон, 24.7 хувь нь хээлтэгч малын хорогдол байна.

Хорогдсон нийт малын 10 303 толгой буюу 70.5 хувь нь Мандал, Сайхан, Орхонтуул, Баруунбүрэн сумдад ногдож байна.

2018 онд малын амьтны халдваргүй өвчнөөр 796 мал амьтан өвчилснөөс 55 нь хорогдож, 741 нь эдгэрсэн байна.

Нийт малын тоо /мян.тол/

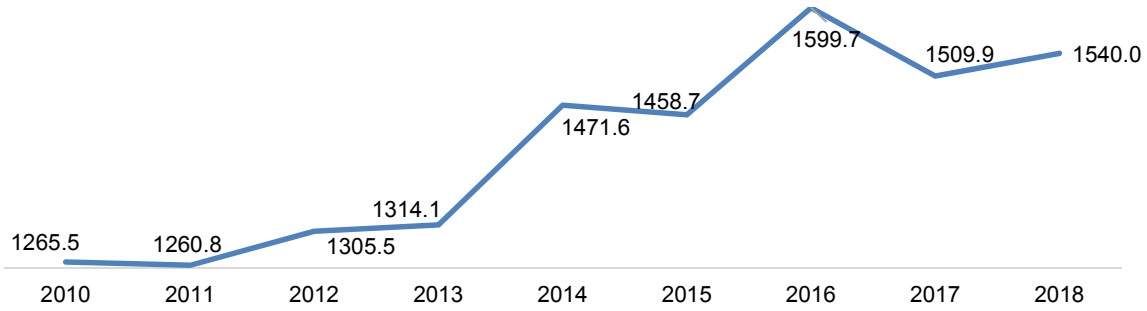

2018 оны мэдээгээр аймгийн хэмжээнд 150.0 мян.га-д үр тариа. 2.4 мян.га-д төмс, 2.7 мян.га-д хүнсний ногоо тус тус тариалжээ. Үүнийг 2017 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 7.7 мян.га буюу 4.9 хувиар, төмс 0.16 мян.га буюу 6.3 хувиар тус бүр бага, хүнсний ногоо 0.17 мян.га буюу 7.0 хувиар их тариалсан байна.

2018 оны ургац хураалтын мэдээгээр үр тариа 190.8 мян.тн, төмс 34.0 мян.тн, хүнсний ногоо 34.6 мян.тн хураан авчээ. Үүнийг 2017 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 38.9 мян.тн буюу 25.6 хувиар, төмс 5.5 мян.тн буюу 19.4 хувиар, хүнсний ногоо 3.8 мян.тн буюу 12.5 хувиар тус бүр их ургац хураан авсан байна. 2018 онд аймгийн хэмжээнд 128.6 мян.га-д уринш бэлтгэсэн байна.

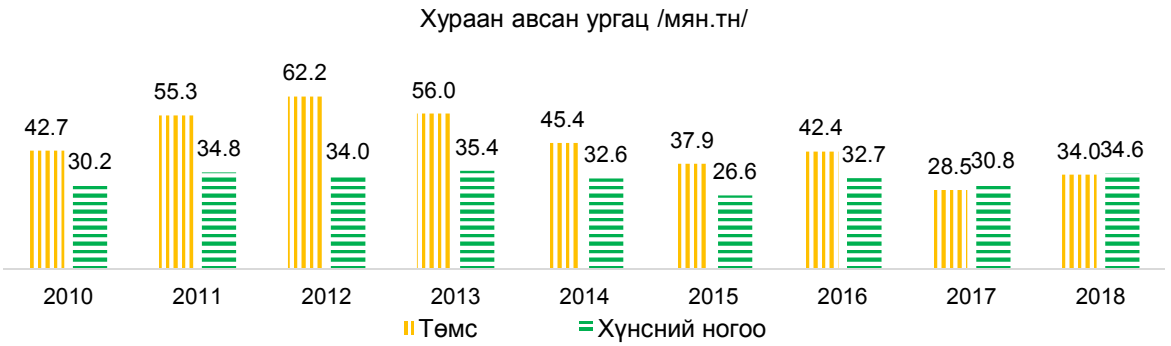

4.3 Аж үйлдвэр

2018 онд аж үйлдвэрийн салбарт 377.0 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 390.7 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн нь урьд оны мөн үеэс үйлдвэрлэлт 23.3 хувиар буюу 71.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн бол борлуулалт 0.9 хувиар буюу 3.4 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 58.9 хувь нь уул уурхайн салбарт, 26.4 хувь нь хүнсний салбарт 11.3 хувь нь барилгын материалын салбарт, 3.4 хувийг бусад салбарт бүтээгджээ. Сумдын жижиг дунд үйлдвэрүүд аймгийн аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 0.4 хувьтай тэнцэх 1 451.8 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 1 628.6 сая.төгрөгийн борлуулалт хийжээ. 2018 оны байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт нийт 2 860 ажиллагсад ажиллаж байна. Үүний 23.3 хувь буюу 665 нь эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

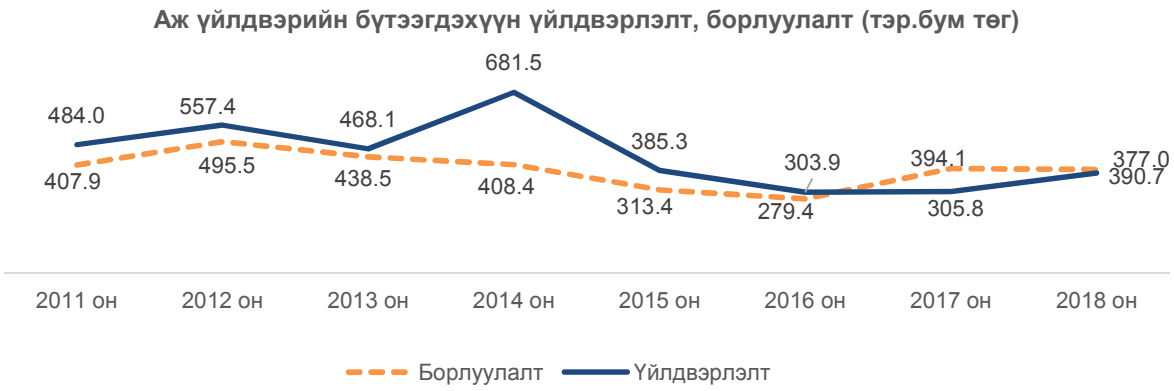

4.4. Авто тээвэр

Тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд энэ онд суудлын 9 079, ачааны 5 771, автобус 346, тусгай 209, механизм 426, чиргүүл 246, мотоцикл 754 нийт 16 831 тээврийн

хэрэгсэл үзлэгт хамрагдсан байна. 2018 онд 4 035 тээврийн хэрэгсэлд шилжилт хөдөлгөөн хийснээс эзэмшигч өөрчилж гэрчилгээ сольсон 3 805, улсын дугаар сольсон 1 096, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ сольсон 3 516 ,тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг нөхсөн 133, өнгө сольсон 38 , автомашины хөдөлгүүр сольсон 5 хийгдсэн байна. Мөн импортоор орж ирсэн 265 мотоциклд шинээр улсын дугаар олгосон байна.

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

5.1. Цаг уур орчны мэдээ

ТАНЫ АНХААРАЛД

Цаг агаарын сарын урьдчилсан мэдээнд тухайн сард агаарын дундаж температур болон орох хур тунадасны хэмжээ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад ямар байхыг баруун (Баян-Өлгий, Ховд, Увс, Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор), төв (Архангай, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Төв, Орхон, Дархан-Уул), зүүн (Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар), говийн (Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говь-Сүмбэр) нутгийн гэсэн **4 бүс** нутаг тус бүрээр ялган зааж өгдөг. Түүнчлэн хэдий үед нутгийн аль хэсэгт дулаарах, хүйтрэх, бороо, цас орох, салхи шуурга болохыг тусгана. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн **30 хувиас** хэтрэхгүйгээр зурвас газраар ажиглагдах тохиолдолд “зарим газраар”, **30-70 хувьд** “ихэнх нутгаар”, **70 хувиас дээш** нутгийг хамрах тохиолдолд “бүх нутгаар” гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур **00**-аас бага болж хүйтрэхийг “цочир хүйтрэл” гэнэ.

Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг өдөр бүр 12 цагаар болон нэг, тав хоногоор нарийвчлан гаргаж радио, телевиз, хэвлэлээр нийтэд мэдээлдэг. Цаг агаарын байдал эрс өөрчлөгдөн цаашид хөдөө аж ахуйн болон эдийн засгийн бусад салбарын хэвийн үйл ажиллагаанд саад хийхээр аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрч болзошгүй тохиолдолд “Урьдчилан анхааруулах мэдээ”, “Урьдчилан сэрэмжлүүлэх мэдээ” гаргаж радио, телевизээр нийт ард иргэдэд, харин ноцтой бэрхшээл учруулж эд хөрөнгө, иргэдийн амь нас хохирохоор онц аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрэхээр бол “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ” гаргаж “Харанга” дохиотойгоор мэдээлэх ба мэдээллийг онцгой байдлын шугамаар нийт ард иргэд, төр засгийн бүх шатны удирдлагад яаралтай хүргэдэг. Засаг дарга нар “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ”-г хүлээн авмагц мэдээллийг өөрийн харъяа нутаг дэвсгэрийн иргэдэд хүргэх, гамшгаас хамгаалах, гамшгийн голомтод ажиллах, сэргээн босгох үйл ажиллагааг шуурхай зохион байгуулах үүрэгтэй.

Ус, цаг агаарын гамшигт үзэгдлийн улмаас хүний амь нас эрсдсэн, байгаль орчин, эд хөрөнгөнд хохирол учирсан тохиолдолд сум, дүүргийн Засаг дарга ажлын хэсэг томилон ажиллуулж, уг гамшигт үзэгдлээс хамгаалах талаар зохион байгуулсан арга хэмжээ, үр дүн, учирсан хохирол, гарсан зардлын талаархи мэдээллийг нэгтгэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Онцгой байдлын газар, хэлтэс, Улсын онцгой байдлын ерөнхий газарт, аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төв Ус цаг уурын хүрээлэнд 3 хоногийн дотор тус тус ирүүлнэ.

Уур амьсгалын тойм

Climate review

Нэгдүгээр сарын агаарын температурын уур амьсгалын дундаж нь **20-28** градус хүйтэн байдаг боловч сүүлийн 20 гаруй жилийн байдлаар 1981, 1984, 2000, 2005, 2008, 2010, 2011 онуудад ихэнх сумдын нутгаар, 2016 онд нутгийн хойд хэсгээр уур амьсгалын

дунджаас **2-10** градусаар хүйтэн болж, шөнийн үнэмлэхүй бага температур бүх сумдын нутгаар 38-44 градус хүрч хүйтэрсэн бол 1982, 1985, 1986, 1989, 1992, 1994, 1999, 2002, 2006, 2007, 2015 онуудад ихэнх сумдын нутгаар уур амьсгалын дунджаас **1-7** градусаар дулаан байж, өдөртөө 1 градус хүйтнээс 5 градус хүрч дулаарч байжээ.

Энэ сард уур амьсгалын дунджаар **2-4** мм хүртэл цас ордог боловч 1980, 1982, 1993, 1995, 1999, 2006 онуудад ихэнх сумдын нутгаар, 2010 онд ихэнх сумдын нутгаар 1-4 дахин их цас оржээ. Уур амьсгалын дундаж байдлаар **10-15 см** зузаан цас тогтдог боловч цас их орсон жилүүдэд цасны дундаж зузаан 40-60 см-т хүрч мал өвөлжилтийн байдал онцгой хүндэрч байжээ.

Салхи 15 м/с-ээс хүчтэй болох тохиолдол жил бүр **1-3** удаа ажиглагддаг.

ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Weather forecast

Энэ сарын агаарын температурын дундаж нь Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө голуудын хөндийгөөр 24-28 градус бусад сумдын нутгаар 20-24 градус хүйтэн буюу уур амьсгалын дунджийн орчим байх төлөвтэй.

Нэгдүгээр арав хоногийн эхээр хүйтний эрч бага зэрэг суларч Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө голын хөндийгөөр шөнөдөө 25-30 градус, өдөртөө 15-20 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 20-25 градус, өдөртөө 10-15 градус хүйтэн байна. Харин хоёрдугаар арав хоногийн дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэс хүйтний эрч чангарч Орхон-Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө голын хөндийгөөр шөнөдөө 37-42 градус, өдөртөө 25-30 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 26-31 градус, өдөртөө 16-21 градус хүйтэн байна. Бусад хугацаанд Орхон-Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө голын хөндийгөөр шөнөдөө 28-33 градус, өдөртөө 17-22 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 22-27 градус, өдөртөө 13-18 градус хүйтэн байна.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь нутгийн өмнөд хэсгээр уур амьсгалын дунджийн орчим бусад сумдын нутгаар уур амьсгалын дунджаас ахиу орох төлөвтэй байна.

5.2. Ойжуулалт, тарьц, нөхөн сэргээлтийн мэдээ

Аймгийн хэмжээнд 17 сумын 60 гаруй иргэн, нөхөрлөл, аж ахуйн нэгж байгууллага мод үржүүлгийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна. Эдгээр мод үржүүлгийн газрууд 20 гаруй төрлийн 12.0 сая ширхэг тарьц, суулгац бойжуулан ургуулж байна. 2018 онд нийт 117.5 га талбайд нөхөн сэргээлт хийснээс 90.8 га талбайд техникийн, 26.7 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн байна.

Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар ойжуулсан талбай 365 га, мод бэлтгэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын өөрийн хөрөнгө 867.3 га, гадаадын хөрөнгөөр ойжуулсан талбай 25.0 га талбайд ойжуулалтын ажлыг хийж гүйцэтгүүлсэн.

5.3. Агаар, усны бохирдлын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн Ус цаг уур орчины шинжилгээний албаны Байгаль орчны шинжилгээний лабораторийн 2018 оны 4-р улиралд Орхон голын дунд, эцсийн цэг, Сэлэнгэ -12 зөрлөгөөс авсан дээжинд хийсэн шинжилгээний дүнгээс үзэхэд гадаргын усны MNS 4586;98 стандартын дагуу байна. Агаарын чанарын Сүхбаатар харуулын орчимд хийсэн шинжилгээ стандартын дагуу байгаа боловч галлалгаатай үеийн явуул судалгаагаар Вакзол, Салхитын ам, 60-н айлын орчимд азотын давхар исэл 0.155 мг\м3, хүхэрлэг хий 0.010 мг\м3 байна. Нийт тоосны агууламж 0.538 – 0.729 мг\м3 буюу стандартаас 1.08 – 1.46 дахин давж бохирдсон байна.

6. БУСАД

6.1. Хяналт, шалгалт

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар энэ онд 643 аж ахуйн нэгж байгууллага, 146 иргэнд хяналт, шалгалт хийж, 1 815 зөрчил дутагдал илрүүлж, 620 зөрчил арилгуулсан байна.

2018 онд аймгийн Төрийн аудитын газар гүйцэтгэлийн аудитыг 92 аж ахуйн нэгж байгууллагад, нийцлийн аудитыг 495 аж ахуйн нэгж байгууллагад, санхүүгийн аудитыг 314 аж ахуйн нэгж байгууллагад хийж нийт 187 зөрчил илрүүлсэн байна.

2018 онд Санхүү хяналт, аудитын алба нийт 83 аж ахуй нэгж байгууллагад хяналт, шалгалт хийж 6 487.9 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 285 аж ахуйн нэгж байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан байна.

6.2. Онцгой байдлын газрын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд он гарсаар 887 обьект, 472 айл өрх үзлэг шалгалтанд хамрагдаж, 2 054 зөрчил илрүүлэн, 622 зөрчил дутагдлыг арилгуулсан байна. 2018 онд 108 гал түймэр гарч 414.98 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

6.3. Шүүх, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх алба, Шүүх шинжилгээний алба

Сум дундын 20-р шүүхийн мэдээгээр энэ онд 879 хэрэг шийдвэрлэснээс 255 нь эрүүгийн хэрэг, 596 нь иргэний хэрэг, 28 нь захиргааны хэрэг байна. 4-р улирлын байдлаар бүгд 230 хүн ял шийтгүүлсэн ба үүний 4 нь эмэгтэй байна. Мөн 131 өргөдөл, гомдол, хүсэлт хүлээн авч 100 хувиар шийдвэрлэжээ. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албанд оны эхний үлдэгдэл 398 гүйцэтгэлийн материал байсан бөгөөд энэ онд 443 материал нэмэгдэж, 51 материал хасагдсан бүгд 790 гүйцэтгэлийн материалаар 5602.3сая төгрөгийн өрийг барагдуулахаас 395 гүйцэтгэлийн материалаар 1456.9 сая төгрөгийн өрийг бодитой барагдуулжээ.

2018 онд ШША-ны криминалистик шинжээч нар 64 шинжилгээ хийж, 645 хэргийн газарт үзлэг хийхэд оролцсон байна. Шүүхийн шинжилгээний эмнэлэг нь 604 удаа хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээ, 168 цогцост шинжилгээ хийсэн байна.

6.4. Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 12 241 хэмжих хэрэгсэл баталгаажуулснаас механик 904, цахилгаан 10 667, эзэлхүүн 492, дулаан даралт 178 хэмжих хэрэгсэл байна. Бүтээгдэхүүний гэрчилгээ 6, үйлчилгээний гэрчилгээ 292 тус тус олгосон байна. Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт 4 итгэмжлэгдсэн лабораториор иргэд, аж ахуйн нэгж стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн байна.

6.5. Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2018 онд Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн бүртгэлийн мэдээгээр төрөөс хувьчилсан орон сууц өмлөх эрхийн баталгаажуулалтыг 25 иргэн, газраас бусад ҮХЭХЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалтыг 498 иргэн баталгаажуулж 1 гэмтээсэн гэрчилгээг , 26 үрэгдүүлсэн гэрчилгээг тус тус шинээр олгож, 554 иргэн лавалгаа, хуулбар хийлгэж, нийт 1 647 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Мөн Газар өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн улсын бүртгэлийн мэдээгээр 6 750 мэдүүлэг хүлээн авч, төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг 2 174 иргэн, газар эзэмших, ашиглах эрхийг анх удаа 25 иргэн тус тус баталгаажуулсан байна. Өмчлөх эрх шилжих гэрээ 840 хийгдсэнээс худалдах, худалдан авах гэрээ 418, бэлэглэх гэрээ 170, өв залгамжлалаар өмчлөгч өөрчлөх гэрээ 89 хийгдэж, 29 үрэгдүүлсэн гэрчилгээг шинээр олгож нийт 3 190

гэрчилгээ бичигдсэн байна. Улсын бүртгэлийн хэлтсийн мэдээгээр 2018 онд нийт үйлчилгээний хураамж 146.8 сая төгрөг, ҮХЭХӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого 111.6 сая төгрөг төвлөрсөн байна.

6.6. Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

2018 онд газар өмчлөх тухай өргөдөл 3 224 иргэн гаргаснаас 214 иргэн нь одоо эзэмшиж ашиглаж байгаа хашааныхаа газрыг өмчлөхийг хүссэн, 2 000 иргэн нь шинээр газар өмчилж авахыг хүссэн, улсын чанартай зам дагуу газрыг өмчлөхийг хүссэн 1010 иргэн гаргасан байна.

МУ-ын Засгийн газрын 2018 оны 130, аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2018 оны 04 тоот тогтоолоор тус тус Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд нийт 7906 иргэнд 1073.19 га газрын өмчлүүлэхээр тогтоосоноос жилийн эцсийн байдлаар 3224 иргэнд 434.91 га газрыг тухайн шатны Засаг даргын шийдвэрээр өмчлүүлсэн байна. Нийт өмчилсөн иргэдээс одоо эзэмшиж байгаа газраа өмчилсөн 36.41 га газрыг 214 иргэнд, шинээр 326.37 га газрыг 2000 иргэнд, улсын чанартай авто замын дагуу 72.13 га газрыг 1010 иргэнд тус тус үнэ төлбөргүйгээр өмчлүүлсэн байна.

Аймгийн хэмжээнд 2018 онд 1 359 нэгж талбар барьцаа бүртгэлт бүртгүүлснээс газрын цахим биржид 1204 нэгж талбарыг бүртгэсэн байна. Үүнээс 980 нэгж талбарыг иргэн, 349 нэгж талбарыг аж ахуй нэгж бүртгүүлсэн байна. Мөн 253 иргэний нэгж талбар, 52 аж ахуй нэгжийн барьцаа бүртгэлээс тус тус чөлөөлсөн байна.

6.7. Түүвэр судалгаа

2018 онд Сэлэнгэ аймгийн Статистикийн хэлтэс Үндэсний статистикийн хорооны нэгдсэн арга зүйн дагуу Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааг 624 өрхөөс, Ажиллах хүчний судалгааг 876 өрхөөс авч, судалгаанд хамрагдсан өрхүүдэд урамшуулал болгон 4 776.0 мянган төгрөг олгосон байна.

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Д.ГҮНДЭГМАА

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жилийн эцсийн байдлаар
I.ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР

1.1 СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ

Сумын нэр	Багийн тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ	Хүн амын нягтшил	Сүхбаатар сумаас хүрэх урт км-ээр
ДҮН	**56**	**41 152.6**	**2.65**	**-**
1. Бэлчирийн бүс				
А.Сүхбаатар	8	45.4	509.9	-
Б.Алтанбулаг	3	2 100.3	2.38	24
В.Шаамар	3	671.9	6.0	22
Бүсийн төв Сүхбаатар				
2.Ерөөгийн бүс				
А.Ерөө	3	8 203.5		90
Б.Хүдэр	2	2 838.7	0.8	160
В.Жавхлант	2	1 189.7	1.6	65
Бусийн төв Ерөө				
3.Хараагийн бүс				
А.Мандал	9	4 843.7	5.6	230
Б.Баянгол	3	1 976.3	2.8	175
Бүсийн төв Мандал				
4.Орхоны бүс				
А. Сайхан	3	1 311.9	7.17	160
Б.Сант	2	1387	1.5	190
В.Орхон	2	1 306.3	1.8	175
Г.Орхонтуул	3	2 940.8	1.3	240
Д.Баруунбүрэн	3	2 814.5	1.1	220
Е.Хушаат	2	2 010.2	0.99	90
Бүсийн төв Сайхан				
5.Сэлэнгийн бүс				
А.Зүүнбүрэн	3	1 204.9	2.37	45
Б.Цагааннуур	3	3 814.7	1.3	90
В.Түшиг	2	2 492.8	0.74	135
Бүсийн төв Цагааннуур				

1.2 ТОМООХОН ГОЛ, НУУР, УУЛ, ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР

Үзүүлэлт	Байршил	Нэр
Хамгийн жнджр уул "далайн тзвшнээс дээш 2233.1м"	Мандал	Чин уул
Хамгийн нам дор газар " далайн тзвшнээс дээш 601 м"	Сүхбаатар	Орхон -сэлэнгийн бэлчир
Хамгийн урт гол "Орхон 350км"	Сэлэнгэ аймаг	Орхон гол
Хамгийн том нуур " Цагааннуур 2.7км2"	Цагааннуур	Цагааннуур
Улсын тусгай хамгаалалттай газар 616645 га	Сэлэнгэ аймаг	Хан хэнтийн
Байгалийн цогцолбор газар 70805 га	Сэлэнгэ аймаг	Тужийн нарсны

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

II. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.1. ХҮН АМ

2.1.1. СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар

Сумын нэр	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	**105 253**	**104 725**	**106 677**	**108 768**	**109 255**
Алтанбулаг	5 030	4 729	5 052	5 089	5 008
Баруунбүрэн	3 043	3 111	3 197	3 184	3 162
Баянгол	5 594	5 403	5 516	5 608	5 579
Ерөө	6 578	6 393	6 494	6 752	6 856
Жавхлант	2 071	1 974	2 099	2 164	1 962
Зүүнбүрэн	2 725	2 704	2 756	2 832	2 865
Мандал	25 693	26 600	26 880	27 162	27 241
Орхон	2 350	2 306	2 369	2 376	2 377
Орхонтуул	3 667	3 621	3 680	3 778	3 788
Сайхан	9 177	9 130	9 325	9 375	9 418
Сант	2 184	1 961	2 094	2 169	2 143
Сүхбаатар	22 669	22 238	22 482	22 911	23 151
Түшиг	1 710	1 694	1 739	2 004	1 848
Хушаат	1 871	1 831	1 929	1 989	2 651
Хүдэр	2 232	2 384	2 424	2 490	2 065
Цагааннуур	4 716	4 687	4 783	5 011	5 077
Шаамар	3 943	3 959	3 858	3 874	4 064

2.1.2. ХҮН АМЫН ТОО, нас, хүйсээр

Насны бүлэг	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа
Дүн	**109 255**	**55 353**	**53 902**	**102.7**
0-4	12 242	6 274	5 968	105.1
5-9	11 508	5 852	5 656	103.5
10-14	8 769	4 491	4 278	105.0
15-19	8 341	4 247	4 094	103.7
20-24	8 312	4 330	3 982	108.7
25-29	9 229	4 999	4 230	118.2
30-34	8 732	4 643	4 089	113.5
35-39	7 793	4 118	3 675	112.1
40-44	7 506	3 897	3 609	108.0
45-49	6 963	3 380	3 583	94.3
50-54	6 477	3 071	3 406	90.2
55-59	5 350	2 534	2 816	90.0
60-64	3 533	1 622	1 911	84.9
65-69	1 949	896	1 053	85.1
70-74	1 105	447	658	67.9
75-79	802	328	474	69.2
80+	644	224	420	53.3

2.1.3. ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСИЙН БҮТЭЦ

Үзүүлэлтүүд	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	105 253	104 725	106 677	108 768	109 255
Эрэгтэй	53 019	53 165	53 942	55 067	55 353
Эмэгтэй	52 234	51 560	52 735	53 701	53 902
Насны бүлгээр 0-14	28 578	30 390	30 846	32 519	32 519
15-59	70 142	67 756	68 751	68 703	68 703
60+	6 533	6 579	7 080	8 033	8 033
Эрэгтэйчүүдийн эзлэх %	50.0	50.0	51.0	51.0	51.0
Эмэгтэйчүүдийн эзлэх %	50.0	49.0	49.0	49.0	49.0
Насны бүтэц, хувиар					
0-14	27.0	29.0	29.0	30.0	30.0
15-59	67.0	65.0	64.0	63.0	63.0
60+	6.0	6.0	7.0	7.0	7.0
Хүйсийн харьцаа	99	97	98	98	97
Хүн ам зүйн ачаалал	50	55	55	51	51

2.1.4. ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, насны бүлгээр

Сумын нэр	Насны бүлэг									
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Алтанбулаг	539	540	436	392	365	394	384	362	359	340
Баруунбүрэн	413	343	275	265	268	263	230	217	218	171
Баянгол	623	567	427	450	433	502	395	414	386	353
Ерөө	802	718	568	489	551	606	613	485	474	402
Жавхлант	214	202	170	134	155	152	158	153	130	124
Зүүнбүрэн	347	330	222	203	220	231	231	215	204	159
Мандал	3 067	2 809	2 248	2 019	2 123	2 317	2 215	1 958	1 832	1 670
Орхон	254	218	180	215	191	205	162	158	191	143
Орхонтуул	378	381	313	338	321	274	293	272	268	266
Сайхан	988	980	698	749	788	844	740	689	612	652
Сант	239	192	182	183	181	155	141	139	138	145
Сүхбаатар	2 484	2 444	1 768	1 692	1 480	1 945	1 961	1 621	1 636	1 552
Түшиг	202	224	142	135	130	158	164	129	123	114
Хүдэр	326	300	196	189	214	214	226	161	180	177
Хушаат	232	247	176	174	154	132	157	182	157	150
Цагааннуур	645	626	444	398	453	464	357	353	340	292
Шаамар	489	387	324	316	285	373	305	285	258	253
Бүгд	12 242	11 508	8 769	8 341	8 312	9 229	8 732	7 793	7 506	6 963

Хүснэгт 2.1.4 –ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Насны бүлэг									
	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99
Алтанбулаг	319	233	167	81	44	31	14	5	2	1
Баруунбүрэн	158	126	82	61	25	30	9	5	3	
Баянгол	326	296	179	102	54	43	15	8	5	1
Ерөө	383	307	223	111	55	36	23	7	2	1
Жавхлант	109	106	75	40	20	14	4	2		
Зүүнбүрэн	160	122	99	48	32	21	16	4		1
Мандал	1 550	1 315	908	499	304	208	135	44	18	2
Орхон	124	144	78	42	35	25	9	2		1
Орхонтуул	244	182	105	67	32	28	18	6	2	
Сайхан	669	464	241	128	76	53	26	18	2	1
Сант	137	131	91	44	17	14	6	5	3	
Сүхбаатар	1 418	1 229	831	479	266	192	100	45	8	
Түшиг	114	93	58	23	17	14	5	2	1	
Хүдэр	159	123	95	42	23	15	7	3	1	
Хушаат	98	79	54	34	18	15	4	2		
Цагааннуур	249	198	114	64	34	25	11	7	2	1
Шаамар	260	202	133	84	53	38	12	6	1	
Бүгд	6 477	5 350	3 533	1949	1 105	802	414	171	50	9

2.1.5. **ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО,** сумдаар

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
				Бүгд	Эмэгтэй
Дүн	**1 398**	**1 639**	**1 563**	**2 619**	**1 323**
Алтанбулаг	68	74	73	56	18
Ерөө	53	76	110	148	62
Зүүнбүрэн	31	35	41	119	37
Мандал	302	351	302	882	480
Орхон	26	37	26	47	16
Сант	29	32	51	36	24
Цагааннуур	43	51	55	58	38
Баянгол	94	89	98	127	62
Сайхан	149	190	168	356	179
Орхонтуул	50	51	60	79	34
Баруунбүрэн	50	36	50	97	41
Шаамар	54	52	65	91	39
Хүдэр	42	39	41	34	32
Сүхбаатар	307	401	332	337	190
Жавхлант	38	50	42	51	15
Түшиг	29	37	15	48	17
Хушаат	33	38	34	53	39

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2.1.6. ШИЛЖИЖ ЯВСАН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
				Бүгд	Эмэгтэй
Дүн	**2 942**	**2 370**	**1 383**	**2 544**	**1 324**
Алтанбулаг	174	117	62	35	18
Ерөө	121	111	83	109	56
Зүүнбүрэн	61	38	31	70	41
Мандал	603	542	224	935	508
Орхон	60	37	27	45	19
Сант	79	42	46	57	28
Цагааннуур	91	64	61	66	36
Баянгол	188	144	105	137	63
Сайхан	269	234	166	322	159
Орхонтуул	118	82	50	63	34
Баруунбүрэн	58	59	48	72	39
Шаамар	118	103	67	93	46
Хүдэр	38	46	13	41	20
Сүхбаатар	826	644	335	372	193
Жавхлант	45	36	32	39	20
Түшиг	24	29	12	37	18
Хушаат	69	42	21	51	26

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

2.1.7. ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	30 040	29 316	29 521	29 912	30 123
Алтанбулаг	1 388	1 330	1 332	1 369	1 368
Баруунбүрэн	851	891	909	920	894
Баянгол	1 675	1 615	1 616	1 623	1 636
Ерөө	1 801	1 820	1 816	1 875	1 922
Жавхлант	656	648	700	712	636
Зүүнбүрэн	900	797	797	865	838
Мандал	7 382	7 215	7 199	7 238	7 298
Орхон	746	734	753	848	754
Орхонтуул	1 010	1 008	1 009	1 032	1 080
Сайхан	2 589	2 630	2 653	2 656	2 732
Сант	698	630	751	644	728
Сүхбаатар	5 995	5 845	5 811	5 870	5 903
Түшиг	534	530	538	547	552
Хушаат	547	536	556	573	658
Хүдэр	632	633	647	653	596
Цагааннуур	1 301	1 297	1 319	1 368	1 379
Шаамар	1 335	1 157	1 115	1 119	1 149

2.1.8. **ӨРХ, ХҮН АМЫН ТОО,** багаар

Сумын нэр	Д/д	Багын нэр	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо		
				Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Сүхбаатар сум	1	1-р баг, Хонгорморьт	587	2027	1026	1001
	2	2-р баг, Цагаан-Эрэг	573	2115	1003	1112
	3	3-р баг, Салхит	878	3725	1872	1853
	4	4-р баг, Баянхаан	780	3296	1647	1649
	5	5-р баг, Боргүвээ	873	3740	1864	1876
	6	6-р баг, Орхон	692	2347	1126	1221
	7	7-р баг, Ганзам	829	3082	1458	1624
	8	8-р баг, Буурхээр	691	2819	1407	1412
		Сумын дүн	5 903	23151	11403	11748
Алтанбулаг	9	1-р баг, Бүргэдтэй	607	2227	1119	1108
	10	2-р баг, Суварга	502	1861	950	911
	11	3-р баг, Цөх	259	920	485	435
		Сумын дүн	1 368	5008	2554	2454
Баруунбүрэн	12	1-р баг, Ивэн	218	780	426	354
	13	2-р баг, Бургалтай	288	996	509	487
	14	3-р баг, Цагаан-Овоо	388	1386	701	685
		Сумын дүн	894	3162	1636	1526
Баянгол	15	1-р баг, Хараа	586	2015	1040	975
	16	2-р баг, Баян	575	1939	987	952
	17	3-р баг, Гонир	475	1625	842	783
		Сумын дүн	1 636	5579	2869	2710
Ерөө	18	1-р баг, Тавин	465	1697	900	797
	19	2-р баг, Буурагчин	589	2015	1015	1000
	20	3-р баг, Бугант	868	3144	1625	1519
		Сумын дүн	1 922	6856	3540	3316
Жавхлант	21	1-р баг, Бумбат	282	877	496	381
	22	2-р баг, Моностой	354	1085	579	506
		Сумын дүн	636	1962	1075	887
Зүүнбүрэн	23	1-р баг, Жаргалант	351	1257	614	643
	24	2-р баг, Бэлчир	322	1007	505	502
	25	3-р баг, Мангирт	165	601	293	308
		Сумын дүн	838	2865	1412	1453
Мандал	26	1-р баг, Төмөр зам	1 009	3383	1662	1721
	27	2-р баг, Ширхэнцэг	840	3151	1572	1579
	28	3-р баг, Баянсуудал	1 007	4147	2094	2053
	29	4-р баг, Хэрх	840	3012	1491	1521
	30	5-р баг, Түнхэл	873	3058	1578	1480
	31	6-р баг, Баянхангай	862	3428	1691	1737
	32	7-р баг, Минжийн хангай	887	3556	1766	1790
	33	8-р баг, Тарни	319	980	519	461
	34	9-р баг, Баян-Арцат	661	2526	1262	1264
		Сумын дүн	7 298	27241	13635	13606

Хүснэгт 2.1.8 –ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Д/д	Багын нэр	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо		
				Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Орхон	35	1-р баг, Орхон	312	1072	540	532
	36	2-р баг, Бэлэндалай	442	1305	732	573
		Сумын дүн	754	2377	1272	1105
Орхонтуул	37	1-р баг, Рашаант	499	1800	979	821
	38	2-р баг, Баянцогт	396	1358	714	644
	39	3-р баг, Хонгор-Овоо	185	630	339	291
		Сумын дүн	1 080	3788	2032	1756
Сайхан	40	1-р баг, Хөтөл	789	2808	1381	1427
	41	2-р баг, Гавшгай	1 298	4617	2292	2325
	42	3-р баг, Номгон	645	1993	1092	901
		Сумын дүн	2 732	9418	4765	4653
Сант	43	1-р баг, Ивэн	406	1191	614	577
	44	2-р баг, Хушаат	322	952	514	438
		Сумын дүн	728	2143	1128	1015
Түшиг	45	1-р баг, Жаргалмандах	291	993	503	490
	46	2-р баг, Ар нуга	261	855	440	415
		Сумын дүн	552	1848	943	905
Хүдэр	47	1-р баг, Тарвагатай	336	1407	746	661
	48	2-р баг, Баянцагаан	322	1244	640	604
		Сумын дүн	658	2651	1386	1265
Хушаат	49	1-р баг, Даагат	272	965	513	452
	50	2-р баг, Мөнхтолгой	324	1100	574	526
		Сумын дүн	596	2065	1087	978
Цагааннуур	51	1-р баг, Оргих	275	1130	564	566
	52	2-р баг, Хуурч	615	2149	1100	1049
	53	3-р баг, Тийрэг	489	1798	904	894
		Сумын дүн	1 379	5077	2568	2509
Шаамар	54	1-р баг, Дэлгэрхаан	410	1400	699	701
	55	2-р баг, Охиндий	270	894	454	440
	56	3-р баг, Дулаанхаан	469	1770	895	875
		Сумын дүн	1 149	4064	2048	2016
Бүгд			30 123	109255	55353	53902

2.1.9. ТӨРӨЛТ

Сумын нэр	Төрсөн эх				2018 - XII / 2017 - XII
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	
ДҮН	**1 945**	**1 826**	**1 712**	**1 705**	**99.6**
Алтанбулаг	4	1	2	2	100.0
Ерөө	35	57	39	51	130.8
Зүүнбүрэн	5	9	3	4	133.3
Мандал	687	620	615	594	96.6
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	26	6	14	15	107.1
Баянгол	2	3	4	3	75.0
Сайхан	139	114	91	106	116.5
Орхонтуул	9	8	6	9	150.0
Баруунбүрэн	5	6	3	10	3.3*
Шаамар	2	1	3	2	66.7
Хүдэр	5	4	4	3	75.0
Сүхбаатар	1006	972	911	888	97.5
Жавхлант	2		1	2	2.0*
Түшиг	17	20	16	13	81.3
Хушаат	1	5		3	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.10. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	Амьд төрсөн хүүхэд								2018-XII / 2017-XII
	2015 - XII		2016 - XII		2017 - XII		2018 - XII		
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	
Бүгд	**1 956**	**958**	**1 836**	**862**	**1 720**	**849**	**1 706**	**830**	**99.2**
Алтанбулаг	4	2	1	1	2	2	2		100.0
Ерөө	37	22	57	29	40	29	53	28	132.5
Зүүнбүрэн	4	3	9	4	3	2	3	1	100.0
Мандал	689	330	629	265	622	291	594	287	95.5
Орхон									
Сант									
Цагааннуур	26	15	6	2	13	8	15	7	115.4
Баянгол	2		3	1	4	2	3		75.0
Сайхан	137	71	114	66	91	48	105	54	115.4
Орхонтуул	9	4	8	7	6	2	9	3	150.0
Баруунбүрэн	5	1	6	3	3	3	10	6	3.3*
Шаамар	2		1	1	3		2	1	66.7
Хүдэр	5	2	4	3	4	2	3	1	75.0
Сүхбаатар	1016	499	973	473	912	452	889	431	97.5
Жавхлант	2	1			1	1	2	1	2.0*
Түшиг	17	8	20	7	16	7	14	10	87.5
Хушаат	1		5				2		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.11. **ТӨРСӨН ЭХ**, боловсролоор

Үзүүлэлт	2015 -XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018-XII / 2017-XII
Бүгд	**1 945**	**1 826**	**1 712**	**1 705**	**99.6**
-дээд боловсрол	414	360	409	398	97.3
-мэргэжлийн болон техникийн боловсрол	93	78	84	71	84.5
-дунд боловсрол	1 331	1 260	1 108	1 146	103.4
-бага боловсрол	74	101	91	75	82.4
-боловсролгүй	33	27	20	15	75.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

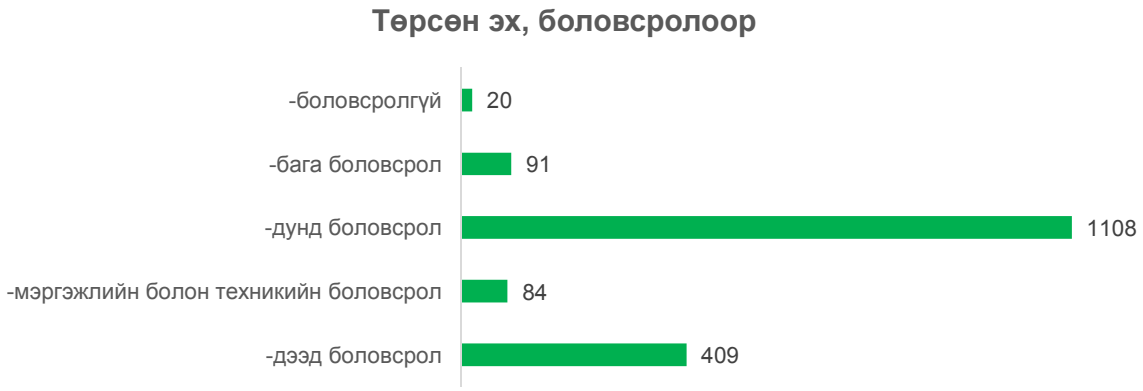

2.1.12. **ТӨРСӨН ЭХ**, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2015 -XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018-XII / 2017-XII
Бүгд	**1 945**	**1 826**	**1 712**	**1 705**	**99.6**
20 хүртэлх	232	116	110	81	73.6
20 - 24	486	500	419	429	102.4
25 - 29	557	555	539	535	99.3
30 - 34	393	359	378	377	99.7
35 - 39	231	238	221	236	106.8
40 - 44	43	57	45	45	100.0
45 - 49	3	1		2	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.13. НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	Нас баралт								2018-XII / 2017-XII
	2015 - XII		2016 - XII		2017 - XII		2018 - XII		
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	
Бүгд	**527**	**236**	**570**	**236**	**494**	**192**	**529**	**197**	**107.1**
Алтанбулаг	23	14	25	14	21	9	35	11	166.7
Ерөө	40	18	51	12	39	11	33	10	84.6
Зүүнбүрэн	21	10	13	7	9	3	18	6	2.0*
Мандал	146	64	130	46	122	41	137	57	112.3
Орхон	13	5	10	8	13	5	15	3	115.4
Сант	3	1	9	4	10	5	6	2	60.0
Цагаannуур	25	13	27	9	23	10	23	9	100.0
Баянгол	19	7	27	8	26	10	12	6	46.2
Сайхан	43	24	47	22	37	13	45	19	121.6
Орхонтуул	13	4	20	12	16	11	16	5	100.0
Баруунбүрэн	8	4	16	5	11	5	12	5	109.1
Шаамар	23	9	28	16	27	14	23	10	85.2
Хүдэр	19	6	15	6	11	1	11	4	100.0
Сүхбаатар	104	49	132	57	112	52	116	40	103.6
Жавхлант	10	3	7	1	7	1	10	6	142.9
Түшиг	9	2	8	5	6	0	9	2	150.0
Хушаат	8	3	5	4	4	1	8	2	2.0*

2.1.14. НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ

Сумын нэр	0-1 хүртэлх насны хүүхэд			
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII
Дүн	**16**	**27**	**19**	**18**
Алтанбулаг			1	
Ерөө		3	2	
Зүүнбүрэн				2
Мандал	2	5	4	2
Орхон				
Сант				
Цагаannуур		1	2	
Баянгол			1	1
Сайхан	3	1		1
Орхонтуул	1			
Баруунбүрэн		1		1
Шаамар	1	1	2	
Хүдэр				
Сүхбаатар	9	15	7	11
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	1-5 хүртэлх насны хүүхэд			
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII
Дүн	**5**	**8**	**7**	**3**
Алтанбулаг				
Ерөө			2	
Зүүнбүрэн				
Мандал		3	2	1
Орхон				
Сант		1		
Цагааннуур			1	
Баянгол				
Сайхан			1	
Орхонтуул				
Баруунбүрэн	1			
Шаамар	1			
Хүдэр		1		
Сүхбаатар	3	3		1
Жавхлант				1
Түшиг			1	
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.15. НАС БАРАЛТ, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2015 -XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018 - XII / 2017 - XII
Бүгд	**527**	**570**	**494**	**529**	**107.1**
эмэгтэй	236	222	197	197	100.0
0 - 1	16	27	19	18	94.7
1 - 5	7	9	8	3	37.5
6 - 18	17	14	7	9	128.6
19 - 54	183	182	163	153	93.9
54 дээш	304	338	297	346	116.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.16. НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	Өрх толгойлсон эх / эцэг /	Өрхийн гишүүдийн тоо		
		3 хүртэлх	3 - 5	6, түнээс дээш
ДҮН	**3 902**	**2 496**	**1 182**	**224**
Алтанбулаг	258	133	94	31
Ерөө	281	233	40	8
Зүүнбүрэн	101	40	61	-
Мандал	584	289	227	68
Орхон	73	63	9	1
Сант	29	21	8	-
Цагааннуур	246	176	60	10
Баянгол	236	138	85	13
Сайхан	295	228	59	8
Орхонтуул	95	33	50	12
Баруунбүрэн	164	111	49	4
Шаамар	301	232	69	-
Хүдэр	29	21	8	-
Сүхбаатар	958	597	296	65
Жавхлант	76	43	33	-
Түшиг	71	51	18	2
Хушаат	105	87	16	2

2.1.16-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	18 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх	ганц бие өндөр настай өрхийн тоо	18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/	3 хүртэлх хүүхэдтэй
ДҮН	**2 412**	**1 203**	**1 726**	**1 498**
Алтанбулаг	108	88	110	91
Ерөө	37	48	126	117
Зүүнбүрэн	220	45	44	41
Мандал	610	324	312	255
Орхон	57	37	29	27
Сант	45	-	28	27
Цагааннуур	106	73	86	82
Баянгол	68	103	66	63
Сайхан	186	118	182	153
Орхонтуул	154	27	41	35
Баруунбүрэн	97	63	51	48
Шаамар	25	13	111	74
Хүдэр	20	18	29	26
Сүхбаатар	543	180	446	408
Жавхлант	65	2	7	7
Түшиг	28	30	31	21
Хушаат	43	34	27	23

2.1.17. БҮТЭН, ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	Бүтэн өнчин		Хагас өнчин	
	бүгд	Эмэгтэй	бүгд	Эмэгтэй
ДҮН	**139**	**68**	**1 328**	**633**
Алтанбулаг	9	3	85	48
Ерөө	2	1	70	38
Зүүнбүрэн	7	4	23	14
Мандал	24	9	211	105
Орхон	-	-	32	8
Сант	4	1	37	11
Цагааннуур	6	1	148	70
Баянгол	8	3	72	28
Сайхан	5	2	104	46
Орхонтуул	9	4	55	29
Баруунбүрэн	4	2	39	19
Шаамар	18	8	78	31
Хүдэр	2	2	40	20
Сүхбаатар	33	23	234	115
Жавхлант	-	-	43	22
Түшиг	1	-	28	15
Хушаат	7	5	29	14

2.1.18. ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО

Сумын нэр	Бүгд	Үүнээс		
		эмэгтэй	төрөлхийн	ердийн өвчин
ДҮН	**4 616**	**1 961**	**1 838**	**2 268**
Алтанбулаг	273	119	51	190
Ерөө	369	159	91	224
Зүүнбүрэн	118	46	67	37
Мандал	905	417	464	355
Орхон	87	34	29	48
Сант	112	39	19	83
Цагааннуур	264	112	60	175
Баянгол	191	82	68	101
Сайхан	225	95	134	54
Орхонтуул	186	52	72	98
Баруунбүрэн	121	50	71	43
Шаамар	126	39	26	90
Хүдэр	112	56	39	63
Сүхбаатар	1 207	529	444	631
Жавхлант	118	47	117	0
Түшиг	106	41	62	8
Хушаат	96	44	24	68

2.2. ЭРҮҮЛ МЭНД

2.2.1. ШИНЭЭР ХЯНАЛТАД ОРСОН ЖИРЭМСЭН ЭХИЙН ТОО

Сумын нэр	Шинээр хяналтад орсон жирэмсний тоо	Үүнээс эхний 3 сартайдаа хяналтад орсон жирэмсний тоо
Дүн	**2 310**	**1 946**
Алтанбулаг	86	80
Ерөө	172	139
Зүүнбүрэн	87	69
Мандал	603	528
Орхон	45	39
Сант	37	37
Цагааннуур	107	95
Баянгол	93	83
Сайхан	191	153
Орхонтуул	55	52
Баруунбүрэн	82	58
Шаамар	70	54
Хүдэр	61	57
Сүхбаатар	506	394
Жавхлант	38	36
Түшиг	34	30
Хушаат	43	42

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.2. ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Хорт хавдрын өвчин							2018-XII / 2017-XII
	2015 - XII	2016 - XII		2017 - XII		2018-XII		
		Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	**235**	**227**	**122**	**246**	**124**	**243**	**128**	**98.8**
Алтанбулаг	18	15	9	10	6	19	10	190.0
Ерөө	14	12	7	13	6	13	7	100.0
Зүүнбүрэн	9	3	2	7	6	12	5	171.4
Мандал	46	54	26	56	28	47	29	83.9
Орхон	5	3	1	8	3	7	3	87.5
Сант	4	4	2	8	5	4	3	50.0
Цагааннуур	10	9	4	9	3	12	5	133.3
Баянгол	9	8	5	15	6	6	2	40.0
Сайхан	25	26	15	28	8	27	16	96.4
Орхонтуул	9	4	3	4	4	12	8	3.0*
Баруунбүрэн	8	6	4	5	3	7	3	140.0
Шаамар	11	12	8	6	4	9	4	150.0
Хүдэр	3	9	5	13	9	4	1	30.8
Сүхбаатар	53	54	26	55	29	50	27	90.9
Жавхлант	4	2	2	1		5	2	5.0*
Түшиг	5	2	1	4	2	6	3	150.0
Хушаат	2	4	2	4	2	3		75.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.3. ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	Хорт хавдрын өвчлөлийн нас баралт							2018-XII / 2017-XII
	2015 - XII	2016 - XII		2017 - XII		2018-XII		
		Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	**135**	**153**	**60**	**138**	**52**	**150**	**63**	**108.7**
Алтанбулаг	5	9	3	8	4	7	4	87.5
Ерөө	6	13	5	6	2	3	1	50.0
Зүүнбүрэн	7	5	2	3	1	9	3	3.0*
Мандал	28	32	11	29	10	30	15	103.4
Орхон	6	4	1	2		4	2	2.0*
Сант	1	3	1	2	1	3	1	150.0
Цагааннуур	8	6	3	5	1	9	3	180.0
Баянгол	5	10	4	9	4	3	1	33.3
Сайхан	11	14	6	12	4	18	8	150.0
Орхонтуул	3	7	3	5	2	4	2	80.0
Баруунбүрэн	6	9	4	5	2	2	1	40.0
Шаамар	4	7	4	5	3	10	5	2.0*
Хүдэр	6	3	1	6	2	7	2	116.7
Сүхбаатар	30	26	12	38	15	33	14	86.8
Жавхлант	3	2		1	1	3		3.0*
Түшиг	4	1		1		4	1	4.0*
Хушаат	2	2		1		1		100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.4. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Бүх халдварт өвчин				2018 - XII / 2017 - XII
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	
ДҮН	**889**	**1849**	**779**	**805**	**103.3**
Алтанбулаг	40	64	40	60	150.0
Ерөө	38	102	36	31	86.1
Зүүнбүрэн	22	30	29	15	51.7
Мандал	137	583	127	127	100.0
Орхон	5	11	5	15	3.0*
Сант	9	17	11	1	9.1
Цагааннуур	34	87	46	32	69.6
Баянгол	13	32	13	39	3.0*
Сайхан	65	147	41	61	148.8
Орхонтуул	2	11	12	7	58.3
Баруунбүрэн	1	23	5	11	2.2*
Шаамар	40	83	44	29	65.9
Хүдэр	16	55	28	12	42.9
Сүхбаатар	416	528	283	321	113.4
Жавхлант	20	26	17	11	64.7
Түшиг	15	20	15	28	186.7
Хушаат	16	30	27	5	18.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Бэлгийн замын өвчин				2018 - XII / 2017 - XII
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	
ДҮН	**456**	**428**	**458**	**545**	**119.0**
Алтанбулаг	18	26	22	47	2.1*
Ерөө	14	12	16	12	75.0
Зүүнбүрэн	13	9	12	14	116.7
Мандал	72	75	74	80	108.1
Орхон			2	13	6.5*
Сант	7	1	10	1	10.0
Цагааннуур	12	24	29	25	86.2
Баянгол			4	23	5.7*
Сайхан	42	16	22	39	177.3
Орхонтуул	1	3	6	3	50.0
Баруунбүрэн		10	4	9	2.2*
Шаамар	18	37	28	19	67.9
Хүдэр	5	4	14	3	21.4
Сүхбаатар	228	197	168	226	134.5
Жавхлант	13	3	16	7	43.8
Түшиг	7	7	11	22	2.0*
Хушаат	6	4	20	2	10.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Гипатит			
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII
ДҮН	**9**	**6**	**0**	**2**
Алтанбулаг				1
Ерөө				
Зүүнбүрэн				
Мандал		3		
Орхон				
Сант				
Цагааннуур	5			
Баянгол				
Сайхан	1			
Орхонтуул				
Баруунбүрэн				
Шаамар				
Хүдэр		1		
Сүхбаатар	3	1		
Жавхлант		1		
Түшиг				
Хушаат				1

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Сүрьеэ				2018 – XII / 2017 - XII
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	
ДҮН	**193**	**191**	**197**	**150**	**76.1**
Алтанбулаг	10	12	14	8	57.1
Ерөө	19	5	12	16	133.3
Зүүнбүрэн	3	2	1		
Мандал	39	52	46	39	84.8
Орхон	2	6	3	2	66.7
Сант	2	1	1		
Цагааннуур	10	6	16	6	37.5
Баянгол	12	16	8	15	187.5
Сайхан	12	16	12	4	33.3
Орхонтуул	1	7	6	3	50.0
Баруунбүрэн		2	1	1	100.0
Шаамар	5	7	3	6	2.0*
Хүдэр	4	2	7	5	71.4
Сүхбаатар	59	57	57	35	61.4
Жавхлант	2			4	
Түшиг	5		4	5	125.0
Хушаат	8		6	1	16.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.5. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЖИЛЧДЫН ТОО

Үзүүлэлт	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018-XII / 2017-XII
Байгууллагын тоо	94	84	95	97	102.1
Их эмч	209	235	235	251	106.8
Эм зүйч	18	24	27	31	114.8
Тусгай мэргэжлийн мэргэжилтэн	535	555	607	603	99.3
Бусад ажилтан	434	436	371	366	98.7
Эмнэлгийн орны тоо	621	708	708	855	120.8
Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо	14 623	23 483	22 683	23 241	102.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.3. БОЛОВСРОЛ

2.3.1. ҮНДСЭН БАГШИЙН ТОО

Сумын нэр	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**1 035**	**844**	**1 020**	**839**	**1 024**	**843**	**1 028**	**853**
Алтанбулаг	36	31	35	29	36	30	37	30
Ерөө	65	50	66	66	67	55	66	55
Зүүнбүрэн	25	18	24	16	23	17	24	19
Мандал	254	201	245	196	261	210	273	226
Орхон	20	16	16	12	16	13	16	13
Сант	18	16	17	15	17	15	17	14
Цагаannуур	49	42	45	39	45	37	41	35
Баянгол	46	38	42	35	43	35	43	34
Сайхан	94	81	91	81	86	72	88	76
Орхонтуул	38	31	39	32	37	29	35	30
Баруунбүрэн	29	25	27	25	28	25	28	26
Шаамар	40	33	42	34	37	30	38	29
Хүдэр	31	27	32	28	32	28	31	28
Сүхбаатар	234	190	241	184	238	198	234	191
Жавхлант	18	14	19	15	18	15	18	15
Түшиг	23	18	21	16	22	18	22	18
Хушаат	15	13	18	16	18	16	17	14

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.2. НИЙТ СУРАГЧДЫН ТОО

Сумын нэр	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**18 413**	**9 205**	**18 787**	**9 338**	**18 937**	**9 388**	**19 054**	**9 374**
Алтанбулаг	735	367	757	380	756	378	761	364
Ерөө	1 126	566	1 182	590	1 207	602	1 195	594
Зүүнбүрэн	429	225	456	236	464	238	470	250
Мандал	4 894	2 448	4 920	2 458	5 015	2 507	5 063	2 496
Орхон	269	131	253	118	254	119	252	115
Сант	288	108	294	110	270	107	272	113
Цагаannуур	849	458	862	452	905	470	931	492
Баянгол	858	424	892	440	902	436	889	433
Сайхан	1 836	918	1 882	936	1 848	919	1 803	878
Орхонтуул	582	277	578	272	584	269	552	253
Баруунбүрэн	496	249	505	253	505	258	486	259
Шаамар	653	317	685	334	700	348	687	338
Хүдэр	504	255	531	266	531	260	533	250
Сүхбаатар	4 180	2 108	4 226	2 116	4 194	2 070	4 346	2 134
Жавхлант	203	105	221	111	226	120	240	127
Түшиг	294	153	306	156	309	155	326	160
Хушаат	217	96	237	110	267	132	248	118

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.3. ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	Цэцэрлэгийн тоо	Бүлгийн тоо	Хүүхдийн тоо		Багшийн тоо	
			Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	**42**	**279**	**8 440**	**4 165**	**289**	**278**
Алтанбулаг	2	16	382	178	14	14
Ерөө	2	15	447	232	15	14
Зүүнбүрэн	1	7	172	102	6	6
Мандал	9	58	1 973	998	66	64
Орхон	1	4	104	49	4	4
Сант	1	7	136	71	4	4
Цагааннуур	1	10	438	202	9	9
Баянгол	2	13	439	215	13	13
Сайхан	5	30	868	439	33	30
Орхонтуул	2	9	201	92	9	9
Баруунбүрэн	1	8	215	105	6	6
Шаамар	3	16	404	198	18	16
Хүдэр	1	8	227	109	8	8
Сүхбаатар	8	63	1 931	940	68	65
Жавхлант	1	4	197	87	6	6
Түшиг	1	6	182	88	6	6
Хушаат	1	5	124	60	4	4

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.4. АЛБАН БУС СУРГАЛТАНД ХАМРАГДАЖ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII
Дүн	**496**	**449**	**519**	**326**
Алтанбулаг	14	14	15	8
Ерөө	2	12	6	
Зүүнбүрэн	18	14	14	10
Мандал	106	83	101	64
Орхон	7	7	4	3
Сант	28	17	17	7
Цагааннуур	15	13	13	8
Баянгол	27	26	19	9
Сайхан	48	29	92	39
Орхонтуул	8	6	27	3
Баруунбүрэн	19	26	28	16
Шаамар	10	10	2	2
Хүдэр	5	4	5	1
Сүхбаатар	137	142	132	125
Жавхлант	21	20	23	14
Түшиг	22	18	13	10
Хушаат	9	8	8	7

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.5. НЭГДҮГЭЭР АНГИД ЭЛСЭГЧИД

Сумын нэр	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**2 236**	**1 133**	**2 127**	**1 043**	**2 157**	**1 023**	**2 192**	**1 082**
Алтанбулаг	73	46	90	46	80	45	87	39
Ерөө	122	65	136	62	148	69	132	66
Зүүнбүрэн	62	30	49	29	61	29	58	30
Мандал	596	277	538	266	564	283	538	269
Орхон	23	10	24	12	26	11	23	10
Сант	32	11	27	10	28	13	36	18
Цагааннуур	100	58	111	55	115	48	103	58
Баянгол	101	57	102	49	110	43	99	50
Сайхан	249	137	215	109	219	99	195	91
Орхонтуул	73	39	54	24	65	33	57	30
Баруунбүрэн	66	27	59	28	50	28	50	30
Шаамар	78	35	78	41	66	37	82	44
Хүдэр	68	35	72	32	55	19	67	27
Сүхбаатар	487	258	483	237	460	213	560	274
Жавхлант	32	14	24	11	30	15	34	17
Түшиг	36	17	35	16	43	21	40	14
Хушаат	38	17	30	16	37	17	31	15

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.6. АРАВДУГААР АНГИД ЭЛСЭГЧИД

Сумын нэр	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**1 477**	**811**	**369**	**204**	**1 033**	**541**	**1 267**	**655**
Алтанбулаг	47	31			44	23	54	26
Ерөө	98	51	24	12	43	26	75	41
Зүүнбүрэн	36	18			33	21	21	17
Мандал	385	218	112	60	250	128	335	167
Орхон	16	9			24	11	23	11
Сант	26	11			18	5	17	8
Цагааннуур	68	33	25	16	32	20	56	32
Баянгол	62	36	24	13	46	22	56	32
Сайхан	166	92	39	22	99	57	109	60
Орхонтуул	58	36			35	15	37	22
Баруунбүрэн	34	17	14	9	20	17	32	19
Шаамар	57	29	13	7	46	23	51	25
Хүдэр	42	22			40	26	42	23
Сүхбаатар	333	183	93	49	255	125	317	154
Жавхлант	16	9			17	10	10	6
Түшиг	22	10	14	10	18	10	19	9
Хушаат	11	6	11	6	13	2	13	3

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.7. БҮРЭН БУС БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД

Сумын нэр	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**1 893**	**916**	**484**	**230**	**1 262**	**628**	**1 355**	**635**
Алтанбулаг	73	40			60	30	55	25
Ерөө	119	53	40	15	52	30	95	38
Зүүнбүрэн	44	21			43	28	28	9
Мандал	498	242	157	72	296	139	365	170
Орхон	21	9			29	10	21	12
Сант	33	10	1		26	9	25	11
Цагааннуур	93	38	35	21	48	26	64	34
Баянгол	94	42	35	13	55	25	65	29
Сайхан	212	109	49	26	138	71	100	45
Орхонтуул	71	38			45	20	44	16
Баруунбүрэн	49	23	23	11	30	22	41	18
Шаамар	71	37	15	8	49	22	39	20
Хүдэр	53	27			54	31	44	21
Сүхбаатар	385	193	95	47	281	139	313	160
Жавхлант	19	8			21	13	18	11
Түшиг	30	11	19	10	19	10	16	8
Хушаат	28	15	15	7	16	3	22	8

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.8. БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД

Сумын нэр	2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018		2018 / 2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**722**	**405**	**1 356**	**753**	**1 451**	**767**	**355**	**197**
Алтанбулаг	30	17	57	31	65	33		
Ерөө	52	30	30	40	88	52	26	14
Зүүнбүрэн	21	12	34	22	34	17		
Мандал	198	119	376	205	363	201	109	60
Орхон	16	11	32	18	24	12		
Сант	20	9	18	7	37	12		
Цагааннуур	22	15	74	48	31	14	27	17
Баянгол	24	9	64	35	73	43	25	13
Сайхан	85	50	129	61	148	78	40	25
Орхонтуул	25	15	38	20	37	19		
Баруунбүрэн	21	14	45	22	25	11	12	7
Шаамар	19	11	39	19	47	24	13	8
Хүдэр	23	9	47	21	35	21		
Сүхбаатар	150	79	356	193	406	215	85	44
Жавхлант					10	4		
Түшиг	16	5	17	11	25	11	13	8
Хушаат					3		5	1

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.9. БИЧИГ ҮСЭГ ҮЛ МЭДЭХ ХҮНИЙ ТОО

Сумын нэр	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018 - XII / 2017 - XII
Дүн	**74**	**49**	**74**	**151.0**
Алтанбулаг			3	
Ерөө	3	1		
Зүүнбүрэн	4	2	3	150.0
Мандал	5	10	9	90.0
Орхон		10	9	90.0
Сант	1	3	10	3.3*
Цагааннуур	1	2		
Баянгол	12	2	4	2.0*
Сайхан	6	4	7	175.0
Орхонтуул	4			
Баруунбүрэн	9	3	8	2.6*
Шаамар		6	8	133.3
Хүдэр	5			
Сүхбаатар	13	3	8	2.7*
Жавхлант	10	3	3	100.0
Түшиг				
Хушаат	1		2	

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.10. ДҮЙЦСЭН ХӨТӨЛБӨРӨӨР СУРАЛЦАГСАД

Сумын нэр	Бага боловсролд хамрагдагч		Суурь боловсролд хамрагдагч		Бүрэн дунд боловсролд хамрагдагч		Бүгд	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
Дүн	**63**	**27**	**131**	**32**	**116**	**40**	**310**	**99**
Алтанбулаг	1	1	7	3			8	4
Ерөө							0	0
Зүүнбүрэн			10	4			10	4
Мандал	3	1	19	2	42	5	64	8
Орхон			3	1			3	1
Сант			7	1			7	1
Цагааннуур			8	2			8	2
Баянгол	2		7	1			9	1
Сайхан	7	4	7	3	9	3	23	10
Орхонтуул			3	1			3	1
Баруунбүрэн	2		12	1	2	1	16	2
Шаамар	2	1					2	1
Хүдэр			1				1	0
Сүхбаатар	42	19	29	8	54	29	125	56
Жавхлант	4	1	10	3			14	4
Түшиг			1		9	2	10	2
Хушаат			7	2			7	2

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.11. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БҮЛЭГ

Сумын нэр	Бүлгийн тоо				2018 - XII / 2017 - XII
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	
ДҮН	**713**	**715**	**722**	**718**	**99.4**
Алтанбулаг	28	28	29	28	96.6
Ерөө	46	47	47	46	97.9
Зүүнбүрэн	16	16	16	16	100.0
Мандал	183	181	194	195	100.5
Орхон	11	11	11	11	100.0
Сант	13	12	11	11	100.0
Цагааннуур	34	33	32	30	93.8
Баянгол	29	29	30	32	106.7
Сайхан	63	63	61	60	98.4
Орхонтуул	25	25	25	24	96.0
Баруунбүрэн	18	18	20	20	100.0
Шаамар	27	27	26	26	100.0
Хүдэр	21	22	22	22	100.0
Сүхбаатар	163	165	160	160	100.0
Жавхлант	11	12	11	11	100.0
Түшиг	13	13	14	14	100.0
Хушаат	12	13	13	12	92.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.12. ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БУЙ ХҮҮХЭД

Сумын нэр	Дотуур байранд амьдарч буй хүүхдийн тоо							
	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/201	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
ДҮН	**1 220**	**638**	**1 189**	**628**	**1 191**	**606**	**1 197**	**609**
Алтанбулаг	65	38	66	41	75	44	70	39
Ерөө	52	24	55	22	57	22	53	17
Зүүнбүрэн	99	55	106	61	107	61	108	66
Мандал	123	64	121	67	92	52	153	80
Орхон	78	41	66	34	66	32	64	31
Сант	30	12	32	13	25	9	34	16
Цагааннуур	87	53	101	55	100	52	106	60
Баянгол	140	64	134	65	131	60	109	49
Сайхан	60	34	61	33	54	29	48	28
Орхонтуул	75	36	68	32	70	30	58	23
Баруунбүрэн	70	38	67	41	69	38	62	37
Шаамар	79	39	75	33	77	30	77	28
Хүдэр	24	12	22	11	23	13	33	16
Сүхбаатар	143	78	109	68	126	71	112	63
Жавхлант	30	12	34	15	42	24	39	22
Түшиг	23	16	28	14	29	13	40	21
Хушаат	42	22	44	23	48	26	31	13

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.13. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НИЙТ АЖИЛЛАГСАД

Сумын нэр	Нийт ажиллагсад							
	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
	Бүгд	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй	**Бүгд**	эмэгтэй
ДҮН	**1709**	**1332**	**1682**	**1319**	**1688**	**1331**	**1718**	**1360**
Алтанбулаг	59	49	58	47	59	48	59	47
Ерөө	108	83	109	85	110	90	105	88
Зүүнбүрэн	47	35	47	35	46	37	47	39
Мандал	387	293	373	284	406	312	433	338
Орхон	42	29	38	25	37	25	36	25
Сант	34	25	35	25	33	24	32	23
Цагааннуур	75	60	74	61	73	57	70	56
Баянгол	75	62	72	59	70	57	70	57
Сайхан	136	114	134	115	128	105	132	109
Орхонтуул	64	51	64	52	62	48	63	51
Баруунбүрэн	51	43	49	42	49	41	49	42
Шаамар	73	59	72	58	71	58	72	57
Хүдэр	52	43	52	43	51	41	50	41
Сүхбаатар	385	293	396	301	385	299	388	295
Жавхлант	43	34	37	31	36	31	38	33
Түшиг	43	33	40	31	41	33	40	32
Хушаат	35	26	32	25	31	25	34	27

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.14. ЕБС-ИЙН ҮДИЙН ЦАЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Сумын нэр	I-Ү ангийн бүх хүүхэд	Жилд ногдох хоног	Нийт хүүхэд өдөр	Нийт зардал мян.төг
Дүн	**10 208**		**1 684 320**	**904 608.7**
Алтанбулаг	405	165	66 825	36 248.0
Ерөө	649	165	107 085	54 956.8
Зүүнбүрэн	245	165	40 425	22 442.2
Мандал	2 714	165	447 810	227 890.2
Орхон	122	165	20 130	9 633.4
Сант	137	165	22 605	13 014.9
Цагааннуур	498	165	82 170	47 367.0
Баянгол	499	165	82 335	45 251.0
Сайхан	1 011	165	166 815	89 732.8
Орхонтуул	312	165	51 480	28 059.1
Баруунбүрэн	268	165	44 220	25 824.0
Шаамар	375	165	61 875	34 004.7
Хүдэр	299	165	49 335	27 531.3
Сүхбаатар	2 226	165	367 290	197 605.7
Жавхлант	126	165	20 790	12 461.4
Түшиг	162	165	26 730	14 162.2
Хушаат	160	165	26 400	18 424.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.15. НОМЫН САН

Сумын нэр	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018 - XII / 2017 - XII
ДҮН	**22**	**22**	**22**	**22**	**100.0**
Алтанбулаг	1	1	1	1	100.0
Ерөө	2	2	2	2	100.0
Зүүнбүрэн	1	1	1	1	100.0
Мандал	3	3	3	3	100.0
Орхон	1	1	1	1	100.0
Сант	1	1	1	1	100.0
Цагааннуур	1	1	1	1	100.0
Баянгол	1	1	1	1	100.0
Сайхан	2	2	2	2	100.0
Орхонтуул	1	1	1	1	100.0
Баруунбүрэн	1	1	1	1	100.0
Шаамар	2	2	2	2	100.0
Хүдэр	1	1	1	1	100.0
Сүхбаатар	1	1	1	1	100.0
Жавхлант	1	1	1	1	100.0
Түшиг	1	1	1	1	100.0
Хушаат	1	1	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.16. СОЁЛЫН ТӨВ

Сумын нэр	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018 - XII / 2017 - XII
ДҮН	**20**	**20**	**20**	**20**	**100.0**
Алтанбулаг	1	1	1	1	100.0
Ерөө	2	2	2	2	100.0
Зүүнбүрэн	1	1	1	1	100.0
Мандал	2	2	2	2	100.0
Орхон	1	1	1	1	100.0
Сант	1	1	1	1	100.0
Цагааннуур	1	1	1	1	100.0
Баянгол	1	1	1	1	100.0
Сайхан	2	2	2	2	100.0
Орхонтуул	1	1	1	1	100.0
Баруунбүрэн	1	1	1	1	100.0
Шаамар	2	2	2	2	100.0
Хүдэр	1	1	1	1	100.0
Сүхбаатар					
Жавхлант	1	1	1	1	100.0
Түшиг	1	1	1	1	100.0
Хушаат	1	1	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.17. ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Үзүүлэлт	2018 он
Хүүхэд хамгааллын чигэлээр	
1. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд	136
2. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авахаар хандсан хохирогч хүүхэд	65
3. Хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн тоо	118
4. Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	11
5. Хамрагдсан иргэдийн тоо	
6. Гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдаж буй насанд хүрээгүй хүмүүсийн эрхийг хамгаалан эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцсон	2 044
7. Хүүхэд харах үйлчилгээний төвийн тоо	37
8. Хүүхэд харах үйлчилгээнд хамрагдаж буй хүүхдийн тоо	1
9. Хүүхдийн тусламжийн утас	136
Гэр бүлийн чиглэлээр	
1. Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	7
2. Хамрагдсан иргэдийн тоо	836
3. Сэтгэл зүйн зөвөлгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэдийн тоо	28
4. Гэр бүлийн хүндэтгэлийн танхимаар үйлчлүүлсэн иргэдийн тоо	64
Хүүхдийн хөгжил, оролцооны чиглэлээр	
1. Хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр төвлөрсөн арга хэмжээний тоо	11
2. Оролцсон хүүхдийн тоо	1 389
3. Медаль авсан нийт хүүхдийн тоо	627

Эх үүсвэр: Аймгийн Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар

2.3.18. БИЕИЙН ТАМИР СПОРТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Үзүүлэлт	2018 он
Секци сургалтын тоо	171
Секци сургалтанд хамрагчдын тоо	2 890
Спортын зэрэг цолтой тамирчид	247
Улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс авсан медаль	175
Сорил судалгаанд хамрагдсан хүний тоо	5 375
Албан ёсны БТС-ын арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо	28 980
Улсын уралдаан тэмцээнд оролцсон хүний тоо	512
Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнээс авсан медаль.	168
алт	43
мөнгө	47
хүрэл	78
Спортын гавьяат тамирчин	
Олон улсын хэмжээний мастер	1
Спортын мастер	2
Спортын дэд мастер	85

Эх үүсвэр: Аймгийн Биеийн тамир, спортын газар

2.4. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

2.4.1. **БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮД**, боловсролоор

Үзүүлэлт	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	2018 - XII / 2017 - XII
Бүгд	**798**	**1016**	**824**	**745**	**90.4**
Эмэгтэй	395	493	433	446	103.0
дээд	190	291	288	217	75.3
тусгай дунд	61	64	62	43	69.4
ерөнхий боловсролтой	452	512	360	365	101.4
мэргэжилтэй ажилчид	91	143	108	110	101.9
боловсролгүй	4	6	6	10	166.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.2. **БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО**, сумдаар

Сумын нэр	Сарын эхний ажилгүйчүүд	Тухайн сард хасагдсан		Нэмэгдсэн	Сарын эцэс
		Ажилд зуучлагдсан	Идэвхгүйн улмаас хасагдсан		
ДҮН	**731**	**24**	**78**	**116**	**745**
Алтанбулаг	45	12	11	11	33
Ерөө	7			2	9
Зүүнбүрэн	24	5		14	33
Мандал	129	3	5	12	133
Орхон	12				12
Сант	24		6	9	27
Цагааннуур	34			3	37
Баянгол	38		6	6	38
Сайхан	64		9	3	58
Орхонтуул	15	4		15	26
Баруунбүрэн	1				1
Шаамар	59				59
Хүдэр	28		6	12	34
Сүхбаатар	234		34	29	229
Жавхлант	8				8
Түшиг	3				3
Хушаат	6		1		5

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.3. **ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР**

	Бүгд	ХАА, ан агнуур, ОАА, загас агнуур	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	Барилга	Худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээ	Зочид буудал, зоогийн газар	Тээвэр, холбоо	Санхүүгийн үйл ажиллагаа	мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл	Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа	Боловсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	урлаг, үзвэр, үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа
ДҮН	**1 203**	**372**	**54**	**190**	**11**	**83**	**146**	**80**	**101**	**3**	**1**	**21**	**26**	**62**	**23**	**30**
Алтанбулаг	**50**	13		16			11	3					2		5	
Ерөө	**90**	21	43	15			6						4	1		
Зүүнбүрэн	**40**	29		8										1		2
Мандал	**271**	53		34		71	25	23	37				1	6	11	10
Орхон	**36**	27		7			1	1								
Сант	**40**	20		6		3	8		2							1
Цагааннуур	**51**	10		18	7		10							1	4	1
Баянгол	**60**	10		11			13	21	1			2			1	1
Сайхан	**110**	21		18		3	8		57	2				1		
Орхонтуул	**57**	28		4			13	2	1				2	5	2	
Баруунбүрэн	**47**	27		9			6	5								
Шаамар	**50**	13		7			7	6					1	16		
Хүдэр	**40**	12	6	2	1	4	10						3			2
Сүхбаатар	**159**	19		29	1	2	22	13	2		1	19	11	27		13
Жавхлант	**40**	29		2			4	5								
Түшиг	**32**	16	5	3	2		2	1	1	1			1			
Хушаат	**30**	24		1									1	4		

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.4. ШИНЭЭР НЭМЭГДСЭН АЖЛЫН БАЙР

Сумын нэр	2017	2018		хувь	2018 - XII / 2017 - XII
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл		
ДҮН	**1 011**	**1 200**	**1 203**	**100.3**	**119**
Алтанбулаг	34	50	50	100.0	147
Ерөө	74	70	90	128.6	122
Зүүнбүрэн	24	40	40	100.0	167
Мандал	247	240	271	112.9	110
Орхон	38	40	36	90.0	95
Сант	31	40	40	100.0	129
Цагааннуур	37	50	51	102.0	138
Баянгол	65	60	60	100.0	92
Сайхан	59	110	110	100.0	186
Орхонтуул	47	60	57	95.0	121
Баруунбүрэн	35	40	47	117.5	134
Шаамар	17	60	50	83.3	294
Хүдэр	30	40	40	100.0	133
Сүхбаатар	182	200	159	79.5	87
Жавхлант	32	40	40	100.0	125
Түшиг	26	30	32	106.7	123
Хушаат	33	30	30	100.0	91

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.5. ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, БҮС НУТГААР

Бүс нутаг	Хамрагдах аймаг	Амьжиргааны доод түвшин, төг			
		2015	2016	2017	2018
1.Баруун бүс	1.Баян -өлгий 2.Говь -алтай 3.Завхан 4.Увс 5.Ховд	164 200	164 800	166 500	190 700
2.Хангайн бүс	1.Архангай 2.Баянхонгор 3.Булган 4.Өвөрхангай 5.Хөвсгөл 6.Орхон	167 200	170 800	173 500	194 300
3.Төвийн бүс	1.Говьсүмбэр 2.Дорноговь 3.Дундговь 4.Өмнөговь 5.Сэлэнгэ 6.Төв 7.Дархан-уул	164 300	163 000	166 200	187 100
4.Зүүн бүс	1.Дорнод 2.Сүхбаатар 3.Хэнтий	160 800	163 700	165 700	187 600
5.Улаанбаатар	1.Улаанбаатар	185 400	183 700	185 300	217 900

2.5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

2.5.1. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН

Үйлчилгээний төрөл	Хүн	Мөнгөн дүн, сая.төг
1. Халамжийн тэтгэвэр	2 735	4 297.6
2. Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1 875	1 204.2
3. Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	1 806	894.4
4. Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	230	14.4
5 Жирэмсэн эхчүүдэд олгосон мөнгөн тэтгэмж	3 245	434.0
6.Ахмад дайчин, алдар цолтон ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	42	86.6
7 Эхийн алдар одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	8 690	1 144.7
8.Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж,хөнгөлөлт	5 326	644.0
9.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт	1 454	284.2
10.Насны хишиг	4 526	692.4
11.Цалинтай ээж хөтөлбөр	6 856	3 035.4
12.Өрх толгойлсон эх, эцэг хөтөлбөр	230	173.8
13.Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ	7 080	945.4
14.Ахмад настны хөнгөлөлт	2 220	28.3
Нийт	**46 315**	**13 879.4**

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.5.2. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сумдаар, сая.төг

Сумдын нэр	НДШ-ийн орлого			НДШ-ийн авлага		
	төл	гүй	Хувь	а/а нэгж	төсөв	Бүгд
ДҮН	**34 471.5**	**35 633.3**	**103.4**	**7 543.0**	**23.6**	**7 566.6**
Алтанбулаг	485.0	583.1	120.2	8.1		8.1
Ерөө	2 821.0	3 677.6	130.4	94.8	4.0	98.8
Зүүнбүрэн	345.0	369.8	107.2	11.0		11.0
Мандал	8 835.0	9 488.4	107.4	282.4		282.4
Орхон	230.0	233.1	101.3	2.8		2.8
Сант	280.0	272.1	97.2	11.5		11.5
Цагааннуур	935.0	1 212.6	129.7	169.6		169.6
Баянгол	728.0	705.9	97.0	133.2		133.2
Сайхан	5 105.8	5 524.9	108.2	5 388.5	16.8	5 405.3
Орхонтуул	425.0	466.8	109.8	1.0	0.2	1.2
Баруунбүрэн	410.0	450.0	109.7	33.5		33.5
Шаамар	540.0	617.4	114.3	0.3		0.3
Хүдэр	345.0	420.8	122.0	23.6		23.6
Сүхбаатар	9 465.9	10 567.1	111.6	1 314.8	2.6	1 317.4
Жавхлант	295.0	336.8	114.2	43.5		43.5
Түшиг	310.0	300.6	97.0	19.7		19.7
Хушаат	325.0	406.4	125.0	4.7		4.7
ТИХ	2 590.8					0.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэнд, Нийгмийн даатгалын хэлтэс

2.6. ГЭМТ ХЭРЭГ

2.6.1. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО

Сумын нэр	Гэмт хэргийн тоо				2018 - XII / 2017 - XII
	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2018 - XII	
ДҮН	**793**	**669**	**729**	**779**	**106.9**
Алтанбулаг	45	47	46	45	97.8
Ерөө	36	49	60	68	113.3
Зүүнбүрэн	19	14	14	15	107.1
Мандал	217	182	219	204	93.2
Орхон	24	24	23	16	69.6
Сант	13	20	11	11	100.0
Цагааннуур	40	19	12	23	191.7
Баянгол	56	45	52	42	80.8
Сайхан	68	56	62	52	83.9
Орхонтуул	26	17	15	14	93.3
Баруунбүрэн	30	14	16	23	3.0*
Шаамар	16	24	18	23	127.8
Хүдэр	22	11	32	32	100.0
Сүхбаатар	140	114	122	176	144.3
Жавхлант	19	14	9	10	111.1
Түшиг	9	16	11	14	127.3
Хушаат	13	3	7	11	157.1

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.6.2. БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ

Сумын нэр	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	Бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд	торгуульсан		Т/Х жолоодох эрх хассан
			иргэн	ААНБ	
ДҮН	**193**	**23 337**	**22 218**	**2**	**684**
Алтанбулаг	7	264	222		15
Ерөө	12	260	228		24
Зүүнбүрэн	4	45	35		2
Мандал	69	5 544	5 047		266
Орхон	6	325	307		12
Сант	2	29	16		8
Цагааннуур	1	116	104		8
Баянгол	6	7 429	7 355		62
Сайхан	17	2 496	2 379		76
Орхонтуул		13	7		4
Баруунбүрэн	5	98	79		12
Шаамар	4	1 753	1 737		15
Хүдэр	3	171	158		10
Сүхбаатар	50	4 344	4 111	2	157
Жавхлант	1	375	361		12
Түшиг	4	23	21		
Хушаат	2	18	17		1
Бусад аймаг		34	34		

2.6.3. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ

Асуулт			2016	2017	2018
Нийт бүртгэгдсэн хэрэг			**669**	**729**	**779**
	илрээгүй		41	130	267
Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн Хувь			79.8	67.3	55.7
Иргэд, байгууллагад учирсан хохирол /сая.төг/			1 465.3	1 698.5	1 649.8
Учирсан хохирлоос нөхөн төлүүлсэн хохирол /сая.төг/			1 001.9	960.4	860.2
Нөхөн төлүүлэлтийн Хувь			68.4	56.5	52.1
Битүүмжилсэн хөрөнгө /сая.төг/			414.3	1 118	343.5
Гэмт хэргийн төрөл	Нас барсан		56	74	48
	Гэмтсэн хүн		371	356	310
	Хүнийг санаатай алах		5	10	10
	Бусдыг болгоомжгүй алах		1	5	6
	Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах		233	216	248
	Хүчиндэх		18	14	18
	Хулгайлах		161	178	149
	үүнээс: Мал хулгайлах		49	42	37
	Булаах		1	1	
	Дээрэмдэх		4	8	11
	Эд зүйл хууль бусаар хил нэвтрүүлэх, тээвэрлэх		4	5	
	Танхайрах		14	12	
	Ан агнуурын тухай хууль зөрчих			2	1
	Ойн тухай хууль тогтоомж өөрчих		14	19	38
	Хууль бусаар ашигт малтмал олборлох, химийн хорт бодис ашиглах		9	29	34
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг		93	99	68
	Албан тушаалын		1	2	17
	Согтуугаар үйлдэгдсэн		250	230	193
	Мансуурсан үедээ		1	1	1
	Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн		2	4	1
гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал	Хүүхэд оролцсон		26	41	30
	Эмэгтэй хүн оролцсон		87	107	102
	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас		52	46	51
	Бүлэглэн үйлдэгдсэн		49	63	53
	Урьдчилж тохиролцсон бүлэг			1	
үйлдэгдсэн хугацаа	06-14 цаг		139	162	171
	14-19 цаг		161	187	221
	19-22 цаг		115	104	120
	22-06 цаг		254	276	267
үйлдэгдсэн газар	Гэр, орон сууцанд		240	229	247
	Гудамж талбайд		73	95	77
	Олон нийтийн газар		43	55	75
	Авто замд		87	98	68
Нийт гэмт хэрэг үйлдэгсэд			**701**	**726**	**623**
Үүнээс: эмэгтэй			89	98	97
нас		15 хүртэл	7	29	30
		16-17	21	37	29
Захиргааны зөрчил			**15 791**	**23 417**	**23337**
	хүн		14 679	22 025	22224

Албан тушаалтан байгууллага	65	29	2
эрх хассан	832	843	684
баривчлуулсан	215	1	427
Нийт торгуулийн дүн /сая.төг/	**722.6**	**1 121.4**	**1 033.2**
Эрүүлжүүлэгдсэн хүн	**2 501**	**2 640**	**2151**
эмэгтэй	152	171	131
хүүхэд	1	2	2
гадаадын иргэн	3	2	1

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.6.4. **БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ**, төрлөөр, сумдаар

Сумын нэр	Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг г/х	Байгаль хамгаалах журмын эсрэг г/х	Өмчлөх эрхийн эсрэг г/х	малын хулгай	Тээврийн хэрэгслийн хөд-ний аюулгүй байдлын эсрэг г/х	Бусад
ДҮН	**298**	**73**	**272**	**37**	**68**	**68**
Алтанбулаг	7	6	16	1	3	13
Ерөө	32	22	5		3	6
Зүүнбүрэн	9		5	5	1	
Мандал	99	7	77	5	11	10
Орхон	6	1	4	1	5	
Сант	2	5	2	1	2	
Цагааннуур	6	1	13	4	1	2
Баянгол	11	3	12	1	14	2
Сайхан	18		15	3	10	9
Орхонтуул	3		8	3		3
Баруунбүрэн	6	2	7	4	7	1
Шаамар	9	1	7	1	6	
Хүдэр	7	21	2			2
Сүхбаатар	73		86	2	3	14
Жавхлант	3		4	2	2	1
Түшиг	5	3	2	1		4
Хушаат	2	1	7	3		1
Бусад аймаг						

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.7. ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД

2.7.1. ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Үзүүлэлт	Орсон		Гарсан		Бүгд		2018-XII / 2017-XII
	2017-XII	2018-XII	2017-XII	2018-XII	2017-XII	2018-XII	
Суудлын вагон	1 862	2 344	1 891	2 307	3 753	4 651	123.9
Ачааны вагон	79 492	95 220	72 284	99 018	151 776	194 238	128.0
Зүтгүүрийн вагон	2 182	2 283	2 112	2 305	4 294	4 588	106.8
Суудлын автомашин	78 120	76 279	80 525	76 894	158 645	153 173	96.6
Ачааны автомашин	28 232	32 920	28 823	32 532	57 055	65 452	114.7
Зорчигч монгол	297 119	296 650	298 584	299 497	595 703	596 147	100.1
гадаад	63 139	77 152	57 648	76 434	120 787	153 586	127.2
Ачаа тээш /мян.тн /	4 429.6	5 127.2	806.9	766.6	5 236.5	5 893.8	112.6

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

III. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

3.1.1. АЙМГИЙН ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН САЛБАРААР /тэрбум.төг/

Салбараар	2013	2014	2015	2016	2017	Нийт дүнд эзлэх хувь					2017/2016
						2013	2014	2015	2016	2017	
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /Сэлэнгэ/	**492.6**	**586.3**	**574.5**	**555.4**	**602.2**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**108.4**
1. Хөдөө аж ахуй	145.8	151.2	143.9	132.7	124.5	29.6	25.8	25.1	23.9	19.1	93.8
2. Аж үйлдвэр, барилга	228.5	283.3	274.1	267.2	309.5	46.4	48.3	47.7	48.1	53.2	115.8
3. Үйлчилгээ	118.3	151.8	156.5	155.5	168.2	24.0	25.9	27.2	28.0	27.7	108.2

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ТЭРБУМ.ТӨГ

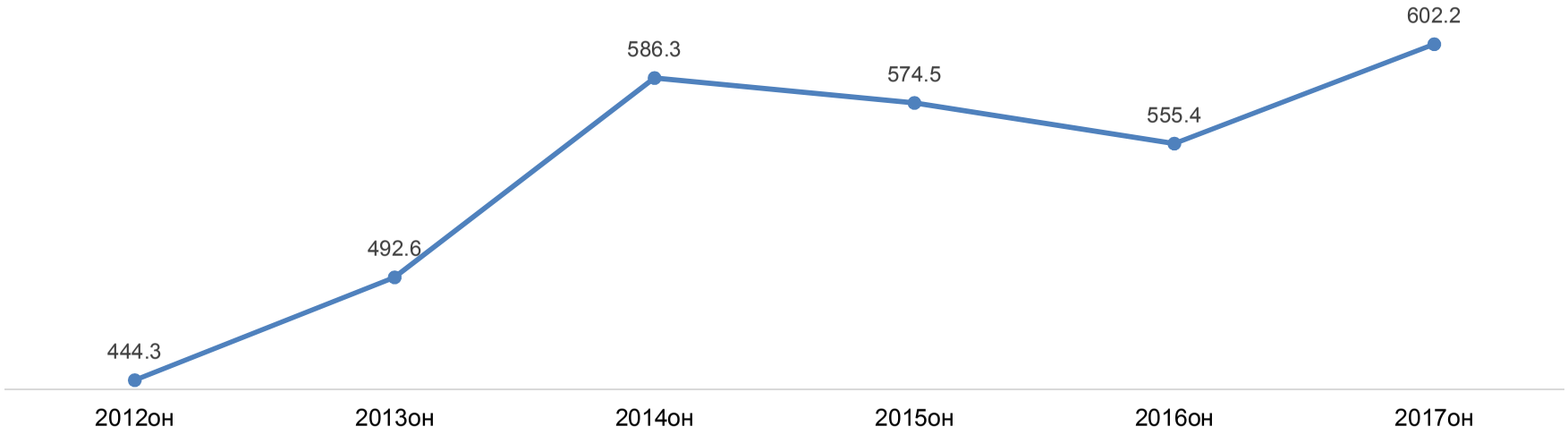

3.2. БАНК, САНХҮҮ

3.2.1. АРИЛЖААНЫ БАНКУУДЫН МЭДЭЭ, сая.төг

Банкууд	Цэвэр		Зээлийн өрийн үлдэгдэл	Чанаргүй зээл	Иргэдийн мөнгөн хадгаламж	Харилцахын үлдэгдэл
	Орлого	Зарлага				
Дүн	**66 722.8**	**68 173.5**	**323 122.7**	**5 743.6**	**97 454.7**	**33 739.7**
1.Хаан банк СБ	11 927.1	11 401.2	97 325.6	1 543.8	28 742.8	11 808.8
2.Хаан банк ЗХ	8 110.4	9 812.6	46 077.8	658.7	12 504.5	8 134.8
3.ХХБанк ЗХ	2 047.2	2 118.6	11 756.2	30.9	4 260.3	2 416.9
4.ХХБанк Хөтөл	3 650.1	3 657.3	10 508.9	350.7	2 361.9	672.2
5.Төрийн банк СБ	24 577.6	24 417.7	67 639.5	665.4	20 552.1	5 876.4
6.Төрийн банк ЗХ	7 604.8	7 751.7	22 961.7	15.7	6 170.8	1 948.0
7.Хас банк СБ	1 806.6	1 754.7	19 315.8	451.6	7 469.6	675.0
8.Хас банк ЗХ	1 231.4	1 265.0	18 010.4	253.0	6 042.3	428.0
9.Хас банк Хөтөл	954.3	1 022.7	7 069.4	258.5	2 010.7	239.3
10.Голомт банк	4 721.7	4 575.7	22 121.0	1 380.0	6 287.9	1 473.0
11.Капитал банк	91.6	396.3	336.4	135.3	1 051.8	67.3

Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг Монгол банк

Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл /тэрбум.төг/

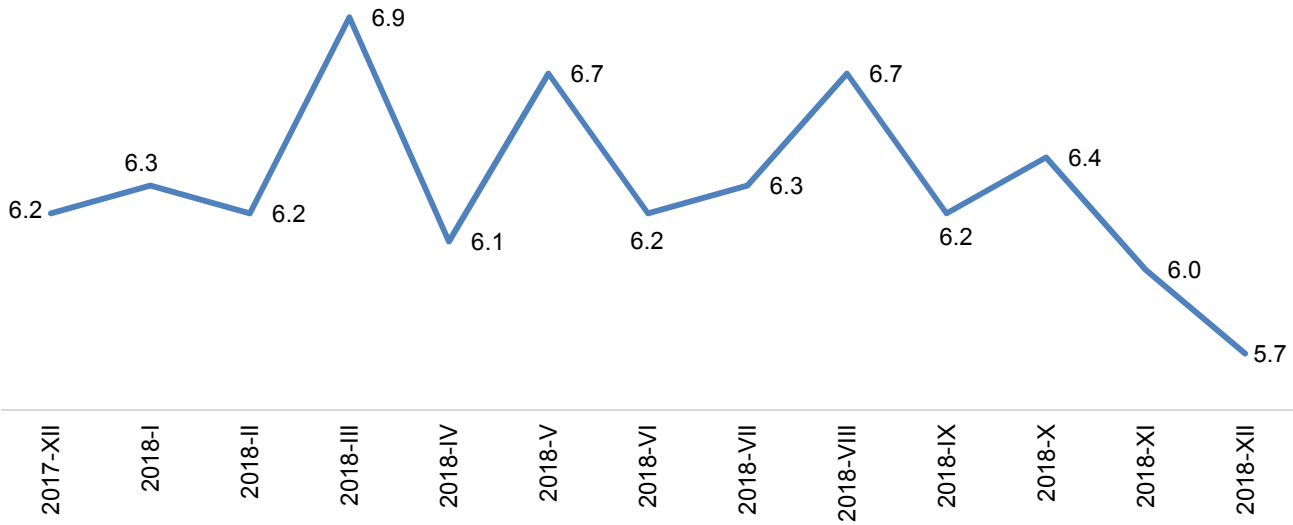

3.2.2. АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ВАЛЮТЫН ХАНШ, 1-р сарын 11-ний байдлаар /төгрөгөөр/

Валютын нэр	авах	зарах
1.Рубль	38.20	41.50
2.Доллар	2658.00	2670.00
3.Евро	3005.00	3110.00
4.Юань	386.80	393.70
5.Иен	24.12	25.00
6.Английн фунт	3336.00	3461.00
7.Вон	2.25	2.42
8.Швейцарт франк	2662.00	2775.00

Эх үүсвэр: Хаан банк

Рублийн ханш /зарах.төг/

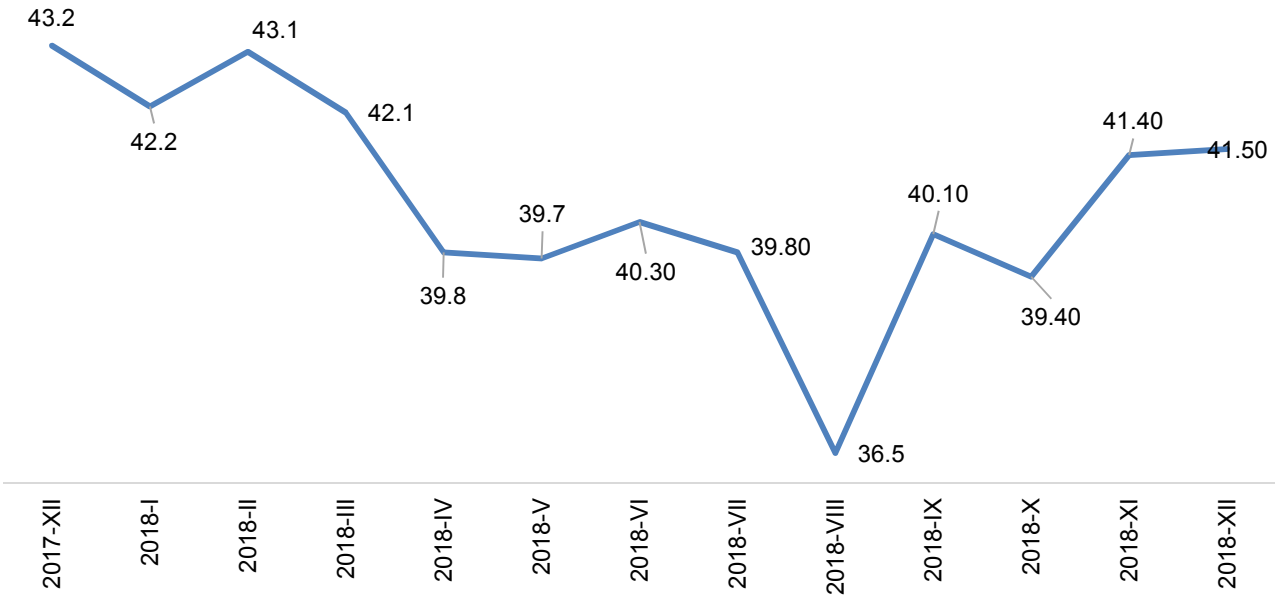

3.3. АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР

3.3.1. АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ, сая.төг

Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1. Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	**79 227.7**	**81 314.2**	**102.6**
Орон нутгийн төсвийн орлого	**17 050.7**	**18 826.9**	**110.4**
Үүнээс: Аймгийн төсвийн орлого	12 874.9	13 747.6	106.8
Сумдын төсвийн орлого	4 175.8	5 079.3	121.6
Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	6 945.2	6 945.2	100.0
Улсын төсвөөс олгох тусгай зориулалтын шилжүүлэг	47 022.2	47 022.2	100.0
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг	3 838.7	3 838.7	100.0
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн орлого/	2 762.0	2 762.0	100.0
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн хөгжлийн сан/	142.0	142.0	100.0
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /Сум хөгжүүлэх сан орсон/	1 467.0	1 777.2	121.2
2. Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	**79 227.7**	**77 563.6**	**97.9**
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	**79 227.7**	**77 563.6**	**97.9**
Үүнээс: Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	11 536.0	10 388.2	90.1
Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сан	2 090.8	1 995.4	95.4
Аймгийн шууд харьцдаг байгууллагуудын зарлага	18 424.2	18 129.2	98.4
Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	3 032.4	2 903.1	95.7
Аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалт	488.4	485.1	99.3
Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	1 777.8	1 697.5	95.5
Халамжийн сан	8 807.4	8 754.4	99.4
Шууд харьцдаг төсвийн байгууллагуудын зарлага	4 009.0	3 984.8	99.4
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	309.2	304.1	98.4
Сумдын тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	44 278.6	44 194.9	99.8
Аймгийн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	2 898.1	2 856.1	98.5
3. Аймгаас олгосон санхүүгийн дэмжлэг, орлогын шилжүүлэг	**55 516.2**	**55 491.9**	**100.0**
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	4 652.6	4 652.6	100.0
Сумдад олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	2 106.4	2 106.4	100.0
Үүнээс: Хот тохижуулахын урсгал зардалд	131.3	131.3	100.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардалд	317.6	317.6	100.0
Хөрөнгө оруулалтын зардалд	1 657.5	1 657.5	100.0
Аймагт олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	1 732.3	1 710.7	100.0
Үүнээс: Хөрөнгө оруулалтын зардалд	1 707.4	1 707.4	100.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний хяналтын зардалд	3.3	3.3	100.0
Усны татаас	21.7	21.7	100.0
Сумдад олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	44 183.8	44 183.8	100.0
Аймагт олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	2 841.0	2 838.4	99.9
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг /салбараар/	47 022.2	47 022.2	100.0
- Ерөнхий боловсролын сургууль	23 961.0	23 961.0	100.0
- Хүүхдийн цэцэрлэг	12 154.0	12 154.0	100.0
- Соёлын байгууллага	3 092.9	3 092.9	100.0
- Биеийн тамир спортын байгууллага	1 099.9	1 099.9	100.0
- Эрүүл мэндийн байгууллага	5 927.3	5 927.3	100.0
- Газрын кадастрын байгууллага	399.5	399.5	100.0
- Хүүхдийн байгууллага	387.7	387.7	100.0
4. Тусгай сангуудын зарлага	**1 214.6**	**674.6**	**55.5**
Сумдын сум хөгжүүлэх сан	1 214.6	674.6	55.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.2. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН МЭДЭЭ, сумдаар

Сумын нэр	ОРЛОГО /сая.төг/			ОРОН НУТГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРЛАГА /сая.төг/		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Алтанбулаг	398.4	448.7	112.6	636.6	629.3	98.9
Баруунбүрэн	94.1	106.3	112.9	628.6	555.6	88.4
Баянгол	173.6	193.9	111.7	650.0	576.5	88.7
Ерөө	368.6	426.9	115.8	977.6	904.1	92.5
Жавхлант	39.9	35.7	89.5	449.9	441.1	98.0
Зүүнбүрэн	43.8	55.6	127.0	1 229.8	448.3	36.5
Мандал	1 104.2	1 401.2	126.9	2 703.1	2 643.9	97.8
Орхон	44.2	78.1	176.7	394.6	393.9	99.8
Орхонтуул	74.4	60.0	80.6	600.5	559.6	93.2
Сайхан	277.0	613.3	221.4	981.8	971.7	99.0
Сант	41.1	26.4	64.2	385.7	363.4	94.2
Сүхбаатар	1 102.1	1 091.3	99.0	1 403.7	1 359.5	96.9
Түшиг	107.5	84.9	79.0	376.4	357.7	95.0
Хушаат	58.0	49.6	85.5	392.9	381.9	97.2
Хүдэр	108.6	244.2	224.8	602.1	598.2	99.3
Цагааннуур	77.2	92.9	120.2	582.5	579.1	99.4
Шаамар	63.1	70.3	111.6	630.9	619.8	98.2
Сумдын дүн	**4 175.8**	**5 079.3**	**121.6**	**13 626.8**	**12 383.5**	**90.9**
Аймгийн төсөв	12 874.9	13 747.6	106.8	18 424.2	18 129.2	98.4
Дүн	**17 050.7**	**18 826.9**	**110.4**	**32 051.0**	**30 512.7**	**95.2**

3.3.3. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ АВЛАГЫН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Авлага			Өглөг		
	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ
Алтанбулаг	**-**	-	-	**-**	-	-
Баруунбүрэн	**-**	-	-	**8.3**	-	8.3
Баянгол	**0.4**	-	0.4	**20.8**	0.2	20.7
Ерөө	**4.5**	4.5	-	**4.6**	-	4.6
Жавхлант	**-**	-	-	**-**	-	-
Зүүнбүрэн	**-**	-	-	**0.3**	-	0.3
Мандал	**-**	-	-	**7.5**	-	7.5
Орхон	**-**	-	-	**-**	-	-
Орхонтуул	**-**	-	-	**-**	-	-
Сайхан	**-**	-	-	**275.2**	5.0	270.2
Сант	**-**	-	-	**7.5**	0.1	7.4
Сүхбаатар	**6.9**	6.6	0.3	**38.3**	38.3	-
Түшиг	**-**	-	-	**-**	-	-
Хүдэр	**-**	-	-	**6.6**	6.6	-
Хушаат	**-**	-	-	**0.6**	-	0.6
Цагааннуур	**7.6**	-	7.6	**0.2**	-	0.2
Шаамар	**4.7**	4.7	-	**63.1**	16.4	46.7
Дүн	**24.1**	**15.8**	**8.3**	**433.1**	**66.5**	**366.5**
Аймгийн төсөв	**1.8**	1.8	-	**14.9**	9.6	5.2
Дүн	**25.8**	**17.6**	**8.3**	**447.9**	**76.2**	**371.8**

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.4. ТАТВАРЫН ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, /сая.төг/

Сумын нэр	2017	Орлогын нийт дүн		
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
ДҮН	**27 371.6**	**19 407.3**	**23 241.9**	**119.8**
Алтанбулаг	640.3	585.0	676.5	115.6
Ерөө	3 187.8	2 103.2	2 161.7	102.8
Зүүнбүрэн	236.9	153.2	229.3	149.7
Мандал	6 801.7	4 603.6	5 540.6	120.4
Орхон	181.7	139.1	161.3	116.0
Сант	167.6	133.4	101.8	76.3
Цагааннуур	569.8	408.9	659.0	161.2
Баянгол	1 211.3	1 136.5	1 240.0	109.1
Сайхан	2 578.3	2 538.4	2 765.5	108.9
Орхонтуул	314.0	210.1	204.8	97.5
Баруунбүрэн	309.2	253.7	263.4	103.8
Шаамар	355.0	226.7	288.2	127.1
Хүдэр	3 052.7	399.1	517.7	129.7
Сүхбаатар	6 801.2	5 922.0	7 487.1	126.4
Жавхлант	228.2	139.8	172.0	123.1
Түшиг	498.2	302.2	566.2	187.3
Хушаат	237.7	152.4	207.0	135.8

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

3.3.5. НӨАТ-ЫН УРАМШУУЛЛЫН СИСТЕМИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Сумын нэр	Цахимд холбогдох боломж	НӨАТ төлөгч	ПОС хэвлэж байгаа	Е-баримт хэвлэж байгаа
Бүгд	**612**	**315**	**163**	**133**
Алтанбулаг	18	8	14	2
Ерөө	49	21	8	5
Зүүнбүрэн	4	3		
Мандал	163	88	24	53
Орхон	8	2	2	1
Сант	9			1
Цагааннуур	21	7		
Баянгол	10	8	8	8
Сайхан	101	38	21	14
Орхонтуул	15	1	7	1
Баруунбүрэн	13	5	10	1
Шаамар	25	8	7	11
Хүдэр	21	12	6	3
Сүхбаатар	106	105	52	24
Жавхлант	9	4	1	5
Түшиг	31	2	3	1
Хушаат	9	3		3

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

3.3.6. НАӨТ-ЫН СУГАЛААНЫ ХОНЖВОР, улсын дүнгээр

Нэгж азтаны урамшуулал /төгрөг/	Нийт азтан болсон төлбөрийн баримтын тоо	Нийт урамшуулал /сая.төг/
Дүн	**22 761**	**1 780.8**
50 000	20 463	1 023.2
200 000	2 073	414.6
1 000 000	198	198.0
5 000 000	25	125.0
10 000 000	2	20.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

3.4. ГАДААД ХУДАЛДАА

3.4.1. СЭЛЭНГЭ ДЭХ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА,

Бараа эргэлт	Импорт /мян. $/		Экспорт /мян.$/		Нийт эргэлт /мян.$/		2018-XII / 2017-XII
	2017-XII	2018-XII	2017-XII	2018-XII	2017-XII	2018-XII	
Сүхбаатар боомт	90 756.9	96 286.6	1 142.7	2 862.7	91 899.6	99 149.3	107.9
Алтанбулаг боомт	140 649.0	192 128.0	1 726.2	3 206.7	142 375.2	195 334.7	137.2
Алтанбулаг / чөлөөт бүс/	347.2	485.3			347.2	485.3	139.8
Дүн	**231 753.1**	**288 899.9**	**2 868.9**	**6 069.4**	**234 622.0**	**294 969.3**	**125.7**

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийнн газар

3.5. ҮНЭ

3.5.1. АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Сэлэнгэ аймгийн хэрэглээний үнийн индекс	2018.XII / 2015	2018.XII / 2017.XII	2018.XII / 2018.XI
АЙМГИЙН ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	**112.3**	**103.8**	**100.3**
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	107.5	104.1	100.9
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	116.1	109.9	99.9
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	109.9	101.0	100.0
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	120.9	101.7	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	116.8	102.3	100.3
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	123.7	109.6	100.0
07. ТЭЭВЭР	116.2	110.5	99.7
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	97.9	99.4	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	110.3	101.2	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	117.4	100.3	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	106.8	100.0	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	122.9	103.5	100.0

3.5.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, мян.төг

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	2018-XI	2018-XII	2018 - XII / 2018 - XI
1.ХҮНСНИЙ БАРАА			
1 Талх, гурил, будаа			
Гурил /савласан, кг/	1 200	1 200	100.0
Талх /орон нутгийн, ш/	1 200	1 200	100.0
Нарийн боов /кг/	2 500	2 500	100.0
Будаа /кг/	2 400	2 400	100.0
Элсэн чихэр /кг/	2 200	2 200	100.0
2 МАХ МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
Хонины мах /кг/	6 000	6 500	108.3
Үхрийн мах /кг/	7 000	8 300	118.6
Адууны мах /кг/	5 800	6 800	117.2
Ямааны мах /кг/	5 500	6 000	109.1
Дотор мах, цувдай /цусгүй/	3 000	3 000	100.0
Хиам /чанасан, кг/	10 000	10 000	100.0
3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНдӨГ			
Сүү /задгай, л/	1 500	1 800	120.0
Сүү / савласан, л/	2 600	2 600	100.0
Тараг /задгай, л/	1 600	2 000	125.0
Хорхой ааруул /задгай, чихэртэй, кг/	13 000	13 000	100.0
Айраг /л/	3 500	3 500	100.0
Хуурай сүү /кг, Орос, 25% тослогтой/	4 500	4 500	100.0
Өндөг /ш/	350	350	100.0
4 Бүх төрлийн өөх тос			
Ургамлын тос /л/	3 800	3 800	100.0
Өөхөн тос /кг/	2 000	2 000	100.0
Шар тос /кг/	13 000	13 000	100.0
Масло /задгай, кг/	4 500	4 500	100.0
5 ХҮНСНИЙ НОГОО			
Төмс /кг/	1 000	1 000	100.0
Лууван /кг/	1 200	1 200	100.0
Манжин /кг/	1 200	1 200	100.0
Байцаа /кг/	1 500	1 500	100.0
Сонгино /кг/	1 500	1 500	100.0
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	3 500	3 500	100.0
Алаг салат /шилтэй, Urbanek, 630гр/	2 300	2 300	100.0
2. ШАТАХУУН			
Бензин А - 80	1 835	1 835	100.0
Бензин А - 92	1 885	1 975	104.8
Дизелийн түлш	2 375	2 375	100.0

3.5.3 БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ҮНЭ, ХАНШ, төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018 он 4-р улирал
Цемент / 50 кг /	кг	11 000
Шохой	кг	800
Будаг /Солонго /	литр	3 400
Обой /цаасан/	ширхэг	6 000
Обой /хулдаас/	ширхэг	13 000
Хадаас	кг	3 300
Цонхны шил	м2	20 000
Хаалга / модон /	ширхэг	150 000
/ бүргэд /	ширхэг	350 000
Шалны хулдаас /нимгэн/	метр	6 000
Шалны хулдаас/зузаан/	метр	20 000
Замаск / 25 кг /	кг	6 500
Цахилгааны утас / орос /	метр	2 300
Багс /том/	ширхэг	500
Багс /жижиг/	ширхэг	2 500
Тараган цавуу	кг	3 000

3.5.4 МАЛЫН ҮНЭ, мян.төг

Үзүүлэлт	Нас, хүйс	Х/н	2017-XII	2018-XII
Малын үнэ				
1.Адуу				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	720.0	750.0
	Эм	Толгой	700.0	750.0
Өсвөр насны	Эр	Толгой	500.0	700.0
	Эм	Толгой	500.0	700.0
2.Үхэр				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	760.0	800.0
	Эм	Толгой	740.0	800.0
Өсвөр насны	Эр	Толгой	500.0	750.0
	Эм	Толгой	480.0	750.0
3.Хонь				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	100.0	120.0
	Эм	Толгой	90.0	120.0
Төлөг	Эр	Толгой		90.0
	Эм	Толгой		90.0
4.Ямаа				
Нас гүйцсэн	Эр	Толгой	80.0	100.0
	Эм	Толгой	75.0	90.0
Борлон	Эр	Толгой	-	80.0
	Эм	Толгой	-	80.0

В.Малын гаралтай бүтээгдэхүүний үнэ /төгрөг/

Үзүүлэлт	Х/н	2017-XII	2018-XII
1.Мах			
Тахианы	Кг	6500	8000
Гахайны	Кг	7500	750
2.Хөөвөр, хялгас			
Адууны дэл	Кг	3000	6500
Адууны сүүл	Кг	3000	6500
3.Арьс шир			
Адууны шир	ш	20000	6000
Үхрийн шир			
1.80-2.3 метрийн хэмжээтэй шир	ш	15000	5000
2.3 метрээс дээш хэмжээтэй шир	ш	35000	10000
Хонины ноостой нэхий /өлөнтэй/	ш	4000	1000
Ямааны ноолууртай арьс	ш	25000	25000
4.Хөдөө аж ахуйн бусад бүтээгдэхүүн			
Зөгийн бал /дотоодын/	Кг	20000	20000
5.Газар тариалангийн бүтээгдэхүүн /дотоодын/			
5.1.Хүнсний ногоо			
Сонгино	Кг	2000	2000
Сармис	Кг	20000	15000
5.2 Боодолтой өвс	Боодол	5000	6000
Задгай өвс	Тн	150000	180000
5.2.Жимс,жимсгэнэ			
Үхрийн нүд	Кг	5000	-
Чацаргана	Кг	5000	6000
6. Хэрэглээний мод	м3	62500	100000

Тайлбар:Үнийг Сүхбаатар хотын ханшаар авсан болно.

IV. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1. БИЗНЕС РЕГИСТР

4.1.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТОО

Сумдын нэрс	ХК	ХХК	ББН	ЗБН	Хоршоо	ОНӨҮГ	Салбар	Нийт татвар төлөгчийн тоо
ДҮН	**15**	**2 004**	**251**	**327**	**172**	**16**	**353**	**3 138**
Алтанбулаг		85	15	5	6		6	**117**
Ерөө		123	11	180	14	2	42	**372**
Зүүнбүрэн		41	9	2	7	1	9	**69**
Мандал	2	435	37	56	26	2	48	**606**
Орхон	1	29	23	2	8		14	**77**
Сант	1	21	11	2	9		9	**53**
Цагааннуур		66	7		10		5	**88**
Баянгол	1	89	26	23	16	1	21	**177**
Сайхан		199	8	4	10		45	**266**
Орхонтуул	3	24	15	7	12	1	22	**84**
Баруунбүрэн		34	8		4		13	**59**
Шаамар	1	46	19	2	15		13	**96**
Хүдэр		87	13	16	4	2	22	**144**
Сүхбаатар	5	590	42	25	16	7	68	**753**
Жавхлант	1	52	1	2	5		9	**70**
Түшиг		39	1		4		4	**48**
Хушаат		44	5	1	6		3	**59**

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

4.1.2 ТАТВАР ТӨЛӨГЧИЙН БҮРТГЭЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨН

Хариуцлагын хэлбэр	жилийн эхэнд	нэмэгдсэн	хасагдсан	жилийн эцэст
ДҮН	**3389**	**467**	**133**	**3723**
ХХК	1877	129	4	**2002**
ХК	15			**15**
ББН	233	18		**251**
ЗБН	64	265	2	**327**
Хоршоо	165	6	2	**169**
Хад. зээлийн хоршоо	3			**3**
ОНӨҮГ. ТӨҮГ	16			**16**
Салбар	471	5	123	**353**
Төсөвт байгууллага	236	2	1	**237**
Төрийн бус байгууллага	214	35	1	**248**
Шашны байгууллага	26	2		**28**
Сан	38			**38**
Олон нийтийн байгууллага	31	5		**36**

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

4.2. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

4.2.1. НИЙТ МАЛЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018-XII / 2017-XII
Дүн	**1 458 740**	**1 599 750**	**1 509 925**	**1 540 036**	**101.99**
Алтанбулаг	45 518	46 758	52 148	55 571	106.6
Ерөө	67 727	76 419	63 642	69 322	108.9
Зүүнбүрэн	68 204	72 901	69 775	75 710	108.5
Мандал	113 610	113 820	101 674	94 472	92.9
Орхон	93 015	106 038	104 946	98 236	93.6
Сант	69 500	81 219	83 054	83 635	100.7
Цагааннуур	145 811	159 718	162 235	171 053	105.4
Баянгол	138 211	148 862	138 559	138 797	100.2
Сайхан	82 951	97 064	93 147	94 717	101.7
Орхонтуул	186 720	216 060	184 757	182 194	98.6
Баруунбүрэн	165 558	180 486	170 822	166 625	97.5
Шаамар	22 624	23 836	21 663	23 514	108.5
Хүдэр	29 172	34 925	28 432	31 366	110.3
Сүхбаатар	16 602	19 367	21 116	23 043	109.1
Жавхлант	94 161	95 011	82 135	88 185	107.4
Түшиг	43 114	50 423	58 832	60 079	102.1
Хушаат	76 242	76 843	72 988	83 517	114.4

4.2.2. НИЙТ МАЛЫН ТОО, төрлөөр

Сумын нэр	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Бүгд	**1 540 036**	**97 604**	**216 805**	**483**	**705 874**	**519 270**
Сүхбаатар	23 043	2 410	6 154		6 739	7 740
Алтанбулаг	55 571	3 291	9 337	2	25 454	17 487
Баруунбүрэн	166 625	9 895	15 389	26	85 035	56 280
Баянгол	138 797	8 959	14 796		71 965	43 077
Ерөө	69 322	5 325	12 743		26 648	24 606
Жавхлант	88 185	4 945	10 295	0	41 251	31 694
Зүүнбүрэн	75 710	4 228	12 393		32 373	26 716
Мандал	94 472	12 101	25 698	63	28 365	28 245
Орхон	98 236	5 933	11 437		42 712	38 154
Орхонтуул	182 194	12 562	15 425	382	89 219	64 606
Сайхан	94 717	5 306	11 842		45 409	32 160
Сант	83 635	4 797	11 096	10	40 773	26 959
Түшиг	60 079	3 526	10 493		27 929	18 131
Хүдэр	31 366	2 960	8 744		10 721	8 941
Хушаат	83 517	3 405	11 825		39 038	29 249
Цагаannуур	171 053	5 930	22 179		84 855	58 089
Шаамар	23 514	2 031	6 959		7 388	7 136

4.2.3. НИЙТ МАЛЫН ТОО, багаар, төрлөөр

Сум	Баг	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
		1 540 036	**483**	**97 604**	**216 805**	**705 874**	**519 270**
Сүхбаатар	1-р баг, Хонгорморьт	8 880		756	2 154	2 629	3 341
	2-р баг, Цагаан-Эрэг	103			28	75	
	3-р баг, Салхит	328		94	146	27	61
	4-р баг, Баянхаан	2 330		150	303	1 034	843
	5-р баг, Боргүвээ	6 447		989	2 459	1 611	1 388
	6-р баг, Орхон	123		40	83		
	7-р баг, Ганзам	273		55	78	100	40
	8-р баг, Буурхээр	4 559		326	903	1 263	2 067
Алтанбулаг	1-р баг, Бүргэдтэй	3 974		410	822	1 588	1 154
	2-р баг, Суварга	2 859		419	802	1 229	409
	3-р баг, Цөх	48 738	2	2 462	7 713	22 637	15 924
Баруунбүрэн	1-р баг, Ивэн	65 463	1	3 369	5 168	35 899	21 026
	2-р баг, Бургалтай	80 779	25	4 923	7 847	40 452	27 532
	3-р баг, Цагаан-Овоо	20 383		1 603	2 374	8 684	7 722
Баянгол	1-р баг, Хараа	44 804		3 315	4 283	20 997	16 209
	2-р баг, Баян	57 700		2 901	5 282	33 875	15 642
	3-р баг, Гонир	36 293		2 743	5 231	17 093	11 226
Ерөө	1-р баг, Тавин	43 120		2 327	5 147	19 469	16 177
	2-р баг, Буурагчин	17 068		1 525	4 301	5 226	6 016
	3-р баг, Бугант	9 134		1 473	3 295	1 953	2 413
Жавхлант	1-р баг, Бумбат	54 283		2 940	5 927	25 340	20 076
	2-р баг, Моностой	33 902		2 005	4 368	15 911	11 618
Зүүнбүрэн	1-р баг, Жаргалант	7 957		656	2 416	2 288	2 597
	2-р баг, Бэлчир	29 445		2 401	6 040	11 306	9 698
	3-р баг, Мангирт	38 308		1 171	3 937	18 779	14 421
Мандал	1-р баг, Төмөр зам	13 198		1 034	2 625	5 096	4 443
	2-р баг, Ширхэнцэг	8 334		1 044	1 966	2 810	2 514
	3-р баг, Баянсуудал	9 390	54	1 266	1 839	3 316	2 915
	4-р баг, Хэрх	21 304	9	2 521	7 039	6 227	5 508
	5-р баг, Түнхэл	14 371		2 574	4 733	3 230	3 834
	6-р баг, Баянхангай	4 314		450	1 182	960	1 722
	7-р баг, Минжийн хангай	3 013		713	1 468	494	338
	8-р баг, Тарни	17 281		1 870	3 224	5 568	6 619
	9-р баг, Баян-Арцат	3 267		629	1 622	664	352

Орхон	1-р баг, Орхон	9 080		1 197	2 517	2 391	2 975
	2-р баг, Бэлэндалай	89 156		4 736	8 920	40 321	35 179
Орхонтуул	1-р баг, Рашаант	68 087	60	5 241	6 926	33 179	22 681
	2-р баг, Баянцогт	63 684	30	4 270	4 641	31 892	22 851
	3-р баг, Хонгор-Овоо	50 423	292	3 051	3 858	24 148	19 074
Сайхан	1-р баг, Хөтөл	6 052		705	904	2 125	2 318
	2-р баг, Гавшгай	7 227		492	1 231	2 538	2 966
	3-р баг, Номгон	81 438		4 109	9 707	40 746	26 876
Сант	1-р баг, Ивэн	43 184	8	2 444	5 111	22 680	12 941
	2-р баг, Хушаат	40 451	2	2 353	5 985	18 093	14 018
Түшиг	1-р баг, Жаргалмандах	33 021		1 782	6 481	15 689	9 069
	2-р баг, Ар нуга	27 058		1 744	4 012	12 240	9 062
Хүдэр	1-р баг, Тарвагатай	24 490		2 063	6 080	9 204	7 143
	2-р баг, Баянцагаан	6 876		897	2 664	1 517	1 798
Хушаат	1-р баг, Даагат	36 120		1 468	5 063	16 251	13 338
	2-р баг, Мөнхтолгой	47 397		1 937	6 762	22 787	15 911
Цагааннуур	1-р баг, Оргих	87 788		2 517	7 511	47 180	30 580
	2-р баг, Хуурч	20 300		1 061	2 882	8 496	7 861
	3-р баг, Тийрэг	62 965		2 352	11 786	29 179	19 648
Шаамар	1-р баг, Дэлгэрхаан	10 622		1 028	2 915	3 138	3 541
	2-р баг, Охиндий	8 273		570	2 524	2 615	2 564
	3-р баг, Дулаанхаан	4 619		433	1 520	1 635	1 031

4.2.4. **МАЛ ТӨЛЛӨЛТ,** малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Төллөсөн эх /толгойгоор/				Төллөлтийн хувь
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Бүгд	**581 305**	**599 885**	**554 569**	**604 002**	**83.3**
Ингэ	73	94	99	89	50.9
Гүү	18 791	20 249	19 691	21 819	69.0
Үнээ	68 825	69 707	68 285	69 155	75.4
Эм хонь	294 329	303 446	281 552	302 137	85.9
Эм ямаа	199 287	206 389	184 942	210 802	84.5

4.2.5. **МАЛ ТӨЛЛӨЛТ,** сумдаар

Сумын нэр	Төллөсөн эх /толгойгоор/				Төллөлтийн хувь
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Дүн	**581 305**	**599 885**	**554 569**	**604 002**	**83.3**
Алтанбулаг	15 811	18 132	16 742	19 396	81.1
Ерөө	26 031	28 262	23 642	32 818	100.7
Зүүнбүрэн	26 219	27 948	16 948	29 758	82.2
Мандал	46 489	44 070	41 956	35 364	72.6
Орхон	34 817	32 928	38 604	40 248	79.8
Сант	28 152	31 545	35 035	37 000	89.8
Цагааннуур	51 043	64 375	48 369	64 210	82.2
Баянгол	56 741	55 942	58 863	47 082	71.0
Сайхан	35 051	30 777	40 514	40 803	90.6
Орхонтуул	87 679	82 944	79 391	69 813	81.2
Баруунбүрэн	57 389	59 671	62 157	63 089	83.6
Шаамар	9 791	9 972	8 843	9 192	88.4
Хүдэр	9 999	11 105	8 448	9 877	74.1
Сүхбаатар	8 038	7 678	8 606	9 177	91.6
Жавхлант	35 046	41 703	29 308	40 611	98.1
Түшиг	16 630	17 748	20 531	24 554	88.8
Хушаат	36 379	35 085	16 612	31 010	81.4

4.2.6. **ТӨЛ БОЙЖИЛТ,** малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Төл бойжилт /толгойгоор/				Бойжилтын хувь
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018
Бүгд	**569 255**	**598 953**	**529 990**	**595 728**	**98.4**
Ботго	70	89	96	88	98.9
Унага	18 350	20 059	19 035	21 143	96.9
Тугал	68 062	69 393	66 338	68 029	98.4
Хурга	288 417	303 344	267 529	298 320	98.5
Ишиг	194 356	206 068	176 992	208 148	98.4

4.2.7. **ТӨЛ БОЙЖИЛТ,** сумдаар

Сумын нэр	Төл бойжилт /толгойгоор/				Бойжилтын хувь
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Бүгд	**569 255**	**598 953**	**529 990**	**595 728**	**98.4**
Алтанбулаг	15 760	18 094	16 507	19 190	98.9
Ерөө	25 725	28 100	21 085	32 998	100.0
Зүүнбүрэн	25 863	27 821	14 980	29 498	99.1
Мандал	45 891	44 205	41 176	34 745	98.1
Орхон	33 796	32 840	38 444	38 998	96.8
Сант	28 144	31 545	33 689	35 683	96.3
Цагааннуур	46 555	63 984	46 597	63 986	99.6
Баянгол	56 472	55 866	58 520	46 774	99.3
Сайхан	34 845	30 804	40 503	40 671	99.0
Орхонтуул	87 210	82 723	77 983	69 172	98.8
Баруунбүрэн	56 410	59 262	60 339	59 713	94.6
Шаамар	9 702	9 892	8 749	9 127	99.3
Хүдэр	9 852	11 079	8 156	9 849	99.4
Сүхбаатар	8 249	7 706	8 545	9 260	99.7
Жавхлант	33 621	42 052	21 640	40 613	100.0
Түшиг	16 427	17 657	20 430	24 422	98.8
Хушаат	34 733	35 323	12 647	31 029	99.5

4.2.8. **ХОРОГДСОН ТӨЛ,** малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Хорогдсон төл, толгойгоор				2018-XII / 2017-XII
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Бүгд	**13 095**	**2 409**	**25 419**	**9 697**	**38.1**
Ботго	3	5	3	1	33.3
Унага	441	190	656	676	103.0
Тугал	771	316	1 949	1 130	58.0
Хурга	6 416	898	14 346	4 422	30.8
Ишиг	5 464	1 000	8 465	3 468	41.0

4.2.9. **ХОРОГДСОН ТӨЛ,** сумдаар

Сумын нэр	Хорогдсон төл /толгойгоор/				2018-XII / 2017-XII
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Бүгд	**13 095**	**2 409**	**25 419**	**9 697**	**38.1**
Алтанбулаг	71	78	250	206	82.4
Ерөө	322	181	2 570	11	0.4
Зүүнбүрэн	356	165	1 968	261	13.3
Мандал	933	278	1 059	689	65.1
Орхон	1 021	88	160	1 275	7.9*
Сант	8	0	1 353	1 359	100.4
Цагааннуур	4 513	394	1 841	286	15.5
Баянгол	269	76	386	347	89.9
Сайхан	277	25	116	423	3.6*
Орхонтуул	577	373	1 489	839	56.3
Баруунбүрэн	979	409	1 818	3 376	185.7
Шаамар	89	80	94	65	69.1
Хүдэр	177	98	327	64	19.6
Сүхбаатар	27	33	196	25	12.8
Жавхлант	1 505	1	7 716	19	0.2
Түшиг	205	92	101	296	2.9*
Хушаат	1 766	38	3 975	156	3.9

тайлбар * - дахин их

4.2.10. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, сумдаар

Сумын нэр	Хорогдсон том мал /толгойгоор/				Оны эхний малд эзлэх хувь
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Бүгд	**8 235**	**3 347**	**69 610**	**14 608**	**0.97**
Алтанбулаг	159	90	3 324	326	0.63
Ерөө	625	176	17 666	215	0.34
Зүүнбүрэн	546	32	5 090	309	0.44
Мандал	744	733	3 336	1 250	1.23
Орхон	954	65	1 155	576	0.55
Сант	62	17	1 131	973	1.17
Цагааннуур	1 281	240	5 667	424	0.26
Баянгол	399	88	848	800	0.58
Сайхан	365	198	702	1 627	1.75
Орхонтуул	1 376	912	6 296	4 349	2.35
Баруунбүрэн	873	262	2 524	3 077	1.80
Шаамар	70	90	547	65	0.30
Хүдэр	164	126	6 917	280	0.98
Сүхбаатар	40	111	268	121	0.57
Жавхлант	318	95	7 168	51	0.06
Түшиг	51	58	65	81	0.14
Хушаат	208	54	6 906	84	0.12

4.2.11. ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумдаар

Сумын нэр	Өвчнөөр хорогдсон мал /толгойгоо/				Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь
	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	
Дүн	**855**	**443**	**8 257**	**588**	**4.0**
Алтанбулаг	139	36	2 207	23	7.1
Ерөө	18				-
Зүүнбүрэн	61		4		-
Мандал	25	69	1 802	15	1.2
Орхон		29			-
Сант	18	3	38	29	3.0
Цагааннуур	42		1		-
Баянгол		4			-
Сайхан		51	1	40	2.5
Орхонтуул	369	215	375	340	7.8
Баруунбүрэн			16		-
Шаамар	11	6	28	18	27.7
Хүдэр	15	20	3 756	80	28.6
Сүхбаатар	4	7	10	39	32.2
Жавхлант	93		19	2	3.9
Түшиг				2	2.5
Хушаат	60	3			-

4.2.12. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ХОРОГДОЛ, сумдаар

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018-XII / 2017-XII
Дүн	**2 283**	**752**	**21 634**	**3 616**	**16.7**
Алтанбулаг	50	22	824	288	35.0
Ерөө	64	78	1 895	70	3.7
Зүүнбүрэн	242	15	3 547	-	0.0
Мандал	354	211	1 657	458	27.6
Орхон	175		299	215	71.9
Сант	17	1	232	232	100.0
Цагааннуур	556	49	1 366	23	1.7
Баянгол	208	17	336	280	83.3
Сайхан	157	46	149	349	234.2
Орхонтуул	205	61	531	512	96.4
Баруунбүрэн				1 002	0.0
Шаамар	42	44	322	32	9.9
Хүдэр	34	27	2 500	111	4.4
Сүхбаатар	1	18	88		0.0
Жавхлант		93	4 835		0.0
Түшиг	28	16	56	44	78.6
Хушаат	150	54	2 997		0.0

4.2.13. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII
Дүн	**677 004**	**733 361**	**724 889**	**726 820**
Алтанбулаг	21 519	21 842	23 922	25 645
Ерөө	31 197	35 042	32 591	32 363
Зүүнбүрэн	33 787	33 652	36 186	35 466
Мандал	52 598	54 546	48 726	47 195
Орхон	41 664	48 379	50 421	47 727
Сант	33 030	38 438	41 207	42 840
Цагааннуур	70 174	72 534	78 135	79 483
Баянгол	64 783	70 561	66 338	69 150
Сайхан	37 577	44 596	45 053	44 776
Орхонтуул	85 027	96 290	85 975	87 051
Баруунбүрэн	72 573	80 099	75 429	72 567
Шаамар	10 524	10 699	10 404	10 754
Хүдэр	12 654	15 333	13 329	13 915
Сүхбаатар	7 828	8 911	10 021	10 917
Жавхлант	44 981	44 199	41 398	40 383
Түшиг	20 591	22 856	27 661	27 109
Хушаат	36 497	35 384	38 093	39 479

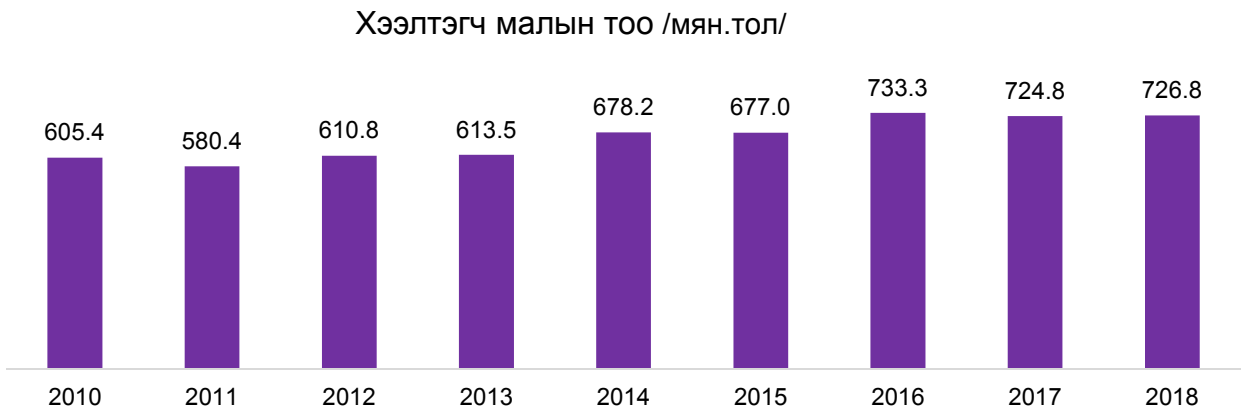

4.2.14. ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ТОО

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII
Дүн	**346 310**	**365 027**	**373 178**	**394 101**
Алтанбулаг	17 508	17 509	18 564	19 939
Ерөө	11 760	9 494	10 885	16 496
Зүүнбүрэн	19 879	21 364	20 034	25 880
Мандал	4 390	5 863	7 836	9 031
Орхон	7 104	10 422	11 355	8 247
Сант	9 400	9 740	9 727	9 411
Цагааннуур	19 795	22 006	23 874	21 336
Баянгол	91 303	88 853	87 334	88 286
Сайхан	6 501	5 215	2 939	1 683
Орхонтуул	73 726	73 249	65 759	72 253
Баруунбүрэн	25 156	32 122	36 385	33 020
Шаамар	2 685	3 511	5 260	4 681
Хүдэр	3 555	5 070	5 195	5 176
Сүхбаатар	3 040	3 934	4 003	3 802
Жавхлант	6 591	17 387	18 031	15 350
Түшиг	24 436	19 447	23 665	31 759
Хушаат	19 481	19 841	22 332	27 751

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.15. МАЛТАЙ, МАЛЧИН ӨРХ, сумдаар

Сумын нэр	Малтай өрх	Тавиул малтай өрхийн тоо	Мал бүхий өрх тоо	Малчин өрхийн тоо
Дүн	**9 494**	**42**	**4 602**	**4 850**
Сүхбаатар	366	5	206	155
Алтанбулаг	342	9	118	215
Баруунбүрэн	588	4	125	459
Баянгол	786	1	364	421
Ерөө	653	3	371	279
Жавхлант	399		123	276
Зүүнбүрэн	514		187	327
Мандал	1 778	6	1 174	598
Орхон	409		168	241
Орхонтуул	675		270	405
Сайхан	497		255	242
Сант	367		118	249
Түшиг	305	1	192	112
Хүдэр	352	2	255	95
Хушаат	331		82	249
Цагааннуур	646	4	221	421
Шаамар	486	7	373	106

4.2.16. МАЛЧДЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	**Нийт малчдын тоо**	**15-34**	**35-54 насны эм, 35-59 насны эр**	**55 ба түүнээс дээш насны эм, 60 ба түүнээс дээш насны эр**	**Нийт малчдаас эрэгтэй**	**Нийт малчдаас эмэгтэй**
Сүхбаатар	213	44	157	12	137	76
Алтанбулаг	404	100	239	65	221	183
Баруунбүрэн	818	275	425	118	458	360
Баянгол	686	149	409	128	412	274
Ерөө	466	120	294	52	259	207
Жавхлант	385	119	212	54	277	108
Зүүнбүрэн	527	174	303	50	309	218
Мандал	1 045	265	618	162	597	448
Орхон	325	83	197	45	221	103
Орхонтуул	677	211	408	58	424	253
Сайхан	406	119	243	44	254	152
Сант	388	116	225	47	246	142
Түшиг	158	51	88	19	108	50
Хүдэр	185	63	90	32	111	74
Хушаат	436	133	246	57	252	184
Цагааннуур	786	303	410	73	433	353
Шаамар	183	33	124	26	103	80
Дүн	**8 088**	**2 358**	**4 688**	**1 042**	**4 822**	**3 265**

4.2.16. МАЛЧДЫН АХУЙ, СОЁЛЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Нарны цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Салхины цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Бага оврын цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Төвлөрсөн системтэй өрх	Сансрын антенттай өрх	Телевизтэй өрх	Радиотой өрхийн тоо	Оёдлын машинтай өрх	Хөлдөгч	Угаалгын машин	Компьютер
ДҮН	**4 696**	**3 891**	**6**	**59**	**726**	**3 848**	**4 183**	**816**	**2 039**	**1 741**	**1 239**	**96**
Сүхбаатар	113	25			82	95	104	5	49	92	82	12
Алтанбулаг	212	138			74	134	176	10	88	89	66	9
Баруунбүрэн	423	407		2	14	412	413	144	301	190	88	2
Баянгол	425	331		15	79	363	376	82	201	162	132	18
Ерөө	259	234			21	250	253	23	56	45	37	1
Жавхлант	249	236			13	173	215	70	104	82	30	
Зүүнбүрэн	300	241		20	39	248	255	29	96	107	118	6
Мандал	628	387		17	223	434	533	87	212	320	265	22
Орхон	250	222			28	244	249	6	6	26	21	
Орхонтуул	375	365	1	2	7	323	351	126	195	101	60	7
Сайхан	246	227		1	18	168	214	63	124	77	41	2
Сант	228	213	3	1	11	185	195	45	126	101	40	2
Түшиг	106	106				102	103	35	87	68	60	2
Хүдэр	85	85				63	71	9	41	14	11	
Хушаат	279	242	1	1	35	232	240	28	127	99	72	4
Цагааннуур	412	368			44	355	353	39	194	134	93	3
Шаамар	106	64	1		38	67	82	15	32	34	23	6

4.2.17. ИРГЭДИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ

Бүлэглэлт	Өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Нэг өрхөд ногдох ам бүлийн тоо	Малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Малын тоо	Тэмээ	Адуу
10 хүртэлх	2 063	7 139	3.5	11 179.1	11 393	-	1 055
11-30	1 821	6 258	3.4	31 387.0	34 523	-	5 917
31-50	832	2 896	3.5	25 778.9	32 976	-	6 628
51-100	1 139	3 941	3.5	48 769.0	82 794	6	14 496
101-200	1 209	4 316	3.6	67 090.8	174 371	51	16 972
201-500	1 551	6 093	3.9	135 387.0	501 708	187	25 222
501-999	739	3 122	4.2	119 407.7	499 494	128	18 855
1000-1499	130	645	5.0	34 311.4	149 412	76	5 443
1500-2000	7	33	4.7	3 043.4	11 595	32	575
2001-с дээш	3	4	1.3	1 763.3	6 846	-	414

Бүлэглэлт	Үхэр	Хонь	Ямаа	Нэг өрхөд ногдох малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Нэг өрхөд ногдох малын тоо	Өрхийн нэг хүнд ногдох малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Өрхийн нэг хүнд ногдох малын тоо
10 хүртэлх	10 089	96	153	5.4	5.5	1.6	1.6
11-30	24 952	1 471	2 183	17.2	19.0	5.0	5.5
31-50	17 949	3 649	4 750	31.0	39.6	8.9	11.4
51-100	28 563	17 636	22 093	42.8	72.7	12.4	21.0
101-200	31 868	59 744	65 736	55.5	144.2	15.5	40.4
201-500	46 256	236 954	193 089	87.3	323.5	22.2	82.3
501-999	33 120	271 603	175 788	161.6	675.9	38.2	160.0
1000-1499	7 951	91 455	44 487	263.9	1 149.3	53.2	231.6
1500-2000	846	7 359	2 783	434.8	1 656.4	92.2	351.4
2001-с дээш	464	3 344	2 624	587.8	2 282.0	440.8	1 711.5

4.2.18. МАЛЖУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВСАН АРГА ХЭМЖЭЭ

Сумын нэр	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, бүгд	Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Бусад	Малжуулалтаар авсан малын тоо	бодын тоо	богийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан ам бүлийн тоо
Бүгд	**281 590**	**110 350**	**171 240**	**1 509**	**420**	**1 089**	**65**	**233**
Сүхбаатар	24 000	24 000		29	29		5	19
Алтанбулаг	900	900		9	9		2	6
Баруунбүрэн	11 000		11 000	820		820	5	22
Ерөө	24 000	24 000		48	48		5	22
Жавхлант	23 500	19 500	4 000	78	38	40	8	25
Зүүнбүрэн	35 000	0	35 000	70	70	0	8	31
Мандал	73 990	9 950	64 040	218	89	129	12	58
Орхон	8 000		8 000	20	20	0	2	6
Орхонтуул	10 000		10 000	10	10		2	9
Сайхан	32 000	32 000		69	69		7	23
Сант	34 200		34 200	38	38		8	8
Хүдэр	5 000		5 000	100		100	1	4
Хушаат	56 000	56 000		100		100	5	23
Шаамар	4 205		4 205	71	5	66	2	13

4.2.19. МАЛ ХЭЭЛТҮҮЛГИЙН МЭДЭЭ, сумдаар

Сумын нэр	ИНГЭ			ГҮҮ			ҮНЭЭ			ЭМ ХОНЬ			ЭМ ЯМАА		
	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь
ДҮН	**153**	**66**	**43**	**30 288**	**23 880**	**79**	**88 312**	**69 708**	**79**	**353 972**	**323 955**	**92**	**248 004**	**227 191**	**92**
Алтанбулаг	2		0	1 000	800	80	4 043	3 234	80	11 847	9 477	80	7 030	5 624	80
Ерөө				1 830	1 830	100	5 841	5 841	100	15 185	15 185	100	12 538	12 538	100
Зүүнбүрэн				1 340	1 273	95	4 793	4 553	95	17 211	16 350	95	12 842	12 200	95
Мандал	20	8	40	4 114	1 120	27	12 945	4 654	36	16 295	15 502	95	15 354	13 482	88
Орхон				1 828	1 505	82	4 214	3 160	75	23 647	18 918	80	19 355	15 484	80
Сант				1 392	1 225	88	4 543	4 380	96	20 898	18 687	89	14 373	12 351	86
Түшиг				1 520	1 260	83	6 400	5 150	80	31 500	25 200	80	21 700	17 400	80
Баянгол				3 217	2 150	67	7 404	5 890	80	35 341	31 143	88	20 376	19 736	97
Орхонтуул	131	58	44	1 887	1 887	100	5 607	5 607	100	22 525	22 525	100	15 034	15 034	100
Жавхлант				4 204	4 204	100	6 600	6 600	100	43 172	43 172	100	31 854	31 854	100
Сайхан				2 867	1 720	60	7 101	4 260	60	39 498	31 598	80	25 943	20 755	80
Цагааннуур				454	314	69	2 709	2 599	96	4 000	3 830	96	3 536	3 536	100
Баруунбүрэн				972	972	100	4 233	4 233	100	19 520	19 520	100	12 121	12 121	100
Хушаат				783	783	100	2528	2528	100	3024	3024	100	3654	3654	100
Шаамар				1 662	1 662	100	4 164	4 164	100	20 528	20 528	100	14 962	14 962	100
Хүдэр				1 029	986	96	3 482	1 150	33	13 285	12 800	96	8 865	7 993	90
Сүхбаатар				972	972	100	4 233	4 233	100	19 520	19 520	100	12 121	12 121	100

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.20. МАЛ АМЬТНЫ ХАЛДВАРГҮЙ ӨВЧНИЙ МЭДЭЭ

Өвчний нэр	Бүгд			Тэмээ			Адуу			Үхэр			Хонь			Ямаа			Бусад		
	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн
Тэжээл боловсруулах эрхтний	73	3	70				4	1	3	24	1	23	20	1	19	24		24	1		1
Амьсгалын эрхтний	208	3	205				99	2	97	56	1	55	24		24	21		21	8		8
Зүрх, судас мэдрэлийн	7		7							1		1	1		1	3		3	2		2
Шээс бэлэг, үржлийн	42		42				2		2	12		12	7		7	15		15	6		6
Бодисын солилцооны	62	1	61				7		7	21	1	20	21		21	9		9	4		4
Энидемик	38		38				1		1	10		10	3		3	23		23	1		1
Хордлого	68	12	56				8		8	28	5	23	21	5	16				11	2	9
Гэмтэл бэртэл	64	3	61				38	3	35	7		7	10		10	5		5	4		4
Дүн	**562**	**22**	**540**	**0**	**0**	**0**	**159**	**6**	**153**	**159**	**8**	**151**	**107**	**6**	**101**	**100**	**0**	**100**	**37**	**2**	**35**

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.20 – ын үргэлжлэл

Өвчний нэр	Бүгд			Ботго			Унага			Тугал			Хурга			Ишиг			Бусад		
	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн	Өвчилсөн	Үхсэн	Эдгэрсэн
Тэжээл боловсруулах эрхтний	47	11	36							24	10	14	15		15	7	1	6	1		1
Амьсгалын эрхтний	20		20				10		10	1		1	8		8				1		1
Зүрх, судас мэдрэлийн	10		10				1		1				5		5	4		4			
Шээс бэлэг, үржлийн	16	3	13				1		1	3		3	3	1	2	6	2	4	3		3
Бодисын солилцооны	16	1	15							6		6	3		3	6	1	5	1		1
Энидемик	34	2	32				3		3	11	1	10	12	1	11	7		7	1		1
Хордлого	35	6	29				6	2	4	6		6	5	2	3	7	1	6	11	1	10
Гэмтэл бэртэл	56	10	46				28	4	24	7	2	5	6	3	3	4		4	11	1	10
Дүн	**234**	**33**	**201**	**0**	**0**	**0**	**49**	**6**	**43**	**58**	**13**	**45**	**57**	**7**	**50**	**41**	**5**	**36**	**29**	**2**	**27**

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.21. ЦӨМ СҮРГИЙН МАЛЫН ЧАНАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Сумын нэр	Нийт цөм сүргийн тоо	Адуу				Үхэр				
		Азарга		Гүү		Бух		Үнээ		
		Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Сүүний гарц /кг/
Алтанбулаг	24 382	123	580	1 000	400	108	550	4 043	450	1 800
Ерөө	35 967	220	500	1 830	390	132	500	5 841	460	600
Зүүнбүрэн	36 795	157	400	1 340	470	113	560	4 793	478	800
Мандал	49 582	428	430	4 114	489	186	511	12 945	400	1 800
Орхон	49 992	121	450	1 828	431	140	517	4 214	431	700
Сант	41 572	160	483	1 392	435	82	500	4 543	429	651
Цагааннуур	63 340	140	480	1 520	480	160	580	6 400	445	579
Баянгол	67 320	311	470	3 217	470	161	531	7 404	458	1 500
Сайхан	45 673	204	490	1 887	461	107	526	5 607	471	608
Орхонтуул	87 317	480	486	4 204	480	189	576	6 600	400	719
Баруунбүрэн	76 746	346	472	2 867	492	180	580	7 101	457	638
Шаамар	10 873	70	480	454	416	44	500	2 709	464	597
Хүдэр	27 521	134	500	972	417	117	519	4 233	418	578
Сүхбаатар	10 167	73	490	783	418	52	504	2 528	427	687
Жавхлант	41 927	196	500	1 662	428	103	507	4 164	436	591
Түшиг	27 052	131	580	1 029	498	55	509	3 482	400	673
Хушаат	37 521	134	534	972	471	117	524	4 233	480	580
Дүн	**733 747**	**3 428**	**8 325**	**31 071**	**7 646**	**2 046**	**8 994**	**90 840**	**7 504**	**14 101**

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.21-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Хонь						Ямаа					
	Хуц			Эм хонь			Ухна			Эм ямаа		
	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноосны гарц/ кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноосны гарц/ кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноолуурын гарц/ гр/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноолуурын гарц/ гр/
Алтанбулаг	141	60	2	11 847	50	1	90	60	450	7 030	50	400
Ерөө	128	80	2	15 185	65	2	93	58	460	12 538	45	380
Зүүнбүрэн	204	61	2	17 211	57	1	135	59	450	12 842	43	396
Мандал	134	68	2	16 295	54	1	126	57	458	15 354	48	394
Орхон	378	80	2	23 647	65	2	309	50	450	19 355	45	385
Сант	76	78	2	20 898	50	1	48	53	461	14 373	50	345
Цагааннуур	560	71	1	32 500	65	2	360	68	453	21 700	51	380
Баянгол	337	80	2	35 341	53	1	173	50	450	20 376	50	390
Сайхан	173	68	2	22 525	56	1	136	49	457	15 034	47	354
Орхонтуул	474	64	1	43 172	55	1	344	51	463	31 854	46	361
Баруунбүрэн	487	57	2	39 498	55	2	324	57	464	25 943	43	354
Шаамар	35	59	2	4 000	50	1	25	55	454	3 536	42	400
Хүдэр	278	53	1	19 520	50	1	146	52	453	2 121	48	397
Сүхбаатар	30	50	1	3 024	50	1	23	65	600	3 654	55	450
Жавхлант	178	50	2	20 528	53	1	134	59	457	14 962	52	397
Түшиг	136	53	2	13 285	54	1	69	57	459	8 865	54	350
Хушаат	278	60	2	19 520	56	1	146	54	452	12 121	51	380
Дүн	**4 027**	**1 092**	**28**	**357 996**	**938**	**22**	**2 681**	**954**	**7 891**	**241 658**	**820**	**6 513**

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.22. МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Сумын нэр	Хонины ноос тн	Ноолуур тн	Адууны шир ширхэш	Үхрийн шир ширхэг	Хонины арьс ширхэг	Ямааны арьс ширхэг
Дүн	**677.8**	**162.0**	**9 713**	**47 913**	**162 982**	**117 063**
Алтанбулаг	14.4	2.4	238	1 290	1 882	1 500
Зүүнбүрэн	57.4	8.2	171	5 279	25 744	12 237
Орхон	48.5	16.2	374	3 140	5 860	4 576
Сант	40.0	12.2	456	2 347	3 210	1 895
Түшиг	16.5	4.1	154	214	4 886	2 184
Баянгол	46.5	7.3	490	2 290	12 760	7 195
Сайхан	52.7	4.5	734	1 314	6 596	3 016
Жавхлант	40.0	11.5	675	3 540	8 929	8 477
Орхонтуул	90.0	21.0	1 360	6 977	18 200	16 400
Баруунбүрэн	70.0	10.5	954	3 275	25 116	16 201
Ерөө	25.0	29.0	755	2 740	7 685	5 079
Мандал	36.5	12.0	987	8 759	22 580	23 580
Цагааннуур	81.5	9.5	565	2 161	8 572	6 446
Хушаат	35.7	6.0	977	989	5 750	4 357
Шаамар	7.1	3.6	299	1 825	2 297	1 517
Хүдэр	10.0	2.2	270	787	1 374	1 083
Сүхбаатар	6.0	1.8	254	986	1 541	1 320

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.23. ГАХАЙ, ШУВУУ, ЗӨГИЙН ТОО, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, сумдаар

Сумын нэр	Шувуу-бүгд	Гахай бүгд	Зөгийн бүлийн тоо	Өндөг /шир/	Гахайн мах /кг/	Зөгийн бал /кг/
Дүн	**11 130**	**3 868**	**5 260**	**659 939**	**63 032**	**126 690**
Сүхбаатар	1 206	410	746	62 724	9 180	15 500
Алтанбулаг	279	103	20	25 780	2 680	340
Баруунбүрэн	275	84	35	106 000	1 550	525
Баянгол	1 322	98	108	78 550	520	1 070
Ерөө	947	122	274	100 800	870	
Жавхлант	69	0		200	0	
Зүүнбүрэн	1 006	195	228	18 670	1 260	4 540
Мандал	3 283	1 719	458	168 715	24 920	985
Орхон	175	88	20	8 600	2 225	600
Орхонтуул	130	42		10 700	11 700	
Сайхан	214	104		6 875	1 000	
Сант	283	105		3 695	280	
Түшиг	117	76	45	900	520	760
Хүдэр	79	103		700	380	
Хушаат	176	20		5 000	1 200	
Цагааннуур	820	587	106	49 100	4 547	2 010
Шаамар	749	12	3 220	12 930	200	100 360

4.2.24. ТАРИАЛАЛТЫН МЭДЭЭ, сумдаар, Га-аар

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018-XII / 2017-XII
			Үр тариа		
Дүн	**153 567.6**	**147 366.0**	**157 798.1**	**150 071.1**	**95.1**
Алтанбулаг	5 260.0	6 264.0	5 378.0	5 817.0	108.2
Ерөө	12 067.0	11 179.0	13 617.2	14 169.4	104.1
Зүүнбүрэн	8 016.0	8 488.0	9 608.0	11 151.0	116.1
Мандал	7 337.0	6 633.0	7 912.9	6 952.8	87.9
Орхон	9 375.0	8 215.0	8 282.0	8 386.0	101.3
Сант	4 995.2	3 058.0	3 554.0	3 958.0	111.4
Цагааннуур	28 669.0	22 954.0	30 225.0	28 113.0	93.0
Баянгол	6 804.0	5 090.0	7 499.0	6 321.0	84.3
Сайхан	10 595.0	15 866.0	13 386.0	9 699.4	72.5
Орхонтуул	13 520.0	12 275.0	13 095.0	10 854.0	82.9
Баруунбүрэн	11 506.0	9 907.0	11 050.0	9 316.0	84.3
Шаамар	1 405.4	1 200.0	1 971.0	2 256.5	114.5
Хүдэр	5 298.0	7 828.0	5 182.0	6 643.0	128.2
Сүхбаатар	-	-	-	-	0.0
Жавхлант	7 109.0	5 870.0	8 005.0	8 287.0	103.5
Түшиг	8 828.0	7 963.0	6 657.0	8 612.0	129.4
Хушаат	12 783.0	14 576.0	12 376.0	9 535.0	77.0
			Төмс		
Дүн	**2 895.3**	**3 269.1**	**2 572.3**	**2 409.7**	**93.7**
Алтанбулаг	90.5	96.5	56.0	56.0	100.0
Ерөө	71.0	73.6	89.0	68.2	76.6
Зүүнбүрэн	59.3	105.0	35.6	36.2	101.7
Мандал	641.8	602.1	600.0	532.3	88.7
Орхон	340.0	340.0	305.0	300.0	98.4
Сант	186.0	261.0	210.0	260.0	123.8
Цагааннуур	339.0	523.4	221.6	261.3	117.9
Баянгол	147.0	132.1	94.7	54.0	57.0
Сайхан	420.0	385.0	256.0	210.1	82.1
Орхонтуул	20.3	34.2	32.0	7.8	24.4
Баруунбүрэн	95.0	95.0	95.0	90.0	94.7
Шаамар	64.0	98.6	90.4	81.5	90.2
Хүдэр	100.0	80.0	80.0	70.0	87.5
Сүхбаатар	77.0	78.0	75.0	71.8	95.7
Жавхлант	30.4	64.0	61.0	53.0	86.9
Түшиг	28.0	25.0	25.0	24.0	96.0
Хушаат	186.0	275.6	246.0	233.5	94.9

Хүснэгт 4.2.24-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018-XII / 2017-XII
			Хүнсний ногоо		
Дүн	**2 282.3**	**2 596.2**	**2 542.8**	**2 721.3**	**107.0**
Алтанбулаг	40.5	57.6	39.3	37.0	94.1
Ерөө	168.4	70.0	75.3	70.6	93.8
Зүүнбүрэн	173.0	298.1	274.4	303.7	110.7
Мандал	455.6	429.7	389.5	461.1	118.4
Орхон	120.0	121.0	195.0	166.0	85.1
Сант	171.5	259.3	138.1	140.1	101.4
Цагааннуур	139.8	199.3	344.4	341.1	99.0
Баянгол	117.0	89.5	88.9	97.9	110.2
Сайхан	275.0	277.0	243.6	287.9	118.2
Орхонтуул	41.5	62.9	49.0	48.9	99.8
Баруунбүрэн	45.0	60.0	77.0	78.9	102.5
Шаамар	187.4	255.7	230.9	229.0	99.2
Хүдэр	51.0	38.0	48.0	38.0	79.2
Сүхбаатар	54.9	52.0	57.8	60.4	104.4
Жавхлант	99.8	141.0	87.0	116.0	133.3
Түшиг	25.0	24.0	22.0	26.2	119.2
Хушаат	117.0	161.2	182.6	218.5	119.7

4.2.25. БЭЛТГЭСЭН УРИНШИЙН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Бэлтгэсэн уринш, га	үүнээс	
		Хими	Механик
Дүн	**128 635**	**60 504**	**68 131**
Алтанбулаг	2 117	2 117	
Ерөө	10 101	10 101	
Мандал	7 940	368	7 572
Зүүнбүрэн	9 501	9 501	
Орхон	12 970	5 765	7 205
Сант	1 440	790	650
Түшиг	2 014	1 043	971
Баянгол	8 751		8 751
Сайхан	13 331	5 810	7 521
Жавхлант	8 309	4 154	4 155
Орхонтуул	10 080		10 080
Баруунбүрэн	12 188	5 953	6 235
Цагааннуур	14 716	7 318	7 398
Хушаат	9 804	4 934	4 870
Шаамар	764	346	418
Хүдэр	4 610	2 305	2 305

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.26. УРГАЦ ХУРААЛТЫН МЭДЭЭ, сумдаар, тонноор

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018-XII / 2017-XII
			Үр тариа		
Дүн	**86 201.0**	**244 594.5**	**151 944.4**	**190 875.6**	**125.6**
Алтанбулаг	3 497.2	6 121.5	4 619.9	5 632.4	121.9
Ерөө	8 691.9	18 961.0	16 972.0	17 314.3	102.0
Зүүнбүрэн	2 429.0	14 500.0	10 789.9	17 785.0	164.8
Мандал	4 521.5	8 241.5	1 817.0	8 333.6	4.5*
Орхон	4 820.0	12 174.0	4 211.0	7 970.0	189.3
Сант	1 562.0	6 081.5	1 723.9	2 067.8	119.9
Цагааннуур	15 626.0	36 364.0	36 450.4	49 072.0	134.6
Баянгол	3 359.0	8 230.0	3 523.9	8 433.6	2.3*
Сайхан	4 645.0	30 145.0	15 106.2	10 954.0	72.5
Орхонтуул	7 336.8	20 710.0	3 512.4	8 649.6	2.4*
Баруунбүрэн	6 052.0	14 688.7	9 199.0	8 805.0	95.7
Шаамар	719.3	1 606.3	1 773.4	1 470.4	82.9
Хүдэр	3 095.0	12 739.0	3 577.0	7 712.0	2.1*
Сүхбаатар	-	-	-	-	0.0
Жавхлант	3 438.0	9 296.0	7 384.0	8 306.0	112.5
Түшиг	9 411.4	9 727.0	13 027.4	10 186.9	78.2
Хушаат	6 997.0	35 009.0	18 257.0	18 183.0	99.6
			Төмс		
Дүн	**37 991.1**	**42 487.6**	**28 557.8**	**34 096.1**	**119.4**
Алтанбулаг	766.0	1 557.4	635.8	617.7	97.2
Ерөө	710.8	867.5	1 068.0	750.6	70.3
Зүүнбүрэн	630.1	1 120.0	307.0	361.6	117.8
Мандал	7 041.0	6 728.8	4 108.0	6 086.0	148.1
Орхон	5 100.0	4 430.2	4 270.0	5 400.0	126.5
Сант	2 950.0	3 592.0	3 100.0	3 735.0	120.5
Цагааннуур	6 206.6	6 373.4	2 985.1	4 858.2	162.7
Баянгол	1 696.0	1 742.0	626.2	388.4	62.0
Сайхан	5 460.0	5 775.0	3 214.1	2 635.5	82.0
Орхонтуул	150.0	424.4	316.0	121.9	38.6
Баруунбүрэн	950.0	1 045.0	760.0	855.0	112.5
Шаамар	784.0	1 277.7	1 012.0	1 020.0	100.8
Хүдэр	1 020.0	810.0	800.0	700.0	87.5
Сүхбаатар	1 350.0	1 202.2	1 400.0	1 511.3	107.9
Жавхлант	397.6	815.0	565.0	584.1	103.4
Түшиг	224.0	484.9	251.6	300.8	119.5
Хушаат	2 555.0	4 242.0	3 139.0	4 170.0	132.8

Хүснэгт 4.2.26-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII	2018-XII / 2017-XII
			Хүнсний ногоо		
Дүн	**26 633.7**	**32 706.1**	**30 803.0**	**34 651.4**	**112.5**
Алтанбулаг	417.8	804.8	456.5	429.1	94.0
Ерөө	763.3	1 016.3	1 051.2	990.8	94.3
Зүүнбүрэн	1 626.8	2 658.6	3 177.6	3 321.6	104.5
Мандал	7 884.7	6 677.8	6 348.7	7 468.1	117.6
Орхон	1 383.2	1 694.8	2 412.5	2 529.7	104.9
Сант	2 297.0	2 481.3	1 727.3	1 641.4	95.0
Цагааннуур	810.6	1 958.9	2 988.1	2 644.5	88.5
Баянгол	1 394.4	832.8	657.5	1 125.0	171.1
Сайхан	3 599.5	4 061.5	2 987.0	4 030.3	134.9
Орхонтуул	410.3	1 166.2	496.3	230.7	46.5
Баруунбүрэн	441.5	610.0	593.4	729.9	123.0
Шаамар	2 559.6	3 741.8	2 523.8	3 251.3	128.8
Хүдэр	348.0	327.0	406.0	396.0	97.5
Сүхбаатар	691.6	768.9	1 099.4	1 242.9	113.1
Жавхлант	602.2	1 784.0	1 108.0	1 262.4	113.9
Түшиг	234.3	258.2	212.7	239.9	112.8
Хушаат	1 169.0	1 863.2	2 557.0	3 118.0	121.9
			Хадлан бэлтгэл		
Дүн	**143 274.0**	**169 449.6**	**123 809.5**	**159 855.6**	**129.1**
Алтанбулаг	5 515.0	5 505.0	4 100.0	5 100.0	124.4
Ерөө	19 000.0	19 417.5	19 204.0	22 138.5	115.3
Зүүнбүрэн	8 000.0	8 095.0	8 374.0	10 503.0	125.4
Мандал	13 498.5	20 000.0	11 336.7	15 486.3	136.6
Орхон	4 500.0	8 003.0	800.0	9 049.0	11.3*
Сант	4 500.0	6 628.6	5 610.0	6 948.3	123.9
Цагааннуур	12 711.0	10 473.0	12 445.0	13 935.0	112.0
Баянгол	7 290.0	12 657.0	4 086.0	9 286.9	2.2*
Сайхан	7 200.0	8 500.0	4 500.0	8 471.1	188.2
Орхонтуул	15 185.0	25 100.0	5 310.0	10 936.0	2*
Баруунбүрэн	13 540.0	13 500.0	10 920.0	11 286.0	103.4
Шаамар	4 500.0	5 350.0	5 100.0	5 626.0	110.3
Хүдэр	5 850.0	5 800.0	9 370.0	5 111.0	54.5
Сүхбаатар	3 742.5	3 170.5	3 800.8	4 240.1	111.6
Жавхлант	6 242.0	7 800.0	6 473.0	7 588.0	117.2
Түшиг	6 000.0	3 950.0	4 080.0	5 290.0	129.7
Хушаат	6 000.0	5 500.0	8 300.0	8 860.4	106.8

4.2.27. ӨӨРИЙН ХҮЧЭЭР ҮЙЛДВЭРЛЭЖ , БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ

Сумын нэр	Бэлтгэсэн хадлан	өөрсдийн бэлтгэсэн	худалдаж авсан	худалдаж борлуулсан	Таримал тэжээл	Даршны ургамал	Гар тэжээл	Хужир шүү
ДҮН	**159 855.6**	**155 039.9**	**4 815.7**	**3 099.0**	**695.2**	**4 502.9**	**1 479.3**	**4 603.5**
Сүхбаатар	4 240.1	2 925.1	1 315.0		20.5	18.3	41.2	226.9
Алтанбулаг	5 100.0	4 926.0	174.0		85.0	1.0	151.0	394.2
Баруунбүрэн	11 286.0	11 286.0	0.0		50.0		2.9	337.0
Баянгол	9 286.9	8 910.6	376.3	26.5	263.6	42.8	189.1	295.8
Ерөө	22 138.5	22 108.5	30.0	2 332.0			2.6	171.2
Жавхлант	7 588.0	7 404.0	184.0		16.2	1.1	53.0	161.7
Зүүнбүрэн	10 503.0	10 423.0	80.0		52.6	51.0	18.3	116.4
Мандал	15 486.3	14 870.6	615.7	0.0	3.1	4 296.1	566.3	363.1
Орхон	9 049.0	9 049.0			2.0	0.0	2.2	13.3
Орхонтуул	10 936.0	10 797.0	139.0		88.0	60.0	127.3	690.4
Сайхан	8 471.1	7 251.4	1 219.7	740.5	52.6	7.6	68.0	158.1
Сант	6 948.3	6 826.3	122.0		19.5		13.9	300.0
Түшиг	5 290.0	5 265.0	25.0					12.0
Хүдэр	5 111.0	5 111.0	0.0	0.0	10.1	0.0	207.7	849.4
Хушаат	8 860.4	8 860.4			7.1	25.0	29.1	187.6
Цагааннуур	13 935.0	13 807.0	128.0		25.0		1.5	310.3
Шаамар	5 626.0	5 219.0	407.0				5.5	16.2

Хүснэгт 4.2.27-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Төмс, хүнсний ногооны хаягдал	Үр тарианы хаягдал	Лай	Сүрэл	Аргал	Хөрзөн	Түлшний мод, м3
ДҮН	**241.6**	**3 683.0**	**113.0**	**2 275.4**	**1 349.6**	**4 046.5**	**19 504.7**
Сүхбаатар	25.1	586.4	9.0	6.3	6.0	8.0	1 184.5
Алтанбулаг	0.2	116.7				26.0	197.0
Баруунбүрэн	2.8	226.3	1.1	415.0	19.0	37.0	1 800.0
Баянгол	41.8	531.1	30.4	118.4	477.2	790.1	1 036.9
Ерөө	13.3	157.9	7.5		4.0	10.6	3 306.0
Жавхлант	30.3	175.8	5.1	4.0	102.0	728.0	839.0
Зүүнбүрэн	55.4	150.2	1.1	21.4	59.0	838.0	1 692.0
Мандал	3.0	15.0		511.1	3.0	52.0	2 532.0
Орхон		14.9		0.7	15.0	23.3	234.8
Орхонтуул	0.5	74.5	7.0	67.2	47.3	82.0	40.0
Сайхан	26.4	502.6	23.8	1 047.7	139.5	295.5	342.0
Сант	9.7	52.4	3.4	43.0	35.1	230.0	1 477.0
Түшиг		13.0					684.0
Хүдэр	1.0	480.6	5.3	0.0	0.0	1.0	197.0
Хушаат	9.5	255.8		1.2	4.0	320.5	720.0
Цагааннуур	5.0	311.2	19.3	31.0	435.2	548.5	2 784.5
Шаамар	17.8	18.8		8.5	3.3	56.0	438.0

4.2.28. ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДАГ, сумдаар

Сумын нэр	Шинээр гарсан худгийн тоо	Инженерийн хийцтэй			Энгийн уурхайн
			Өрөмдмөл	Богино яндант	
Дүн	**43**	**37**	**18**	**7**	**18**
Алтанбулаг	3	1	1	2	
Баруунбүрэн	3	3	3		
Баянгол	3	3	3		
Ерөө	19	19	1	1	17
Жавхлант	1	1	1		
Мандал	2	2	2		
Орхон	1	1	1		
Сайхан	2	2	1		1
Хушаат	2	2	2		
Цагааннуур	2	2	2		
Шаамар	5	1	1	4	

Хүснэгт 4.2.28-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ /мян.төг/				
		Улсын төсвийн /мян.төг/	Гадаад орон, олон улсын /мян.төг/	Малчид игэдийн /мян.төг/	Түр ажилласан иргэдийн тоо
Дүн	**235 918**	**160 778**	**20 500**	**54 640**	**96**
Алтанбулаг	19 200	18 000		1 200	7
Баруунбүрэн	29 040	20 000		9 040	36
Баянгол	30 500		20 500	10 000	
Ерөө	24 280	9 880		14 400	35
Жавхлант	1 000			1 000	
Мандал	20 000	8 000		12 000	4
Орхон	24 000	24 000			
Сайхан	32 988	32 988			
Хушаат	7 000			7 000	4
Цагааннуур	47 909	47 909			10
Шаамар	22 800		20 000	2 800	15

4.2.29. ЗАСВАРЛАСАН ХУДАГ, сумдаар

Сумын нэр	Засварласан худгийн тоо	Инженерийн хийцтэй			Энгийн уурхайн
			Өрөмдмөл	Богино яндант	
ДҮН	**17**	**12**	**11**	**1**	**5**
Алтанбулаг	1	1		1	1
Баруунбүрэн	2	1	1		
Баянгол	1	1	1		
Жавхлант	1	1	1		
Мандал	4	4	4		
Хушаат	4	4	4		4
Шаамар	4				

Хүснэгт 4.2.29-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ /мян.төг/	Улсын төсвийн /мян.төг/	Гадаад орон, олон улсын /мян.төг/	Малчид иргэдийн /мян.төг/	Түр ажилласан иргэдийн тоо
ДҮН	**54 300**	**39 400**	**9 500**	**5 400**	**35.0**
Алтанбулаг					1
Баруунбүрэн	8 500		3 500	5 000	9
Баянгол	400	400			
Жавхлант	10 000	10 000			4
Мандал	33 000	27 000	6 000		11
Хушаат	2 000	2 000			4
Шаамар	400			400	6

4.3. АЖ ҮЙЛДВЭР

4.3.1. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбараар, сая.төг

Салбараар	2015	2016	2017	2018	Нийт дүнд эзлэх хувь				2018/2017
					2015	2016	2017	2018	
Бүгд	**385 336.5**	**303 898.3**	**305 803.4**	**377 024.8**	**110.7**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**123.3**
Уул,уурхай	264 110.9	180 211.2	166 706.1	221 998.0	75.9	59.3	54.5	58.9	**133.2**
Алт	31 001.5	5 922.4	5 248.3	890.5	11.7	3.3	3.1	0.3	**17.0**
Төмрийн хүдэр	233 109.4	174 288.8	161 457.7	221 107.5	88.3	96.7	96.9	66.0	**136.9**
Хүнс	74 208.4	70 855.0	78 943.0	99 541.4	21.3	23.3	25.8	26.4	**126.1**
Барил.материал	41 079.8	45 654.0	51 981.2	42 550.9	11.8	15.0	17.0	11.3	**81.9**
Цемент, шохой	29 664.1	44 668.4	51 435.5	40 727.8	72.2	97.8	99.0	12.2	**79.2**
Бусад	5 937.4	7 178.1	8 173.1	12 934.5	1.7	2.4	2.7	3.4	**158.3**

4.3.2. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, салбараар,сая.төг

Салбараар	2015	2016	2017	2018	Нийт дүнд эзлэх хувь				2018/2017
					2015	2016	2017	2018	
Бүгд	**313 401.1**	**279 394.4**	**394 086.1**	**390 714.5**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100**	**99.14**
Уул,уурхай	222 148.1	188 779.8	239 832.5	222 539.0	70.9	67.6	60.9	57.0	**92.79**
Алт	38 197.9	179 052.0	5 248.3	890.5	12.2	64.1	1.3	0.3	**16.97**
Нүүрс	1 715.7		711.9	5 647.5	0.5	0.0	0.2	1.8	**7.9***
Төмрийн хүдэр	182 234.5	182 234.5	233 872.3	216 001.0	58.1	65.2	59.3	67.1	**92.4**
Хүнс	42 352.8	42 508.7	93 754.0	105 194.1	13.5	15.2	23.8	32.7	**112.2**
Барил. материал	42 781.6	41 529.3	51 672.5	54 765.9	13.7	14.9	13.1	17.0	**106.0**
Цемент, шохой	29 664.1	40 774.0	51 212.3	51 884.9	9.47	14.59	13.0	16.1	**101.3**
Бусад	6 118.6	6 576.6	8 827.1	8 215.5	1.95	2.35	2.2	2.6	**93.1**

4.3.3. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	Х / н	2015	2016	2017	2018			2018/2017
					Компани	ЖДҮ	Дүн	
Төмрийн хүдэр	мян.тн	3 350.5	3 350.5	3 309.6	2 997.0		2 997.0	90.6
Алт	кг	480.2	307.1	60.4	10.3		10.3	17.1
Цемент	мян.тн	370.0	373.4	368.3	303.0		303.0	82.3
Шохой	тн	41 071.0	42 814.6	49 303.3	46 867.5		46 867.5	95.1
Дулаан	мгк	119.7	145.0	202.6	158.8		158.8	78.4
Зүсмэл	м3	6 886.4	4 220.9	6 419.0	8 448.1		8 448.1	131.6
Архи	мян.л	6 617.3	7 243.5	7 293.0	8 747.7		8 747.7	119.9
Спирт	мян.л	2 891.7	3 216.5	2 093.4	3 540.3		3 540.3	169.1
Нарийн боов	тн	136.1	190.9	174.3		105.0	105.0	60.3
Талх	тн	780.8	780.8	296.4		225.7	225.7	76.1
Хэрчсэн гурил	мян.ш	297.9	225.0	27.9		23.1	23.1	82.8

4.3.4. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумдаар, сая.төг

Сум	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	**681 513.5**	**385 336.5**	**303 898.2**	**305 803.4**	**377 024.8**
Алтанбулаг	4.7	0.0		6.0	85.3
Ерөө	454 644.2	233 745.3	180 440.2	166 451.2	222 302.2
Зүүнбүрэн	38.3	11.8			3.7
Мандал	62 693.7	74 504.8	72 338.6	74 147.7	98 641.7
Орхон					
Сант	9.6	4.2	2.9	30.2	40.3
Цагаannуур	108.3	50.1	190.8	221.3	127.8
Баянгол	109 477.9	31 030.3	684.7	5 068.5	2 471.8
Сайхан	47 617.8	40 634.0	46 056.7	54 041.3	45 553.0
Орхонтуул	0.1	21.8	5.6	41.2	23.8
Баруунбүрэн	30.0	15.6		42.7	9.2
Шаамар	281.5	331.6		4.5	164.6
Хүдэр	120.8	180.7	167.7	277.9	409.9
Сүхбаатар	4 410.6	4 783.1	4 007.6	5 459.3	7 120.0
Жавхлант					
Түшиг	2 055.0	13.6	2.9	0.0	47.8
Хушаат	21.0	9.6	0.5	11.6	23.7

4.3.5. ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ /сумдаар/

Сумын нэр	Талх		Банш, бууз, хуушуур		Нарийн боов		зайрмаг	
	тн	мян.төг	тн	мян.төг	тн	мян.төг	тн	мян.төг
Дүн	**225.7**	**225 744.4**	**8.9**	**36 041.0**	**105.0**	**211 579.5**	**84.5**	**21 125.0**
Мандал	125.6	130 925.9	2.4	9 600.0	72.0	155 211.2		
Сант	19.2	28 800.0						
Цагааннуур								
Сайхан	2.2	1 600.0	6.5	26 441.0				
Орхонтуул	22.0	19 057.2						
Шаамар								
Сүхбаатар	40.5	32 647.5			33.0	56 368.3	84.5	21 125.0
Хушаат	16.2	12 713.8						
Баянгол								
Жавхлант								
Зүүнбүрэн								

4.4.5-ын үргэлжлэл

хэрчсэн гурил		Бялуу		Бусад	Үйлдвэрлэлт сая.төг	Борлуулалт сая.төг
мян.ш	мян.төг	тн	мян.төг	мян.төг		
23.1	**29 007.2**	**16.9**	**242 998.0**	**685 340.7**	**1 451.8**	**1 628.6**
0.9	1 200.0			369 777.6	666.7	692.1
7.2	11 520.0				40.3	58.4
				22 770.0	22.8	29.0
2.9	3 500.0	6.6	92 358.1	152 434.2	276.3	309.5
2.7	4 698.0				23.8	27.0
				47 760.0	47.8	53.2
9.4	8 089.2	10.3	150 639.9	82 696.9	351.6	429.2
					12.7	17.6
				5 550.0	5.6	7.5
				672.0	0.7	0.9
				3 680.0	3.7	4.1

4.4. АВТО ТЭЭВЭР

4.4.1. ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ ОНОШИЛГООНД ОРСОН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Сумын нэр	Суудал	Ачаа	Автобус	Тусгай	Механизм	Чиргүүл	Мотоцикль	Нийт
ДҮН	**9 079**	**5 771**	**346**	**209**	**426**	**246**	**754**	**16 831**
Алтанбулаг	102	71	2		1		10	186
Ерөө	436	440	15	53	103	14	19	1 080
Зүүнбүрэн	139	167	10	1	4	3	9	333
Мандал	1 956	1 280	45	33	56	61	203	3 634
Орхон	163	122	6	1	7	4	56	359
Сант	106	123	7	2			35	273
Цагааннуур	324	350	21	7	16	7	52	777
Баянгол	298	206	12	4	12	2	49	583
Сайхан	710	309	29	13	43	21	62	1 187
Орхонтуул	237	252	7	2	4	10	39	551
Баруунбүрэн	261	259	9	3	6	1	40	579
Шаамар	154	143	7	2		1	6	313
Хүдэр	147	144	9	3	4	3	15	325
Сүхбаатар	3 766	1 568	145	80	156	109	132	5 956
Жавхлант	137	132	7	1		2	17	296
Түшиг	62	111	7	2	13	3	3	201
Хушаат	81	94	8	2	1	5	7	198

Эх үүсвэр: Аймгийн Авто тээврийн үндэсний төв

4.4.2. ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Сумын нэр	Аж ахуй нэгжийн нэрс	Тээврийн хэрэгсэл	
		Суудлын	Микро автобус
Сүхбаатар	"Тогоон чулуу" ХХК	20	
Хүдэр	"Хүдэр нумт" ХХК		6
Ерөө	"Ерөө-буургачин" ХХК	1	2
Бугант	"Бугант-Өгөөмөр" ХХК	7	
Жавхлант	"Цэста" ХХК	1	1
Баянгол	"Цахарын зам" ХХК		3
Сант	"Бошгийн булаг" ХХК		1
Хушаат	"Хөшөө чулуут" ХХК	2	3
Баруунбүрэн	"Бүрэн тоонч" ХХК		1
Алтанбулаг	"Их овооны зам" ХХК	28	
Түшиг	"Зэлтэрийн-Өгөөж" ХХК	6	
Цагааннуур	"Орги тариа" ХХК		2
Зүүнбүрэн	"Ганц-Өндөр" нөхөрлөл		3
Шаамар	"БЛТЦ" нөхөрлөл	14	
Хөтөл	"Хаш хүлэг" ХХК	18	
Сүхбаатар	“Зэлтэрийн зам” ХХК		1
Сүхбаатар	Дотор	128	

Эх үүсвэр: Аймгийн Авто тээврийн үндэсний төв

4.4.3. ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨН

САР	Тээврийн хэрэгсэл эзэмшигчийн шилжилт хөдөлгөөн	Тээврийн хэрэгсэл						Мотоцикль	Нийт гэрчилгээний тоо
		Эзэмшигч өөрчлөгдсөн	Улсын дугаар солилт	Гэрчилгээ солилт	Нөхөлт	Өнгө	Хөдөлгүүр	Шинээр улсын дугаар гэрчилгээ солилт	
1	324	310	72	319	5	1			324
2	302	286	86	292	10				302
3	302	266	68	289	11			4	304
4	539	425	139	521	15	10		93	629
5	519	404	133	496	8	4		118	622
6	301	278	99	287	13	3		21	321
7	248	224	78	234	12	6		12	258
8	305	276	86	276	12	4	4	12	300
9	318	280	70	300	15	1		2	317
10	330	297	98	312	14	5	1	2	328
11	181	158	47	167	11	2		1	179
12	366	312	120	312	7	2			319
Дүн	**4 035**	**3 516**	**1 096**	**3 805**	**133**	**38**	**5**	**265**	**4 203**

Эх үүсвэр: Аймгийн Авто тээврийн үндэсний төв

4.4.4. ХОТ ХООРОНДЫН ТАКСИНЫ ҮНЭ, төгрөгөөр

Чиглэл	1 зорчигч /төг/
Сүхбаатар - Алтанбулаг	2 500
Сүхбаатар - Дархан / микроавтобус /	8 000
Сүхбаатар - Дархан / такси /	10 000
Сүхбаатар - Шаамар	2 500
Сүхбаатар - Зүүнбүрэн / микроавтобус /	5 000
Сүхбаатар - Цагааннуур / микроавтобус /	7 000
Сүхбаатар - Түшиг	10 000
Сүхбаатар сум дотор / корпус, хороолол /	500-1 000
Сүхбаатар сум дотор / такси /	1 000-2 500

Y. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ

5.1. УУЛ УУРХАЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН АЖ АХУЙ НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН МЭДЭЭ

Сумын нэр	ААН-ийн нэр, Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Газрын хэвлийн МБ-ын нэр, регистрын дугаар, харьяалал	Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хэмжээ /га/		Нутгийн иргэдийн оролцоо /хүний тоо/	Тайлбар
			Техникийн	Биологийн		
Ерөө	“Ди Зэт эд Ай” ХХК, 168А	-	2.1	2.1	12	“Номин-Од” ХХК-иар биологийн нөхөн сэргээлтийн хүрээнд ойжуулалтын ажил хийлгэсэн.
	“Ганбат тулга” ХХК, 7969А		14	4.3	-	Орон нутгийн иргэдийг нөхөн сэргээлтийн ажилд оролцуулаагүй. 2019 онд биологийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийхэд орон нутгийн иргэдийг оролцуулна.
	“Бугант нандин” ХХК	1311005108, 3737373, Сэлэнгэ аймаг, Ерөө сум	5.4	5.4	25	Орон нутгийн компани учир Ерөө сумын Бугант тосгоны иргэд биологийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийж гүйцэтгэхэд оролцсон.
	“Толгойтын гол” ХХК, 5959А		1.1	-	10	Тус компанийн ажилчид 100% сум, орон нутгийн ажилчид байдаг учир нөхөн сэргээлтийн ажилд бүгд оролцсон.
	“Болд төмөр Ерөө гол” ХХК		-	11.4	20	Сум орон нутгийн ойжуулалтын мэргэжлийн байгууллага ойжуулалтын ажил хийсэн.
Баянгол	“Тод-Ундрага” ХХК, 17573А		11.8	3	-	Орон нутгийн иргэд оролцоогүй.
	“Бороогоулд” ХХК, 198А, 1970А		-	0.5	20	Сум орон нутгийн иргэдийг 4-10-р сар хүртэл түр ажлын байраар хангаж ажиллуулсан.
Сайхан	“Цемент Шохой” ХХК, 12219А		4		-	Сум орон нутгаас ажиллуулаагүй үйлдвэрийн ажилчдаар биологийн нөхөн сэргээлт хийлгэсэн
	Нийт		**38.4**	**25.3**	**87**	

Эх үүсвэр: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

5.2. ОЙЖУУЛАЛТЫН МЭДЭЭ

Он	Улсын төсөв /га/	БОХНСАХэмжээний зардал /га/	Өөрийн хөрөнгө /га/	Гадаадын хөрөнгө /га/	Иргэн /га/	ТББ-ын хөрөнгөөр	Уул уурхайн ААНБ-ын дүйцүүлэн хагаалал
2013		800	1 142	98			
2014		500	1 771	281			
2015		220	1 588,6	59			
2016		47	1 010,7	35			
2017	10	200	599.4	27		20.5	10
2018		365	867.3			25	

Эх үүсвэр: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

5.3. АГААР, УСНЫ БОХИРДОЛ

5.3.1. УСНЫ БОХИРДОЛ 2018 ОНЫ 4-Р УЛИРЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Усны обьет- харуул	Элементүүд	Дундаж агууламж мг/л	Стандарт хэмжээ мг/л
Орхон-Шаамар	Нитрит	0.009	0.02
	Нитрат	0.19	9.0
	Аммоны азот	0,15	0.5
Орхон- Сүхбаатар	Нитрит	0.010	0.02
	Нитрат	0.29	9.0
	Аммоны азот	0,29	0.5
Сэлэнгэ- 12зөрлөг	Нитрит	0 .007	0.02
	Нитрат	0.22	9.0
	Аммоны азот	0.12	0.5

Эх үүсвэр: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

5.3.2. АГААРЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Агаарын харуулын нэр	Элементүүд	Дундаж агууламж мг/м^3	MNS 4586; 2016
Сүхбаатар- харуул нэг	Азотын давхар исэл	0.029	0.200
	Хүхэрлэг хий	0.007	0.450
	Тоос	0.114	0.500

Эх үүсвэр: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

YI. БУСАД

6.1. ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

6.1.1. МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРААС ХИЙСЭН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

Үзүүлэлт	Шалгалт		Хяналт		Зөрчил		Нөхөн төлбөр		Торгууль шиитгэвэр	
	Шалгалтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Шалгалтанд хамргадсан иргэн	Хяналтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Хяналтанд хамрагдсан иргэн	илрүүлсэн зөрчил	арилгуулсан зөрчил	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/
Нийт	**358**	**84**	**285**	**62**	**1 815**	**620**	**8 016.0**	**0.0**	**15 430.0**	**15 430.0**
Хүнсний чанар, стандартын хяналт	32	20	92	13	178	112			1 800.0	1 800.0
Мал үржлийн хяналт	7		1		48	27				
Мал эмнэлгийн хяналт	17	10	12	15	207	200			300.0	300.0
Ургамал хамгаалал, хорио цээрийн хяналт	14		5	3	35	10				
Таримал ургамлын үрийн хяналт	21		8	4	123	26				
Байгаль орчны хяналт	11	2	4	2	23	5			6 030.0	6 030.0
Газар, геодези, зураг зүйн хяналт	7	14	1	14	16	4			3 000.0	3 000.0
Эрүүл ахуй, халдвар хамгаллын хяналт	76	18	67		280	76				
Эм, биобэлдмэлийн хяналт	15	1	15	8	148	36			250.0	250.0
Хөдөлмөрийн хяналт	15		7		52		216.0		750.0	750.0
Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналт	5		3		17					
Нийгмийн хамгаллын хяналт	11		2		59	5	7 800.0			
Барилга техникийн хяналт	19	7	9		115	5			400.0	400.0
Авто замын хяналт	25		13		54	28			500.0	500.0
Эрчим хүчний хяналт	22	1	14	1	59	3			50.0	50.0
Тээвэр (авто, усан) -ийн хяналт /Өргөх механизм, Хот байгуулалт/	5	5	2		34	12			1 000.0	1 000.0
Харилцаа, холбооны хяналт	4		10		118	8			500.0	500.0
Хэмжилзүйн хяналт	41	1	16	2	121	27			550.0	550.0
Боловсролын хяналт	11	5	2		116	32			300.0	300.0
Соёлын хяналт			2		12	4				

Эх үүсвэр: Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар

6.1.2. ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Төрөл	Үзүүлэлт	Дүн
Гүйцэтгэлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	92
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	22
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	4 450.5
	Тавьсан акт/мян.төг/	4 500.0
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	4 446.0
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	70
Нийцлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	495
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	18
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	1 897.7
	Тавьсан акт/мян.төг/	
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	1 897.7
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	45
Санхүүгийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	314
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	147
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	1 684.2
	Тавьсан акт/мян.төг/	94.1
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	1 590.1
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	511
Дүн	Хамрагдсан байгууллагын тоо	901
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	187
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	8 032.4
	Тавьсан акт/мян.төг/	98.6
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	7 933.8
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	626

6.1.3. САНХҮҮ ХЯНАЛТ, АУДИТЫН АЛБА

Үзүүлэлт		Дүн
Хяналт шалгалтанд хамрагдсан байгууллагын тоо		83
Илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн дүн /мян.төг/		6 487.8
Өгөгдсөн зөвлөмжийн тоо		285
	Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулсан байгууллагын тоо	294
Сэлэнгэ аймгийн Төсвийн ерөнхийлэн захирагч, харъяа байгууллагууд, Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, төсвөөс татаас авдаг хувийн сургууль, цэцэрлэг, мал эмнэлэг, холбоодын шилэн дансанд мэдээлэл	Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулах байгууллагын тоо	239
	Хувь	82.0%
	Шилэн дансанд байршуулах мэдээллийн тоо	25 170
	Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийг тоо /өмнөх он 2017 оны/	24 170
	Хэрэгжилтийн хувь	96.0%
Санхүү, төсвийн чиглэлээр явуулсан сургалт	Явуулсан тоо	9
	Хамрагдсан хүний тоо	285

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү хяналт, аудитын алба

6.2. ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017- XII	2018 - XII
Үзлэг шалгалт:			
Обьект	тоо	570	887
Айл өрх	тоо	1758	472
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	1 920	2 054
Арилгуулсан зөрчил	тоо	418	622
Гарсан гал:			
Обьектод	тоо	113	106
Ой, хээр	тоо	11	2
Учирсан хохирол	сая.төг	474.1	414.98
Торгууль	сая.төг		
Аварсан:			
Эд хөрөнгө	сая.төг	1 479.9	2 133.5
Барилга, байшин	тоо	42	50
Машин, техник	тоо	3	2
Захиргааны арга хэмжээ			
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	тоо	7	3
Албан тушаалтан	тоо		1
Иргэн	тоо	6	27
Сурталчилгаа			
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	тоо	47	181
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц яриа	тоо	106	246
Усны осол:			
Аварсан хүн	тоо	1	1
Нуранга:			
Аварсан хүн	тоо		
Заавал биелүүлэх албан шаардлага	тоо	288	439
Мэдэгдэл	тоо	103	595
Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан	тоо	94	83
Гал дээр ажиллаж унтраасан	тоо	80	29
Гал түймэр гарсан тухай акт	тоо	51	48
Танилцуулга, дүгнэлт	тоо	17	26
Ажиллагаа зогсоох тогтоол	тоо	3	
Өөрөө унтраасан	тоо	13	
Зөрчлийн тэмдэглэл	тоо	22	12
Мэдээллээр ирсэн	тоо	5	22

Эх үүсвэр: Аймгийн Онцгой байдлын газар

6.3. ШҮҮХ, ШШГА, ШША

6.3.1. ШҮҮХИЙН ШҮҮН ТАСЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Дүн	Бүгд	Шийдвэрлэсэн хэргийн тоо		
		Эрүүгийн хэрэг	Иргэний хэрэг	Захиргааны хэрэг
Аймгийн дүн	879	255	596	28

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

Дүн	Хянан шийдвэрлэсэн бүх хэрэг	Давж заалдах шатны шүүх		
		Эрүүгийн хэрэг	Иргэний хэрэг	Захиргааны арга хэмжээ
Аймгийн дүн	142	84	58	0

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

Дүн	Ял шийтгүүлсэн хүний тоо		Өргөдөл, гомдол, хүсэлт	
	Бүгд	үүнээс: эмэгтэй	Хүлээн авсан	Шийдвэрлэсэн
Аймгийн дүн	230	4	131	131

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

6.3.2. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ АЛБАНЫ МЭДЭЭ

Гүйцэтгэх бичиг баримт	Оны эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	398	443	51	790
Мөнгөн дүн /сая төг/	2 995.9	2 854.9	284.5	5 602.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

Гүйцэтгэх бичиг баримт	Биелүүлбэл зохих	Бодитой биелүүлсэн	Хувь	Үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	790	395	50.0	395
Мөнгөн дүн /сая төг/	5 602.3	1 456.9	26.0	4 145.4

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

6.3.3. ШША-НЫ КРИМИНАЛИСТИКИЙН ШИНЖЭЭЧ НАРЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Гарын мөр	Мөр судлал	Бичиг баримт	Бусад
Аймгийн дүн	64	28	23	13	

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

	Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо				
	Бүгд	Хүний амь нас хохирсон	Хулгайлах	Зам тээврийн осол	Бусад
Аймгийн дүн	645	186	134	212	113

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

6.3.4. ШҮҮХИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЭМНЭЛГИЙН МЭДЭЭ

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох	Хүний биед хийсэн бусад үзлэг	Цогцост хийсэн шинжилгээ	Эксгумаци, хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ
Аймгийн дүн	806	604	28	168	6

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

6.4. СТАНДАРТ ХЭМЖИЛЗҮЙН ХЭЛТЭС

	Хэмжих нэгж	2017 - XII	2018 - XII
1. Хэмжүүр баталгаажуулалт			
Баталгаажуулсан ажлын эталон	ширхэг	-	-
Баталгаажуулсан хэмжих хэрэгслийн тоо	тоо	5 280	12 241
Үүнээс: Механик	тоо	937	904
Цахилгаан	тоо	3 771	10 667
Эзэлхүүн багтаамж	тоо	491	492
Дулаан даралт	тоо		178
2. Стандартчилал тохирлын үнэлгээ			
Дотоодын бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	5	6
Аж ахуйн нэгжийн тоо	тоо	6	6
Нэр төрөл	тоо	6	6
Бүтээгдэхүүн	тоо	10	
Үйлчилгээний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	17	17
Нэр төрөл	тоо	6	21
Аж ахуйн нэгж	тоо	254	318
Стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн			
Иргэд, аж ахуйн нэгж	тоо	68	94
Стандартын тоо	тоо	101	227
Тохирлын гэрчилгээ олгосон			
Бүтээгдэхүүн	тоо	10	6
Үйлчилгээний	тоо	265	292
Тохирлын тэмдэгтэй			
Хүнсний бүтээгдэхүүн	тоо	3	5
Итгэмжлэгдсэн лаборатори / аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа /	тоо	5	4
Зохион байгуулсан сургалт	тоо	11	5
Иргэд	тоо	266	257

Эх үүсвэр: Стандарт хэмжилзүйн хэлтэс

6.5. УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН МЭДЭЭ

6.5.1. ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХ ОЛГОЛТ

Сумдын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	2018-XII
Дүн	5 608	6 884	8 237	7 224	7 017
Алтанбулаг	289	318	419	284	304
Ерөө	349	418	506	418	428
Зүүнбүрэн	116	164	238	160	180
Мандал	1 242	1 665	1 960	1 746	1 671
Орхон	116	142	197	160	144
Сант	115	142	160	160	121
Цагааннуур	228	297	380	293	346
Баянгол	329	337	362	420	369
Сайхан	490	665	625	646	620
Орхонтуул	215	239	326	233	230
Баруунбүрэн	143	164	237	184	171
Шаамар	230	257	358	283	258
Хүдэр	107	177	193	168	186
Сүхбаатар	1 339	1 589	1 812	1 674	1 621
Жавхлант	87	121	154	140	120
Түшиг	82	89	171	104	104
Хушаат	131	100	139	151	144

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

6.5.2. ГАЗРААС БУСАД ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт	Тоо хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	8 529
Төрөөс хувьчилсан орон сууц өмчлөх эрхийг баталгаажуулах	25
ҮХЭХӨЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалт	498
Нийт бүртгэсэн гэрээ	7 378
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт, залруулга хийх	128
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	13
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	1
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох	26
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	7
Өмчлөгчийн хүсэлтээр бүртгэлд өөрчлөлт оруулах	6
Лавлагаа, хуулбар	554
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ	1 647
Үйлчилгээний хураамжийн нийт дүн /мян.төг/	114 678.6
Тэмдэгтийн хураамжийн нийт дүн /мян.төг/	2 224.8
ҮХЭХӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого /мян.төг/	102 235.3

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

6.5.3. ГАЗАР ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үзүүлэлт	Тоо хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	6 750
Төрөөс үнэгүй Хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	2 174
Төрөөс худалдаж авсан газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	
Нийт анхны бүртгэл	2 199
Нийт бүртгэсэн гэрээ	4 213
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт залруулга хийх	175
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох	29
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	1
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	43
Лавлагаа, хуулбар	163
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ Бүгд	3 190
Үйлчилгээний хураамжийн нийт дүн /мян.төг/	32 133.8
ГӨӨ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого /мян.төг/	9 360.2

Эх үүсвэр: Улсын бүртгэлийн хэлтэс

6.6. ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХ БАРЬЦААЛСАН, ЧӨЛӨӨЛСӨН БАЙДАЛ

Сумын нэр	Иргэний газар эзэмших эрх		Аж ахуйн нэгжийн газар эзэмших эрх	
	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн
Алтанбулаг	31	22	5	3
Баруунбүрэн	35	35	0	0
Баянгол	39	16	36	9
Ерөө	37	3	26	5
Жавхлант	40	26	26	10
Зүүнбүрэн	16	3	3	1
Мандал	399	21	57	2
Орхон	49	12	26	20
Орхонтуул	0	0	0	0
Сайхан	23	0	50	0
Сант	31	13	0	0
Сүхбаатар	163	92	91	0
Түшиг	2	0	2	0
Хушаат	36	1	14	0
Хүдэр	20	6	6	2
Цагааннуур	51	1	0	
Шаамар	38	2	7	0
НИЙТ	**1 010**	**253**	**349**	**52**

Эх үүсвэр:Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

6.6.1. СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ГАЗАР ӨМЧЛӨГЧ ИРГЭДИЙН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Иргэдэд өмчлүүлэх газрын нийт хэмжээ /га-аар /	Өмчлүүлсэн газрын зориулалт /га-аар/				газар өмчилсөн нийт иргэдийн тоо	Өмчлүүлсэн иргэдийн тоо			
		Гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар үнэгүй өмчлүүлэх газрын нийт	Үүнээс				Үүнээс			
			Одоо эзэмшийж байгаа газрын нийт хэмжээ	Шинээр өмчлүүлэх газрын нийт хэмжээ	Улсын чанартай автозамын дагуу өмчлүүлэх газрын		Газар өмчлөх иргэдийн тоо	Одоо эзэмшиж байгаа газраа	шинээр газар өмчлөх	Улсын чанартай авто замын дагуу өмчлөх
Алтанбулаг	12.31	12.31	0.99	6.11	5.21	108	108	7	35	66
Баруунбүрэн	6.95	6.95		6.95		45	45		45	
Баянгол	52.87	52.87	6.84	25.68	20.35	630	630	38	302	290
Ерөө	63.38	63.38	5.8	57.58		308	308	25	283	
Жавхлант										
Зүүнбүрэн	40	40		40		80	80		80	
Мандал	121.8	121.8	15.2	106.6		750	750	69	681	
Орхон	18.09	18.09	1.54	6.54	10.01	169	169	14	12	143
Орхонтуул	11.43	11.43		11.43		153	153		153	
Сайхан	30.11	30.11	0.43	18.32	11.36	311	311	2	158	151
Сант										
Сүхбаатар	6.85	6.85	5.61	1.24		70	70	59	11	
Түшиг	5.6	5.6		5.6		17	17		17	
Хушаат	5.86	5.86		5.86		52	52		52	
Хүдэр	18.29	18.29		18.29		69	69		69	
Цагааннуур	5.17	5.17		5.17		30	30		30	
Шаамар	36.2	36.2		11	25.2	432	432		72	360
НИЙТ	**434.91**	**434.91**	**36.41**	**326.37**	**72.13**	**3 224**	**3 224**	**214**	**2 000**	**1 010**

Эх үүсвэр:Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

6.7. ТҮҮВЭР СУДАЛГАА

сар	Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгаа		Ажиллах хүчний судалгаа		Ажиллах хүчний туршилтын судалгаа		Дүн	
	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал
Дүн	**624**	**3 120 000**	**756**	**2 268 000**	**120**	**360 000**	**1176**	**4 776 000**
1	52	260 000	36	108 000			88	368 000
2	52	260 000	36	108 000			88	368 000
3	52	260 000	36	108 000			88	368 000
4	52	260 000	36	108 000	10	30 000	98	398 000
5	52	260 000	36	108 000	10	30 000	98	398 000
6	52	260 000	36	108 000	30	90 000	118	458 000
7	52	260 000	36	108 000	30	90 000	118	458 000
8	52	260 000	36	108 000	10	30 000	98	398 000
9	52	260 000	36	108 000	30	90 000	118	458 000
10	52	260 000	36	108 000			88	368 000
11	52	260 000	36	108 000			88	368 000
12	52	260 000	360	108 000			88	368 000